



การศึกษาการเกณฑ์ทหารในประเทศไทย: กรณีศึกษาสาวประเภทสอง
CONSCRIPTION FOR ARMY SERVICE IN THAILAND : CASE STUDY OF LADYBOYS



วรรณกร ทองกิ่ง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2565

การศึกษาการเกณฑ์ทหารในประเทศไทย: กรณีศึกษาสาวประเภทสอง



สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทางสังคม
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

CONSCRIPTION FOR ARMY SERVICE IN THAILAND : CASE STUDY OF LADYBOYS



A Master's Project Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of MASTER OF ARTS
(M.A. (Social Management))

Faculty of Social Sciences, Srinakharinwirot University

2022

Copyright of Srinakharinwirot University

สารนิพนธ์

เรื่อง

การศึกษาการเกณฑ์ทหารในประเทศไทย: กรณีศึกษาสาวประเภทสอง

ของ

วรรณกร ทองกิ่ง

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทางสังคม

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบปากเปล่าสารนิพนธ์

ที่ปรึกษาหลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัญชลี ศรีกลชาญ)

ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศจีมาจ ณ วิเชียร)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.หทัยรัตน์ มาประณีต)

ชื่อเรื่อง	การศึกษาการเกณฑ์ทหารในประเทศไทย: กรณีศึกษาสาวประเภทสอง
ผู้วิจัย	วรรณกร ทองกิ่ง
ปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2565
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัญชลี ศรีภักษาณู

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาในการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง 2. เพื่อศึกษาผลกระทบจากการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง และ 3. เพื่อเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาค่าเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสองเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยอาศัยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จำนวน 10 คน ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า (1) ปัญหาในการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง ประกอบด้วย 1.1 สภาพชีวิตในวัยเด็กของสาวประเภทสอง 1.2 ปัญหาในกระบวนการเริ่มต้นการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง ได้แก่ การรับรู้ข้อมูลเรื่องเอกสารในกระบวนการเกณฑ์ทหาร, การขอใบรับรองแพทย์ 1.3 ปัญหาในระหว่างการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง ได้แก่ ค่าเช่าการบูลลี่เชิงคุกคามทางเพศ, การตรวจร่างกาย, มาตรฐานการตรวจคัดเลือก (2) ผลกระทบจากการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง ประกอบด้วย สังคมกับสื่อเรื่องเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง, ผลกระทบด้านเวลา, สุขภาพจิตของสาวประเภทสองที่เกณฑ์ทหาร (3) แนวทางการแก้ไขปัญหาค่าเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสองประกอบด้วย คุณสมบัติของผู้ถูกเกณฑ์ทหาร, การปรับเปลี่ยนกฎเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง, ทหารระบบอาสาสมัคร

คำสำคัญ : การเกณฑ์ทหาร, สาวประเภทสอง, สภาพปัญหา, ผลกระทบ, แนวทาง

Title	CONSCRIPTION FOR ARMY SERVICE IN THAILAND : CASE STUDY OF LADYBOYS
Author	WANNAKRON THONGKING
Degree	MASTER OF ARTS
Academic Year	2022
Thesis Advisor	Dr. Anchalee Srikolchan

The purpose of this research is to study the issues surrounding the conscription of ladyboys, to investigate the impact of the conscription of ladyboys, and to propose a solution to the conscription of ladyboys. In order to collect the data, the study used a qualitative methodology that included in-depth interviews with 10 participants. The findings revealed the following: (1) problems with the conscription of ladyboys: (1.1) consisting of early life conditions of ladyboys; (1.2) problems in the process of starting the conscription service for ladyboys, such as information perception, and obtaining a medical certificate; and (1.3) problems during in the conscription of ladyboys, such as bullying, sexual harassment, physical examination, and selection standards; (2) the impact of the conscription of ladyboys, including social and media coverage of the conscription of ladyboys, the time impact, and the mental health of conscripted ladyboys; (3) proposed guidelines for resolving the problem of ladyboy conscription, such as the qualifications of conscripted soldiers, ladyboy conscription adjustment, and the volunteer systems of soldiers.

Keyword : Conscription, Ladyboys, Issues, Consequences, Guidelines

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงอย่างสมบูรณ์ เนื่องจาก ความเมตตากรุณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัญชลี ศรีกลชาญ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณด้วยความเคารพอย่างสูงที่ท่านได้สละเวลาอันมีค่าให้ความอนุเคราะห์ดูแลแก้ไข ข้อบกพร่อง ให้ข้อคิดเห็นและคำแนะนำนับตั้งแต่เริ่มต้นดำเนินการจนเสร็จสมบูรณ์เป็นสารนิพนธ์ ฉบับนี้ นอกจากนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์.ดร.ชลวิทย์ เจียรจิตต์ รองศาสตราจารย์ ดร.ศจีมาจ ฦ วิเชียร รองศาสตราจารย์ ดร.หทัยรัตน์ มาประณีต และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธันนิกันต์ สุญสินภัย ประธานและกรรมการในการสอบ ที่ให้ความเมตตาและคำแนะนำต่างๆ เพื่อปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่อง ตลอดจนเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนในการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่าน ในคณะสังคมศาสตร์ ภาควิชาสังคมวิทยา มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้ความช่วยเหลือ คำแนะนำ อบรมสั่งสอน และให้ ความเมตตาเสมอมา รวมถึงเจ้าหน้าที่ภาควิชาสังคมวิทยาทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกเป็นอย่างดีตลอดระยะเวลาการศึกษาของผู้วิจัย

สำหรับข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับงานวิจัย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ทุกท่านที่ได้กรุณาเสียสละเวลาให้ความร่วมมือในการตอบคำถามสำหรับการทำสารนิพนธ์ฉบับนี้

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณครอบครัวของผู้วิจัยที่ได้ให้การสนับสนุนด้านการศึกษาและเป็นกำลังใจตลอดระยะเวลาที่ศึกษาตลอดมา ขอขอบคุณเพื่อนๆสาขาการจัดการทางสังคม สำหรับน้ำใจ มิตรภาพ คำแนะนำ และการช่วยเหลืออย่างดีเสมอมา จนสำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์และอีกหลายท่านที่ยังไม่ได้เอ่ยนามจึงขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี้ด้วย

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการศึกษางานวิจัยในครั้งนี้ จะก่อให้เกิดประโยชน์ ต่อสังคมและประเทศชาติ รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้อง และผู้ที่สนใจเกี่ยวกับหัวข้อสารนิพนธ์

วรรณกร ทองกิ่ง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญรูปภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายงานวิจัย.....	4
ความสำคัญของงานวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ.....	4
ขอบเขตด้านเวลา.....	4
ขอบเขตด้านเนื้อหา.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม.....	6
2.4 กระบวนการและข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการเกณฑ์ทหาร.....	6
1. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับเรื่องเพศ.....	6
1.1 ความหมายเรื่องเพศ.....	6
1.2 ความหลากหลายทางเพศ.....	8
1.3 สภาวะประเทสสอง.....	9
2. หลักการแนวคิดและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเกณฑ์ทหาร.....	10

2.1 หลักการความมั่นคงแห่งชาติ	10
2.2 แนวคิดเรื่องเกณฑ์ทหาร	16
2.3 รูปแบบกฎหมายการเกณฑ์ทหาร.....	18
2.4 กระบวนการและข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการเกณฑ์ทหาร	21
3.งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเกณฑ์ทหารและความหลากหลายทางเพศ	27
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	30
1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	30
1.1 การเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	30
2 เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย	31
2.1 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือในการวิจัย	32
2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	32
3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	33
3.1 รวบรวมข้อมูลจากเอกสาร	33
3.2 รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์	33
3.3 จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์	33
4 วิเคราะห์ข้อมูล	34
บทที่ 4 ผลการศึกษา	36
1. ผลการศึกษาสภาพและปัญหาในการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง	37
1.1 สภาพชีวิตในวัยเด็กสาวประเภทสอง.....	37
1.2 ปัญหาในกระบวนการเริ่มต้นการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง	38
1.3 สภาพปัญหาในระหว่างการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง	40
2. ผลการศึกษาผลกระทบจากการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง	43
2.1 สังคมกับสื่อเรื่องการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง	43

2.2 ผลกระทบด้านเวลา	44
2.3 สุขภาพจิตของสาวประเภทสองที่เกย์ทหาร	45
3.ผลการเสนอแนวทางสำหรับการแก้ไขปัญหาสาวประเภทสองเกย์ทหาร	46
3.1คุณสมบัติของผู้ถูกเกย์ทหาร	46
3.2 การปรับเปลี่ยนกฎเกย์ทหารของสาวประเภทสอง	46
3.3 ทหารระบบอาสาสมัคร.....	47
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	49
1 สรุปผลการวิจัย	49
1.1สรุปผลสภาพและปัญหาในการเกย์ทหารของสาวประเภทสอง	49
2.2 สรุปผลกระทบจากการเกย์ทหารของสาวประเภทสอง	50
2.3 สรุปผลการเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาสาวประเภทสองเกย์ทหาร	51
2.3 สรุปกลุ่มผู้ให้ข้อมูล	52
2. อภิปรายผลการวิจัย	53
2.1 อภิปรายสภาพและปัญหาในการเกย์ทหารของสาวประเภทสอง	53
2.2 อภิปรายผลกระทบจากการเกย์ทหารของสาวประเภทสอง	57
2.3 อภิปรายการเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาสาวประเภทสองเกย์ทหาร	58
ข้อเสนอแนะ	60
บรรณานุกรม.....	61
ภาคผนวก.....	65
ประวัติผู้เขียน.....	68

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 แผนภูมิการรับราชการทหารตามกฎหมาย	22
ภาพประกอบ 2 แผนภูมิสรุปการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง	52



บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สังคมมีความคาดหวังจากสมาชิก ให้เสียสละทรัพยากรต่างๆ โดยเฉพาะเพศชาย ยกตัวอย่างเช่นภาษี แรงงานบุคคล และนำเอามาใช้เพื่อบริหารจัดการปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นเช่น ภัยพิบัติหรือสงคราม การระดมทรัพยากรมนุษย์ในสังคมโดยเฉพาะเพศชาย นั่นก็คือการเกณฑ์ทหารนั่นเองเพื่อที่จะปกป้องประเทศ ซึ่งการเกณฑ์ทหาร มีรูปแบบ ที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับบริบท และปัจจัยเฉพาะของแต่ละประเทศ บางประเทศการเกณฑ์ทหารมีความเท่าเทียมกันทั้งหมดทุกเพศสภาพ ไม่ว่าจะเป็น ชายหรือหญิงเมื่อมีอายุตามเกณฑ์ ก็สามารถเป็นทหารรับใช้ประเทศได้ หรือการเกณฑ์ทหารมีเฉพาะเพศชายเท่านั้นเมื่ออายุถึงเกณฑ์ก็ต้องเข้ารับการคัดเลือกเกณฑ์ทหาร โดยไม่มีข้อยกเว้น หรือบางประเทศเปลี่ยนรูปแบบจากบังคับเกณฑ์ทหารไปสู่รูปแบบของระบบอาสาสมัครโดยจะมีค่าตอบแทนด้วยสวัสดิการเป็นต้น แต่สำหรับประเทศไทยยังคงใช้รูปแบบการเกณฑ์ทหารที่มีหลายรูปแบบทับซ้อนกัน ทั้งการเกณฑ์ทหารของชายไทยตามกฎหมายเมื่อถึงเกณฑ์อายุหรือช่องทางยกเว้นคือการศึกษาวิชาทหาร(ธัญ เกตวงกต, 2560) ปัจจุบันการเกณฑ์ทหารเป็นกฎหมายตามพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. 2497 กำหนดให้ชายที่มีสัญชาติเป็นไทยตามกฎหมายมีหน้าที่ต้องเข้ารับราชการทหารด้วยตนเองทุกคน(พระราชบัญญัติรับราชการทหารปีพ.ศ.2497, 2497)คณะเดียวกันในแต่ละปีมักจะมีชายที่มีจิตใจเป็นหญิงมาเข้าตรวจเลือกทหารกองเกินเป็นประจำทุกปี

จากงานวิจัย การมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจของกลุ่ม LGBTI พบว่าจากการสำรวจคนไทยที่ตอบแบบสอบถามออนไลน์ จำนวน 3,502 คนช่วงอายุ 18-19 ปีพบว่า ผู้มีความหลากหลายทางเพศมีจำนวน 82%หรือ 2,302คน อาศัยอยู่ในกรุงเทพในคณะที่กลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศจำนวน 52% หรือ 1,200 คน ผลการศึกษาพบว่าการเลือกปฏิบัติเกี่ยวกับงานมีลักษณะที่แตกต่างกันตามอาชีพและเศรษฐกิจ กลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศไม่สามารถเข้าถึงอาชีพ กองทัพ สถาบันศาสนา หรือในหน่วยงานภาครัฐได้ แต่พบว่าอาชีพที่พบได้บ่อยของกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศคือ การเกษตร ธุรกิจค้าปลีก ความงามและสุขภาพจึงเห็นว่าเพศนั้นส่งผลต่อการทำงานการเลือกปฏิบัติคือสิ่งที่กลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศต้องเอาตัวรอดเพื่อได้มาซึ่งความเป็นธรรมเช่นเดียวกับการเกณฑ์ทหาร(คณะทำงานของกลุ่มธนาคารโลกในประเทศไทย, 2560)

ในยุคที่มีความหลากหลายทางเพศ บริบททางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบันทำให้ ความหลากหลาย ปรากฏชัดเจนและซับซ้อนมากขึ้น “เพศ” จึงไม่ได้จำกัดเพียงแค่ชายและหญิง เสมอไป กลุ่มที่สนใจศึกษาคือ สาวประเภทสอง หรือ “ผู้หญิงในร่าง ชาย” หรือผู้ชายที่มีลักษณะ ของความเป็นหญิงรวมถึงคุณลักษณะของความเป็นชายและหญิงดำรงอยู่ มีความคิดกริยาท่าทาง คล้ายผู้หญิงโดยจะ พยายามพัฒนาความเป็นหญิงของตนเอง ปรับเปลี่ยนสรีระเพศชายให้หายไป และสร้างรูปร่างแบบผู้หญิงเข้ามาแทนดำเนินชีวิตเหมือนผู้หญิงคนหนึ่งไม่ว่าจะเป็นแต่งกายเป็น หญิง ทำงานแบบผู้หญิง เข้าสังคมกับผู้หญิง สังคมไทยมักเรียกว่า “กะเทย” ที่จริงแล้วความหมาย ดั้งเดิมของคำว่า กะเทยเหมารวมทั้งหญิงที่ใจเป็นชาย และชายที่ใจเป็นหญิงแต่สังคมไทย เพศ สภาพของกายเป็นชายใจเป็นหญิงมากกว่า สังคมจึงคุ้นเคยกับคำว่ากะเทยมากกว่า (นฤพนธ์ ด้วง วิเศษ, 2558b) เห็นได้ว่าบุคคลกลุ่ม LGBTI ที่มีเพศกำเนิดเป็นชายต้องปฏิบัติตามกฎหมายคือ การเกณฑ์ทหาร ตามพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. 2497

การเกณฑ์ทหารบุคคลจะถูกแบ่งออกเป็น 4 ประเภท ประเภทที่ 1 ได้แก่ คนซึ่งร่างกาย สมบูรณ์ดีไม่มีอวัยวะพิการหรือผิดส่วนแต่อย่างใดจะเข้ารับการตรวจเลือกเข้าเกณฑ์ทหารปกติ นั้นก็คือการจับใบดำใบแดง ประเภทที่ 2 ได้แก่ คนที่มีร่างกายเห็นชัดเจนว่าไม่สมบูรณ์เหมือนคน ประเภทที่ 1 แต่ไม่ถึงกับทุพพลภาพ ประเภทที่ 3 คือคนที่มีร่างกายไม่แข็งแรงที่จะสามารถรับ ราชการทหารได้ในขณะนั้นเพราะป่วย และไม่สามารถรักษาให้หายได้ภายใน 30 วัน กรณีนี้ให้ เรียกมาตรวจเลือกในปีถัดไปและเมื่อยังคงเป็นคนจำพวกที่ 3 อยู่รวม 3 ครั้ง ให้งดเรียก และคน จำพวกประเภทที่ 4 ซึ่งได้แก่ คนที่พิการและทุพพลภาพ หรือมีโรคซึ่งไม่สามารถที่จะรับ ราชการได้ บุคคลประเภทที่ 2, 3 และ 4 ปรธานกรรมการจะตรวจสอบและมักจะไม่ผ่านการตรวจ เลือกเข้าเกณฑ์ทหาร หลายครั้งที่สาวประเภทสองถูกจัดให้อยู่ในคนประเภทที่ 3 และต้องมาเกณฑ์ ทหารซ้ำถึง 3 ครั้งหรือถูกจัดให้อยู่ในประเภทที่ 4 ซึ่งจะบันทึกในเอกสารรับรองผลการตรวจเลือก (สด. 43) ว่า เป็นโรคจิตที่ทำให้จิตผิดปกติอย่างรุนแรงและถาวร ซึ่งไม่สามารถรับราชการทหารได้ (ฝ่ายสรรพกำลัง มทบ13, 2554)ต่อมาในปีพ.ศ. 2555 ศาลปกครองมีคำสั่งให้แก้ไขถ้อยคำในใบ สด.43 ได้ถ้อยคำใหม่ที่ว่า“ภาวะเพศสภาพไม่ตรงกับเพศกำเนิด”เริ่มประกาศบังคับใช้เป็นทางการ เมื่อปี 2557(อินทรัชย์ พาณิชกุล, 2559,)การออกประกาศกฎกระทรวงฉบับที่ 75 มีการให้สถานะ เพศสภาพไม่ตรงกับเพศกำเนิด (Gender Dysphoria) โดยจะกำหนดเป็น บุคคลประเภทที่ 2 เป็น ทางออกให้กับสาวประเภทสองใช้ยื่นขอไม่เข้ารับราชการทหารได้โดยสามารถขอรับหนังสือรับรอง ผลการตรวจร่างกายและจิตใจดังกล่าวได้ที่โรงพยาบาลแผนกจิตเวชทั่วประเทศไทย (เครือข่าย เพื่อกะเทยไทย, 2559)

จากรายงานข่าว “เจาะภูมิตัดสมบัติ” ผู้อำนวยการบริหาร โครงการจัดตั้งเครือข่ายเพื่อนกะเทยไทยเพื่อสิทธิมนุษยชนเล่าว่าในอดีตที่ผ่านมาสาวประเภทสองถูกละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา เมื่อสาวประเภทสองต้องเข้ารับการเกณฑ์ทหารและรับกับสภาพการถูกดูหมิ่นเหยียดหยามด้วยทั้งคำแซว การพูดจาตะลอม ใช้ให้คอยบริการเสิร์ฟน้ำ นวด หรือรุนแรงกว่านั้น คือ การขูดหูหน้าอกในที่สาธารณะ ขูดอวัยวะเพศที่แปลงแล้ว จนถึงการข่มขู่ข่มขืน เพศสัมพันธ์ เพียงเพื่อสนองความสนุกของบุคคลบางกลุ่ม ทำรู้สึกอับอายต่อหน้าสาธารณะ เผชิญกับสภาวะความอึดอัด และความเป็นทุกข์ที่ต้องพาตนเองไปเข้าสู่กระบวนการเกณฑ์ทหาร บางกรณียังระบุว่า มีรู้สึกอยากฆ่าตัวตายเมื่อจะต้องผ่านการเกณฑ์ทหารเป็นปัญหาที่พบเจอมาตลอด แต่นั่นก็ยังไม่สาหัสเท่าการประทับตรา “โรคจิตถาวร” ลงในใบ “สด.43” หนังสือราชการที่เป็นเครื่องยืนยันว่า บุคคลได้ผ่านการเกณฑ์ทหารแล้วเรียบร้อย ซึ่งแม้พวกเขาจะได้รับการยกเว้น แต่เหตุผลที่ระบุลงในเอกสารขึ้นดังกล่าวกลับใช้คำว่า “โรคจิตถาวร” ที่นอกจากจะกระทบจิตใจเจ้าตัวอย่างแรงแล้ว ตราประทับนี้ยังเป็นเหมือนรอยด่างในชีวิตที่อาจส่งผลไปยังเรื่องอื่นๆ เช่น การสมัครงาน (ณัฐนนท์ ตันติยาภินันท์, 2559)

นอกจากนี้ นนทพัทธ์ พรหมกาญจน์ (2566) ' จาก 'Louder' เขียนรายงาน 'เมื่อกะเทยไปเกณฑ์ทหาร' พบว่าสื่อมักมองว่าคนกลุ่มสาวประเภทสองเป็นสีสันเมื่อมีเกณฑ์ทหาร หลังจากการสัมภาษณ์พูดคุยพบว่า การเกณฑ์ทหารของพวกเธอจะถูกจับจ้องถูกมอง และการปฏิบัติที่ไม่เคารพจากเจ้าหน้าที่ตรวจเลือก ‘ปอย นัตตี้ และเนย’ (นามสมมติ) จากประสบการณ์เกณฑ์ทหารที่ผ่านมาของทั้งสามอธิบายได้ดังนี้ นัตตี้ที่มีเอกสารใบรับรองแพทย์ครบถ้วนแต่ต้องเข้าตรวจร่างกายโดยในห้องตรวจนั้นมีทหารชาย 2 คน และแพทย์ที่เป็นผู้ชายอีก 1 คน ส่วนเนยถูกสั่งให้ถอดเสื้อ และให้หันซ้ายหันขวา ด้านหน้าและด้านหลังตามที่แพทย์ชายคนนั้นสั่ง และ ปอยเล่าว่าบรรยากาศการเกณฑ์ทหารสำหรับเธอนั้นไม่โอเคเลย เพราะทุกคนต่างจ้องมองเธออย่างเห็นได้ชัด ปอยเล่าว่า เธอถูกจับจ้องและถูกมองจากคนที่เข้ารับการเกณฑ์คนอื่น ๆ รู้สึกอึดอัด

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาเรื่อง การศึกษาการเกณฑ์ทหารในประเทศไทย: กรณีศึกษาสาวประเภทสอง เพื่อทำความเข้าใจบริบทภาวะเปราะบางของสาวประเภทสองที่เข้ารับการตรวจเลือกเกณฑ์ทหาร ว่าได้รับสภาพและปัญหาอย่างไร นำไปสู่การวิเคราะห์แนวทางแก้ไขปัญหาเพื่อการพัฒนากฎหมายในการสร้าง รูปแบบการเกณฑ์ทหารรูปแบบใหม่สำหรับสาวประเภทสองให้สอดคล้องกับบริบทการพัฒนาประเทศและมีความเป็นสากล

ความมุ่งหมายงานวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาในการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง
2. เพื่อศึกษาผลกระทบจากการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง
3. เพื่อเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง

ความสำคัญของงานวิจัย

1. ได้รับความรู้ความเข้าใจในการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสองและสามารถนำมาใช้เป็นประโยชน์เพื่อการปรับปรุงหรือพัฒนาในการกำหนดนโยบายภาครัฐหรือ การทำข่าวของสื่อ ในเรื่องการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสองได้อย่างถูกต้อง

2. ผลการศึกษาเป็นแนวทางสำหรับสาวประเภทสองที่เกณฑ์ทหารเพื่อใช้เป็นประโยชน์ในการเตรียมความพร้อมการเกณฑ์ทหารที่ถูกต้องในทุกขั้นตอน

3. ผลการศึกษาช่วยส่งเสริมให้เกิดผลงานวิจัยเพิ่มมากขึ้นเรื่องการเกณฑ์ทหารของกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศนอกจากเพศสภาพของสาวประเภทสองที่เกณฑ์ทหาร ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้ทราบถึงข้อเท็จจริงได้กว้างขวางและช่วยให้เกิดองค์ความรู้และวิธีการใหม่ๆ

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

คือกลุ่มสาวประเภทสองที่มีอายุ 21 ปีขึ้นไป โดยได้ผ่านกระบวนการเกณฑ์ทหารมาแล้วอย่างน้อยหนึ่งครั้งและประสบปัญหาในการเกณฑ์ทหาร

ขอบเขตด้านเวลา

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการในช่วง ตั้งแต่ 07/06/2565 ถึง 30/11/2565

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการเกณฑ์ทหารในประเทศไทย:กรณีศึกษาสาวประเภทสอง เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็น เจตคติ คุณค่า โลกทัศน์ ความรู้ พฤติกรรม/วิถีชีวิต/ปฏิสัมพันธ์ โครงสร้างทางสังคม การรับรู้ อารมณ์ความรู้สึกในประเด็นต่างๆดังนี้

1. ด้านปัญหาในการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง
2. ด้านผลกระทบจากการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง
3. ด้านการเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง

นิยามศัพท์เฉพาะ

การเกณฑ์ทหาร หมายถึง การปฏิบัติตาม พระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. 2497 กำหนดให้ชายที่มีสัญชาติเป็นไทยตามกฎหมายมีหน้าที่ต้องเข้ารับราชการทหารด้วยตนเอง ทุกคนเมื่ออายุครบ 21 ปีบริบูรณ์เป็น ประจำทุกปี

สาวประเภทสอง หมายถึง ชายที่มีใจเป็นหญิง จึงพยายามพัฒนาความเป็นหญิงของตนเอง โดยการปรับเปลี่ยนสรีระเพศชายให้หายไปและสร้างรูปร่างแบบผู้หญิงเข้ามาแทน โดยเป้าหมายสำคัญคือการทำลายสรีระเพศชายและสร้างสรีระเพศหญิง

สภาพปัญหา หมายถึง ปัญหาที่เกิดขึ้นเมื่อสาวประเภทสองเข้ารับการตรวจเลือกเกณฑ์ทหารประกอบด้วย ปัญหาในกระบวนการเริ่มต้นและปัญหาในระหว่างกระบวนการเกณฑ์ทหาร

ผลกระทบ หมายถึง ผลที่เกิดจากการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสองเป็นได้ทั้งทางบวกและลบทั้งในอดีตและปัจจุบันประกอบด้วย ผลกระทบเรื่องสังคมกับสื่อ ผลกระทบด้านเวลา และผลกระทบด้านสุขภาพจิต

แนวทาง หมายถึง วิธีการหรือข้อเสนอแนะแนวทางสำหรับการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสองที่ถูกต้อง

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาเรื่อง การศึกษาการเกณฑ์ทหารในประเทศไทย: กรณีศึกษาสาวประเภทสอง มีจุดมุ่งหมายเพื่อทำความเข้าใจบริบทภาวะเบียดเบียนของสาวประเภทสองที่เข้ารับการตรวจเลือกเกณฑ์ทหาร ว่าได้รับสภาพและปัญหาอย่างไร นำไปสู่การวิเคราะห์แนวทางแก้ไขในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1.แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ

1.1 ความหมายเรื่องเพศ

1.2 ความหลากหลายทางเพศ

1.3 สาวประเภทสอง

2.หลักการแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเกณฑ์ทหาร

2.1 หลักการความมั่นคงแห่งชาติ

2.2 แนวคิดเรื่องเกณฑ์ทหาร

2.3 รูปแบบกฎหมายการเกณฑ์ทหาร

2.4 กระบวนการและข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการเกณฑ์ทหาร

3.งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับเรื่องเพศ

1.1 ความหมายเรื่องเพศ

เพศแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของมนุษย์ว่าเครื่องกำหนดและการจัดระเบียบทางสังคมและการศึกษาเรื่องเพศนั้นถูกอธิบายตามแนวคิดทฤษฎีที่หลากหลายแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับว่า “กระบวนทัศน์” (Paradigm) ของผู้ที่ศึกษาว่าสนใจเรื่องเพศในมิติใดเพราะว่าสังคมมีวัฒนธรรมที่แตกต่างทำให้เกิดการขัดเกลา พฤติกรรม ค่านิยม ความเชื่อเรื่องเพศ ก่อให้เกิด “ขนบธรรมเนียมทางเพศ” (Sexual Custom) หมายถึง กฎระเบียบข้อบังคับของสังคมที่จะระบุว่าสิ่งใดคือสิ่งที่ถูกต้องและควรทำหรือสิ่งใดคือสิ่งที่ผิดและไม่ควรทำ ในการปฏิบัติในเรื่องเพศ เช่น เพศหญิงต้องรักษานวลสงวนตัว ต้องบริสุทธิ์ไม่ผ่านการมีเพศสัมพันธ์มาก่อนที่จะแต่งงาน ซึ่งแต่ละวัฒนธรรมก็มีธรรมเนียมเรื่องเพศที่ต่างกัันดังนั้นแต่ละสังคมมีความหลากหลายในเรื่องค่านิยมทางเพศ ความเชื่อความต่างทางวัฒนธรรมนั่นเองที่ส่งผลต่อการแสดงออกทางเพศของมนุษย์ที่ต่างกัันกัน(Garton & Stephen, 2004)

เห็นได้ว่าความเชื่อเรื่องเพศ ค่านิยมและพฤติกรรมนั้นสังคมมีผลต่อการกำหนดให้มนุษย์แสดงออกถึงการปฏิบัติเรื่องเพศที่แตกต่างกันออกไปรวมถึงตัวตนทางเพศโดยมีสองสิ่งที่ไม่เหมือนคือ “พฤติกรรม” (Behaviors) และ “อัตลักษณ์” (Sexual Identities) การแสดงตัวตนทางเพศสามารถเห็นได้ในชีวิตประจำวันซึ่งเกี่ยวข้องกับเพศสรีระ (Biological Sex) เช่น การมีแฟนนั้นคือการกระทำส่วนการแสดงความเป็นตัวตนเป็นชายและหญิงเป็นเรื่องของเพศสภาพที่สังคมนิยามอารมณ์ความรู้สึก อยากมีความรัก หรือเพศสัมพันธ์ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับรสนิยม และอุดมการณ์เรื่องเพศ หากเกิดขึ้นกับคนต่างเพศ จะถูกเรียกว่า ความรักต่างเพศ Heterosexuality หากความรัก ความชอบ เกิดขึ้นกับเพศเดียวกัน ถูกเรียกว่า ความรักเพศเดียวกัน Homosexuality หากเกิดขึ้นทั้งเพศเดียวกันและต่างเพศ จะถูกเรียกว่ารักสองเพศ Bisexuality (Vance & S., 2005)

นอกจากนี้เพศยังมีความเกี่ยวข้องทางชีววิทยา เช่น การบอกอัตลักษณ์ว่าเป็นเพศชายหรือหญิงวินิจฉัยจากอวัยวะเพศของคนนั้นเป็นหลักสอดคล้องกับเรื่องวัฒนธรรม และสังคม เช่น ผู้ชายต้องมีความเข้มแข็ง เข้มแข็ง อดทน และเป็นผู้นำ โดยห้ามแสดงความอ่อนแอเหมือนผู้หญิง ผู้หญิงน่ารักอ่อนหวาน เป็นต้น เรื่องเพศจึงเป็นของคู่กันระหว่างธรรมชาติและวัฒนธรรมซึ่งธรรมชาติทางเพศในตัวมนุษย์ ได้แก่ ฮอโมน สรีระ ระบบประสาท ยีนส์และพันธุกรรม ซึ่งถูกควบคุมและให้ความหมาย โดย ครอบครัว สังคม เห็นได้ว่าเพศวิถีและเพศสภาพ จะหล่อหลอมให้มนุษย์มีการใช้ชีวิตทางเพศตามแบบที่สังคมได้กำหนดไว้ หรืออาจจะต่อต้านขัดแย้งค่านิยมเหล่านั้นเอง (Weeks & Jeffrey, 2003)

บริบททางสังคม มีการพัฒนาปรับเปลี่ยนมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เพศจึงไม่ได้เป็นตัวกำหนด หรือจำแนกมนุษย์ทางสรีระร่างกายเท่านั้น ซึ่งเพศนั้นหมายถึงการแสดงออกทางพฤติกรรมของบุคคลกลุ่มหนึ่ง เช่น เกย์ กระเทย ทอม เลสเบียน เป็นต้น นักวิชาการให้ความสนใจอย่างแพร่หลาย ทำให้เกิดการศึกษาค้นคว้าและพัฒนาแนวคิดการนิยามคำว่าเพศในมิติใหม่ ได้แก่ คำว่า เพศสรีระ (Sex), เพศสภาพ (Gender) และเพศวิถี (Sexuality)

1.1.1 เพศสภาพ (Gender)

เพศสภาพ (Gender) หมายถึง เพศที่กำหนดมาจากประเพณี และขนบธรรมเนียมและกลไกทางสังคม เช่น การใส่กระโปรงของผู้หญิง และ ทำงานฝีมือ ผู้ชายต้องใส่กางเกงและชอบกิจกรรมที่ใช้กำลังและกระบวนการขัดเกลาทางสังคมก็ทำให้เกิดเป็นเพศสภาพนั่นเองอันประกอบไปด้วยทั้งประเพณี ค่านิยม ความเชื่อ ทักษะคติ วัฒนธรรมและ ขนบธรรมเนียม โดยที่ไม่มีสถานะที่ตายตัวจึงมีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยแต่ว่าความแตกต่างทางสังคมนั้นเพศสภาพจึงไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับเพศกำเนิดซึ่งสังคมมีส่วนในการควบคุมบทบาททางเพศ

สภาพทั้งเพศชายและเพศหญิง ดังนั้นบุคคลจึงไม่สามารถแสดงออกตัวตนทางเพศได้เต็มที่แต่กลับต้องแสดงออกตามแบบที่สังคมกำหนดนั่นเองเช่น เกิดเป็นผู้หญิงต้องทำกับข้าวดูแลครอบครัวเป็นผู้ชายต้องเข้มแข็ง เป็นผู้นำ (Marginalized Group, 2008)

1.1.2 เพศสรีระ (Sex)

สรีระวิทยาเป็นการแสดงออกให้เห็นความแตกต่างระหว่างหญิงชาย เรียกว่าเพศกำเนิดเป็นสิ่งที่ธรรมชาติสร้างขึ้นมา อย่างไรก็ตามสรีระทางเพศไม่ได้มีเฉพาะเพศชายหรือเพศหญิงแต่ถ้ามีความผิดปกติทางพันธุกรรมทำให้ไม่สามารถระบุเพศได้จะเรียกว่าเพศกำกวม ซึ่งบุคคลเหล่านี้จะมีสรีระทางร่างกายทั้งเพศชายและเพศหญิง(กฤตยา อาชวนิจกุล, 2554)

1.1.3 เพศวิถี (Sexuality)

วิถีทางเพศของบุคคลหนึ่งที่มีความปรารถนาทางเพศ และ ความสัมพันธ์ทางเพศต่ออีกบุคคลหนึ่งความสนใจ ความพึงพอใจหรือการแสดงออกทางพฤติกรรม กิริยา มารยาท เพื่อแสดงตัวตนทางเพศต่ออีกบุคคลหนึ่งในความสัมพันธ์ของมนุษย์ บุคคลที่มีความรู้สึกชอบต่อบุคคลที่มีมีอัตลักษณ์ทางเพศ ตรงข้ามกับตนเอง เรียกว่า Heterosexual บุคคลที่ชอบเพศเดียวกันเรียกว่า Homosexual บุคคลที่ชอบได้ทั้งเพศเดียวกันและต่างเพศเรียกว่า Bisexual หากบุคคลไม่มีความรู้สึกชอบหรือพึงพอใจกับเพศใดเลยเรียกว่า Asexual (ทวิลักษณ์ พลราชม, 2560)

1.2 ความหลากหลายทางเพศ

การศึกษาเรื่องเพศหรือการแสดงตัวตนทางเพศ มาจากแนวความคิดเรื่องความหลากหลายทางเพศโดยมีการศึกษาในอดีตพบว่าความหลากหลายทางเพศอาจจะอธิบายได้ว่าเป็นการแสดงออกทางเพศที่ขัดต่อบรรทัดฐานทางสังคม ในแบบปกติที่สังคมยอมรับคือการแสดงออกของชายและหญิงแต่การแสดงออกที่เพศเดียวกันถือเป็นเรื่องที่ไม่เป็นไปตามบรรทัดฐานทางสังคมแต่ก็สามารถพบได้แพร่หลายในสังคมปัจจุบัน

มนุษย์มีการแสดงออกทางเพศ ที่มีความหลากหลาย ความเชื่อและวิถีคิดทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน แต่หากทำความเข้าใจ “ความหลากหลายทางเพศ” จะพบว่าค่านิยม ความเชื่อ โลกทัศน์ หรือขนบธรรมเนียมประเพณี อัตลักษณ์ทางเพศ มนุษย์สามารถแสดงพฤติกรรม อารมณ์ ความรู้สึกได้โดยไม่ได้อยู่กับเพศตามธรรมชาติ หรือ เพศกำเนิดหรือเพศสรีระเท่านั้น จากการศึกษาแนวคิดต่าง ๆ นั้นทำให้เห็นได้ว่า “เพศนั้นมีความหลากหลาย” ซึ่งเป็นเรื่อง ปกติ ที่มนุษย์จะแสดงอารมณ์ความรู้สึกชอบได้ตามที่ใจของตนเองคิดว่ามีคุณค่าในการดำรงชีวิตในสังคมของตนเอง(นฤพนธ์ ดั่งวิเศษ, 2558a)

เพศชายและเพศหญิงสามารถมีพฤติกรรมรักเพศเดียวกันได้ทั้งนั้น และเกิดขึ้นได้กับทุกช่วงอายุ ซึ่งนั่นไม่ใช่เรื่องที่ผิดปกติ แต่อย่างใด ตั้งแต่ยุคโบราณจนถึงยุคปัจจุบันพบว่าพฤติกรรมทางเพศนั้นเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ หรือทางวิทยาศาสตร์ ความหลากหลายทางเพศ การแสดงออกทางเพศอาจจะเกิดจากฮอร์โมนที่มากเกินไปทำให้เมื่อโตขึ้นมีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนจากเพศกำเนิดอย่างไรก็ตามแม้ สังคมวัฒนธรรมจะควบคุมตีกรอบว่าเพศมีเพียงหญิงชายแต่ผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศก็ไม่ใช่สิ่งผิดปกติในสังคมเช่นกัน(C.Z., 2008)

1.3 สาวประเภทสอง

ลักษณะของชายที่มีใจเป็นหญิง คนไทยรู้จักแพร่หลายในชื่อของ “กะเทย” ในเขตล้านนาและอีสานจะเรียก “ปู้เมีย” หรือ “ปู้แม่” ข้อมูลทางประวัติศาสตร์ไม่สามารถสร้างการยอมรับทางสังคมได้แต่กลับทำร้ายและกีดกัน กะเทย ออกจากสังคม กะเทยไม่เป็นที่ยอมรับโดยสถาบันหลักของสังคมเช่น ศาสนาและศาล ตามพระวินัยปิฎกเวอร์ชันกรมพระยาวชิรญาณวโรรส ปี 2459 กะเทยเท่ากับบัณฑิตฑาฑะกั ในความหมายผู้ชายมีร่างกายชายแต่ลักษณะนิสัยคล้ายผู้หญิงหรือบุคคลที่เกิดมามี 2 เพศ ที่ต้องขับไล่ไม่ให้เข้ามาในพื้นที่ของศาสนา เพื่อป้องกันไม่ให้ภิกษุเกิดกิเลสตัณหา และในกฎหมายตราสามดวง กะเทยและบัณฑิตฑาฑะกัก็ไม่ได้รับการยอมรับว่าเป็นบุคคลที่น่าเชื่อถือมีศีลธรรมเพียงพอที่จะสามารถเป็นพยานได้ตามกฎหมาย เช่นเดียวกับคนจรจัด ขอนาน คนหูหนวก ตาบอด โสเภณี หญิงแพศยา คนวิกลจริต นักเลง โจร หรือแม้แต่พ่อมดแม่มด (เทอดศักดิ์ รัมจำปา, 2545)

เนื่องจากอคติของสังคม ‘กะเทย’ จึงถูกใช้เป็นคำหยาบคาย ด่าทอ ล้อเลียน กะเทย โดยเฉพาะกลุ่มผู้ที่ผ่าตัดแปลงเพศแล้ว จึงปฏิเสธนิยามตนเองด้วยคำว่า ‘กะเทย’ แล้วหันมาประดิษฐ์คำขึ้นใหม่เพื่อหลีกเลี่ยงการถูกตีตรา เช่นคำว่า ‘สาวประเภทสอง’ อย่างไรก็ตามการนิยามของอัตลักษณ์ “หญิงในร่างกาย” หรือ “กะเทย” เกิดจากอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่มีผลต่อการขัดเกลาและ หล่อหลอม ความรู้สึกแตกต่าง จากตนเอง ของกะเทย คือรู้สึกว่าคุณแตกต่างจากผู้ชายและผู้หญิง จึงเริ่มหาเพื่อน ที่มีลักษณะคล้ายๆกัน เพื่อรวมกลุ่มกัน ในการเรียนรู้ และสร้างการแสดงออก ในแบบของกะเทย โดยมีรุ่นพี่กะเทย เป็นตัวอย่าง ให้อุ่นน่อง และสร้าง ค่านิยม อัตลักษณ์ทางเพศ ของกะเทย เช่น กริยาท่าทาง ภาษา ความปรารถนาทางเพศ การเรียนรู้ดังกล่าวนี้ทำให้เกิดวัฒนธรรมย่อยๆของกลุ่มกะเทย ซึ่งมีการสืบทอดกันมารุ่นสู่รุ่น(นฤพนธ์ ด้วงวิเศษ, 2558b)

1.3.1 การนิยามตนเองของสาวประเภทสอง

คนที่มีเพศกำเนิดเป็นชายแต่มีจิตใจเป็นหญิงและนิยามตนเองว่า “สาวประเภทสอง” ลักษณะครึ่งๆกลางๆระหว่างเพศชายและเพศหญิง ทำให้เกิดคำว่ากะเทยในสังคมไทยเป็น

อคติที่จะถูกล้อเลียนจากคนรอบข้าง คำว่ากะเทยสะท้อนภาพลักษณ์ที่ดูแย่มาก ต้องทำงานแบกหามมีลักษณะของความเป็นชายดังนั้นการพัฒนาความเป็นหญิงการรวมกลุ่มกันการเรียนรู้จากรุ่นพี่ซึ่งจะมีเทคนิควิธีการปรับเปลี่ยนสรีระเพศชายให้หายไปและสร้างรูปร่างแบบผู้หญิงเข้ามาแทน เช่น การกินฮอร์โมนเพศหญิง การโกนขนหน้าแข้ง การกำจัดหนวดเครา การทำศัลยกรรม เสริมจมูก หรือเสริมเต้านม การผ่าตัดแปลงเพศ เป็นต้น เทคนิคต่างๆเหล่านี้จะถูกสืบทอดจากรุ่นพี่ผู้นั้นก็คือการทำลายสรีระแบบเพศชายและสร้างสรีระแบบเพศหญิง(ปรอมปรีดา ปรามโมช ณ ออยุธยา, 2546)

เพศกำเนิดเป็นชายแต่ว่ามีจิตใจเป็นหญิง ซึ่งไม่ปรารถนาที่จะดำรงสรีระแบบเพศชายจึงปฏิเสธที่จะนิยามตนเองว่า “กะเทย” และหันไปใช้นิยามใหม่ด้วยคำว่า “สาวประเภทสอง” ทำให้มีความรู้สึกที่เหมือนและใกล้เคียงความเป็นหญิงมากขึ้น แม้ว่าจะไม่ใช่ผู้หญิงตามเพศกำเนิด และเชื่อว่าสรีระแบบเพศหญิงสามารถสร้างขึ้นได้ ซึ่งการสร้างร่างกายของตนเองให้เหมือนผู้หญิงนั้นต้องอาศัยทุนทรัพย์จำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นฮอร์โมนเพศหญิง หรือการทำศัลยกรรมความงามใช้เงินจำนวนมากเพื่อที่จะได้มีโอกาสประสบความสำเร็จในการเปลี่ยนรูปร่างของตนเอง(นาตา ไชยจิตต์, 2555)

การนิยาม “สาวประเภทสอง” คืออัตลักษณ์ทางเพศที่มีความเป็นหญิง มากกว่าความเป็นชาย จึงสร้างความเป็นหญิงของตนเอง และ ลบความเป็นชาย ให้ได้มากที่สุด สาวประเภทสองจะดำเนินชีวิตเหมือนผู้หญิงคนหนึ่งไม่ว่าจะเป็นแต่งกายเป็นหญิง ทำงานแบบผู้หญิง เข้าสังคมกับผู้หญิง เห็นได้ว่าสาวประเภทสอง จะพบเห็นอยู่ในแวดวงธุรกิจความงาม แฟชั่น เสริมสวย และประกวดนางงาม เป็นต้น

2. หลักการแนวคิดและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเกณฑ์ทหาร

2.1 หลักการความมั่นคงแห่งชาติ

ประชาชนประชาชน จะเข้าใจว่า ความมั่นคง ต้องมีความเกี่ยวข้องกับทหาร การสู้รบ หรือสงครามโดยตรง ความเข้าใจนี้ ถือว่าเป็นความจริงในอดีต เนื่องจากในอดีต มีภัยคุกคาม ต่อประเทศชาติ เช่น การรุกรัง ของกำลังทหาร ต่างชาติที่เหนือกว่า เพื่อการยึดอำนาจ หากประเทศได้มีกำลังทหารที่เข้มแข็ง มีประสิทธิภาพ และผู้นำที่ดี มีความสามารถ รักษาเอกราชความมั่นคง และความปลอดภัยของชาติได้ กำลังทหาร จึงมีความสำคัญ ต่อความอยู่รอด ของชาติ และความมั่นคงของชาติ(โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า, 2562)

โลกมีการพัฒนาวิวัฒนาการก้าวหน้า อย่างเป็นลำดับ การศึกษา โดยเฉพาะเรื่องสงครามรวมถึงการทหารแค่อย่างเดียว ถือว่าเป็นการศึกษา ที่แคบและอยู่ในข้อจำกัด ที่อาจจะไม่

พร้อมกับสถานการณ์ของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เรื่องความมั่นคง จึงไม่ควรจำกัดอยู่ในวงแคบ แต่ควร ศึกษาค้นคว้าให้กว้างยิ่งขึ้นเห็นได้ว่ากำลังของทหารเป็นแค่เพียงส่วนหนึ่งของความเข้มแข็งของชาติเท่านั้นแต่พบว่าส่วนประกอบอย่างอื่น ๆ ก็มีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าทหาร คำว่า “ความมั่นคงแห่งชาติ” (Notional Security) เป็นคำที่ให้ความหมายได้กว้างออกไปอันได้แก่ เศรษฐกิจ สังคมการเมือง ยังเป็นต้น

การเปลี่ยนแปลงโลกในปัจจุบัน พบว่า ลักษณะความขัดแย้ง ก่อให้เกิดความยุ่งยากและซับซ้อน ถึงแม้ว่า จะไม่อยู่ในสถานการณ์ของสงครามก็ตาม แต่กลับประสบปัญหา เรื่องความปลอดภัย ในอดีต หากประเทศ มีสงครามเกิดขึ้น หรือยุติลงแล้ว ประเทศนั้นจะมีสันติภาพและความปลอดภัย แต่ปัจจุบัน กลับตรงกันข้าม โดยอาจเกิดขึ้นจาก สาเหตุ สอง ประการดังนี้

ประการแรกคือ ความไม่มั่นคงปลอดภัย เกิดจากการที่มีการสะสมกำลังรบไว้มากเกินความจำเป็น การกระทำเช่นนี้ จะทำให้เกิดการลุกลาม หรือคุกคาม ของอีกฝ่ายหนึ่ง ได้

ประการที่ สอง คือ ความไม่มั่นคงปลอดภัย เกิดจากการ คุกคามจากภายในเอง เช่น การก่อการร้าย ภายในประเทศ เป็นต้น(วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 2552-2553)

ความหมายของความมั่นคง

คำว่า “ความมั่นคงแห่งรัฐ” หรือการนิยามความหมายอีกคำหนึ่งก็คือ “ความมั่นคงแห่งชาติ” ทั้งสองคำข้างต้นนี้มีความหมายที่เหมือนกัน แต่เมื่อสังเกตคำว่า รัฐ กับ ชาตินั้น มีความหมายที่แตกต่างกันก็ตามซึ่งโดยส่วนใหญ่จะใช้คำว่า “ความมั่นคงแห่งชาติ(โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า, 2562)

“รัฐ” หมายถึง มีขอบเขตที่แน่นอน มีประชากรจำนวนมาก เรียกได้ว่าเป็นชุมชนทางการเมืองโดย มีรัฐบาลเป็นผู้นำโดยใช้ อำนาจอธิปไตยของตนเอง หรือเป็นองค์ประกอบของสถาบันการปกครอง ซึ่งมีอำนาจอธิปไตยเหนือดินแดน และประชากรที่แน่นอน

“ชาติ” หมายถึง การมีวัฒนธรรม ทางด้าน เผ่าพันธุ์ภาษา วัฒนธรรมศาสนา และประวัติศาสตร์ ร่วมกัน และมีการพัฒนา การปกครองร่วมกัน

หลักการเกณฑ์ทหาร

การเกณฑ์ (Conscription) การเกณฑ์ทหารเป็นรูปแบบใหม่ของการบังคับใช้แรงงานบุคคลซึ่งมีผลต่อมวลชนขนาดใหญ่ และให้รัฐบาลที่บุคคลนั้นสังกัด ซึ่งส่วนใหญ่มักจะเป็นทหารมากที่สุด ต้นกำเนิดของการเกณฑ์ทหารมีมาตั้งแต่ในสมัยโบราณ ณ ปัจจุบันก็มีอยู่ในอีกหลายประเทศ ยกตัวอย่างเช่น ประเทศไทย รูปแบบการเกณฑ์ชายฉกรรจ์แทบทุกคนทั่วประเทศมีมาใน คริสต์ศวรรษ 1789 ซึ่งการเกณฑ์ในยุคสมัยนั้น เหมือนการระดมประชาชนเพื่อเข้าไปเป็นทาส สำหรับวิธีการเกณฑ์แบบสมัยใหม่ในตะวันตกโดยการเกณฑ์ชายฉกรรจ์แทบทุกคนทั่ว

ประเทศ ด้วยวิธีการนำมาขึ้นบัญชีทางทหารเพื่อความง่ายและไม่ยุ่งยากในการเกณฑ์ ทำให้มีการเกณฑ์ทหารในยุคสมัยนี้ แปลเปลี่ยนเป็นกองทัพขนาดใหญ่ รวมถึงการมีบทบาทต่อการเมืองภายในประเทศของตนเอง(ทวิศศรีเกตุ, 2558)

ดังนั้นการสร้างแสนยานุภาพของกองทัพประเทศให้สอดคล้องไปกับยุทธวิธีการรบของทหารราบที่ใช้ในการเข้ายึดครองในพื้นที่ของประเทศที่เป็นข้าศึกการเกณฑ์ทหารจึงเป็นสิ่งสำคัญต่อทหารราบซึ่งทำหน้าที่สร้างและคิดค้น ยุทธวิธีในการรบอาจจะใช้อาวุธประจำตัวเพื่อที่จะยึดพื้นที่และทำลายข้าศึกจึงทำให้เป็นเหล่าทหารที่มีจำนวนมากที่สุดโดยที่ไม่ต้องใช้ยานพาหนะจำนวนมาก และได้ฉายาว่า “ราชินีแห่งสนามรบ” และกองทัพยังสามารถที่จะมีแรงงานมาเพื่อทำงานในกองทัพได้อีกด้วยโดยการใช้งบประมาณภายในประเทศในการจ่ายค่าตอบแทนให้แก่ทหาร(ปวีวรรณ อุ้นตระกูล, 2560)

หลักการศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ นั้นหมายถึง คุณค่าของความเป็นมนุษย์ (The Value of Human Being) หรือความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าในการดำรงชีวิต และยังเป็นรากฐานสำคัญของสิทธิมนุษยชน ดังนั้นศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เป็นพื้นฐานหรือกรอบแนวคิดที่ต้องคำนึงเมื่อเกิดการกระทำใดก็ตาม โดยการอ้างสิทธิและเสรีภาพและอาจจะกระทบกับคุณค่า แห่งความเป็นมนุษย์ของบุคคลอื่นได้ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์จึงมีสถานะเป็นสิทธิประเภทหนึ่ง โดยสิทธิในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ถือว่าเป็น สิทธิแม่บทให้แก่สิทธิที่ตามมาจากสิทธิในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อีกชั้นที่เรียกว่า “สิทธิมนุษยชน (Human Rights)” หรือ “สิทธิขั้น พื้นฐาน (Fundamental Rights)” ได้แก่ สิทธิในชีวิตและร่างกาย รวมถึงสิทธิในความเสมอภาค เห็นได้ว่าสิทธิมนุษยชนนั้นถือว่าเป็นสิ่งที่จำเป็น และไม่สามารถโอนหรือบริจาคให้แก่กันได้และยังไร้ซึ่งพรมแดนจึงมีผลให้ไม่ว่าบุคคลองค์กร หรือรัฐเองก็ไม่สามารถที่จะมาล่วงละเมิดความเป็นมนุษย์ได้

สาระสำคัญของรากฐานศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

Guenter Duerig ได้อธิบายไว้ว่าคำว่า “ศักดิ์ศรี” นั้นคืออำนาจแห่งจิตวิญญาณของตนเขาเองซึ่ง มนุษย์ทุกคนเป็นมนุษย์โดยแต่สิ่งที่แตกต่างจากความเป็นอยู่ในสภาวะทางธรรมชาติคือการที่มนุษย์นั้นปราศจากความเป็นส่วนตัว สามารถสร้างและบรรลุได้ด้วยการกำหนดของตนเองสามารถที่จะสร้างสภาพแวดล้อมของตนเองได้(บวรเจ็ด สิงคะเนติ, 2547)แนวคิดดังกล่าวข้างต้นสามารถแบ่งออกเป็นสาระสำคัญ 2 ประการ คือ สิทธิในการที่จะได้รับความเสมอภาคและสิทธิในร่างกายโดยไม่สามารถแยกจากกันได้

“สิทธิในชีวิตและร่างกาย” (Recht auf Leben) เมื่อแรกเกิดก็จะได้รับสิทธินี้ซึ่งเป็นสิทธิที่ ติดตัวมาตั้งแต่เกิด ไม่สามารถเอาไปจากบุคคลใดได้ แต่กลับตรงกันข้าม จะต้องได้รับ

การคุ้มครองหรือหลักประกันโดยกฎหมายดังนั้น สิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ ที่มีความจำเป็นอย่างมากต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ ซึ่งทำให้เห็นว่า มนุษย์มีความเป็นอิสระที่สามารถ เป็นตัวของตัวเอง สามารถกำหนดตัวตนเองได้ตามความต้องการ มีอิสระภาพ ในการสร้างภาพแวดล้อมด้วยตนเองหรือสามารถมีอิสระที่จะอยู่ที่ไหนก็ได้โดยไม่ละเมิดผู้อื่น และยังสามารถที่จะพัฒนาบุคลิกภาพของตนเอง สิ่งเหล่านี้เองที่ชี้ชัดว่ามนุษย์นั้นไม่เหมือนกันสัตว์ชนิดอื่น ๆ (จรัญ โฆษณานันท์, 2545)

“สิทธิในความเสมอภาค” (Gleichheitsrecht สิทธิในความเสมอภาค คือการ แสดงออกของมนุษย์ว่าทุกคนนั้นมีสิทธิและเสรีภาพเท่าเทียมกัน สิทธิในความเสมอภาคเป็นการ แสดงออก ถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลต่อบุคคลหากมนุษย์มีสิทธิในร่างกายก็ตามแต่ยังขาด ความเสมอภาค ซึ่งจะส่งผลให้บุคคลอาจได้รับความไม่เท่าเทียมได้ เช่น การถูกเลือกปฏิบัติจากผู้ ที่มีอำนาจดังนั้น รัฐบาล ต้องมีหลักประกัน เรื่องความเสมอภาค เพราะความเสมอภาคก็เปรียบ เหมือนเป็น สาระสำคัญอย่าง หนึ่ง ของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์(จรัล ดิษฐาอภิชัย, 2549)

ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ในฐานะที่เป็นคุณค่าสูงสุดของรัฐธรรมนุษย์

ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ถือว่าเป็นคุณค่าสูงสุดของรัฐธรรมนุษย์การกระทำของรัฐ จะต้องดำเนินการให้มีความสอดคล้องกับรัฐธรรมนุษย์ มนุษย์ไม่ใช่เครื่องมือในการดำเนินการของรัฐ แต่รัฐดำรงอยู่ได้เพื่อมนุษย์ ไม่ใช่มนุษย์ดำรงอยู่เพื่อรัฐ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ถือว่า เป็น สาระสำคัญ ของเสรีภาพและความเสมอภาค ของบุคคลไม่สามารถ โอนย้ายให้กันได้ และไม่สามารถ ละเมิดได้ในทางปฏิบัติ ซึ่งสิทธิและเสรีภาพที่บัญญัติไว้ สอง ประการคือ ประการแรก การ ตีความเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพ ต้องยึดหลักของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เป็นพื้นฐาน ประการที่ สอง หลักการโดยทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับสิทธิและเสรีภาพ รวมถึงความหมายที่ได้รับการคุ้มครอง เรื่องสิทธิและเสรีภาพ ในทุกประเภทนั้นจะต้องได้รับการพัฒนาจากศักดิ์ศรีความเป็น มนุษย์(บรรเจิด สิงคะเนติ, 2547)

ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ในฐานะที่เป็นสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพ

สิทธิและเสรีภาพของรัฐธรรมนุษย์ ในหลายหลายประเทศ มีการกำหนดให้มี หลักประกัน แต่ในขณะเดียวกัน คือห้ามจำกัดสิทธิและเสรีภาพไม่ว่ากรณีใด โดยลักษณะของสิทธิ และเสรีภาพ จะต้องไม่ละเมิด ต่อสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพ ไม่ว่าจะการแทรกแซงใด ที่เป็น การละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ถือว่าเป็นการละเมิดสิทธิและเสรีภาพเช่นกัน

ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ในฐานะสิทธิประเภทหนึ่ง

จากการศึกษา ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ถือว่าเป็นสิทธิขั้นพื้นฐาน ทำหน้าที่ใน การตัดสินคุณค่าในการแสดงออกและการกระทำสามารถเรียกร้องสิทธิและบรรลู่เป้าหมายขึ้น

พื้นฐานได้ นอกเหนือจากหลักประกันที่คุ้มครองก็จะไม่ล่วงละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐานเหล่านี้ ดังนั้นแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครอง ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ที่เป็นรากฐานที่สำคัญของสิทธิมนุษยชน นั่นก็คือสิทธิของมนุษย์หรือประชาชนทั่วไป และรวมถึง ทหารกองประจำการ ด้วยเช่นกัน จึงเห็นได้ว่าหลักของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และหลักของสิทธิมนุษยชน มีความสำคัญดังต่อไปนี้

หลักสิทธิมนุษยชน

สิทธิมนุษยชน เกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติของมนุษย์ และมีความเป็นสากลมนุษย์จะไม่สามารถที่จะมีชีวิตอยู่ได้ในฐานะที่เป็นมนุษย์หากขาดสิทธินี้และสิทธินี้เองก็ทำให้มนุษย์มีความสามารถที่จะพัฒนาความเป็นมนุษย์ของตนเองได้ และไม่มีแบ่งแยกคุณค่าของความเป็นมนุษย์เช่นเชื้อชาติ ชาติพันธุ์ ประเทศ วัฒนธรรมศาสนา ความสามารถ และ เพศ การมีชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรีแต่ก็ต้องแสวงหา วัตถุประสงค์ปัจเจกมาดำรงชีวิต เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของสังคม และได้รับการดูแลที่เหมาะสม จากภาครัฐโดยไม่ทำลายคุณค่าของมนุษย์ให้หายไป(กุลพลพลวัน, 2538)

มาตรฐานกลางสำหรับทุกประเทศ คือปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ในประเทศที่เป็นสมาชิกขององค์การสหประชาชาติ จะต้องยึดถือเป็นแนวทางในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ในระดับสากลและภูมิภาค รวมถึงภายในประเทศของแต่ละประเทศ ซึ่งเป็นเอกสารรับรองสิทธิมนุษยชน ที่สำคัญที่สุดของมวลมนุษยชาติ เนื่องจากเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ ที่ในหลายประเทศได้พร้อมใจ การ จัดทำและรับรอง สิทธิของมนุษยชาติ ซึ่งเดิมเป็นเรื่องแค่ในประเทศ ต่อมาก็กลายเป็นสิทธิระหว่างประเทศ ในทุกสมาชิก ซึ่งแบ่งออกเป็น สอง ประเภทดังนี้

1. สิทธิทางการเมืองและแพ่ง ถือได้ว่าเป็นสิทธิที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ที่มีมาตั้งแต่เกิด โดยปรากฏในข้อ หนึ่ง ถึง 1-21 ประกอบด้วย สิทธิความเป็นส่วนตัว สิทธิการนับถือศาสนาและสิทธิในการแสดงออกอย่างเสรี เป็นต้น (กุลพลพลวัน, 2543)

2. มาตรฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่าและศักดิ์ศรี คือสิทธิมนุษยชน สิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ หากถูกล่วงละเมิด จะต้องได้รับการคุ้มครองจากกฎหมาย (พงษ์เทพ สันติกุล, 2562)

สิทธิมนุษยชนติดตัวมาตั้งแต่กำเนิดในฐานะที่เกิดมาเป็นมนุษย์ เพื่อการดำรงอยู่อย่างมีศักดิ์ศรีของมนุษย์ซึ่งเป็นของทุกคน ไม่ว่าจะ มี สีผิว อายุ เพศ แหล่งกำเนิด เชื้อชาติ ล้วนมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันหรือเป็นคนยากจนเป็นผู้ใช้แรงงาน ทุกอย่าง เป็นสิทธิที่เกิดขึ้นมาจากธรรมชาติตั้งแต่เกิด เป็นสิ่งที่ไม่สามารถเสียสละหรือโอนย้ายยินยอมให้พรากเอาไปได้เป็นสิ่งที่ไร้

พรหมแดนจึงไม่มีใครหรืออะไรที่จะมาพรากความเป็นมนุษย์ไปได้ เช่น บัจฉยสี่ เสื้อผ้า อาหารยา และที่อยู่อาศัยอันจำเป็นต่อการใช้ชีวิตในฐานะที่เป็นมนุษย์ทุกคนที่เท่าเทียมกันและพัฒนาตนเองได้ตั้งนั้น สิทธิมนุษยชน ถือได้ว่าอยู่เหนือกฎหมายและอำนาจใด ๆก็ตามของ ของรัฐ (บวรเจ็ด สิงคะเนติ, 2547)

เห็นได้ว่าถึงจะไม่มีกฎหมายที่มารับรองสิทธิต่าง ๆ แต่ก็สามารถดำรงอยู่ได้ สิทธิมนุษยชนที่จะได้รับการรับรองคุ้มครองทางกฎหมายดังนี้ เช่น การศึกษาขั้นพื้นฐาน การได้รับสัญชาติคนพิการ ได้รับการคุ้มครองแรงงาน เด็กผู้สูงอายุ ความเป็นอิสระทางวัฒนธรรม สามารถผลิตผลิตจากศิลปะวัฒนธรรมของกลุ่มตนเองได้ เป็นต้น สิทธิมนุษยชนจำเป็นต้องมีบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ เพื่อเป็นการบ่งบอกถึงหลักประกันว่าทุกคนในรัฐนั้นจะต้อง ได้รับความคุ้มครองในชีวิตความเป็นอยู่อย่างมีความเหมาะสมแก่ความเป็นมนุษย์ของทุกคน (อุดม รัฐอมฤตและคณะ, 2544)

หลักสิทธิและเสรีภาพ

สิทธิตามธรรมชาติ(Natural Right) เป็นต้นกำเนิดของแนวคิดเรื่องสิทธิและเสรีภาพของมนุษย์ ซึ่งเกิดขึ้น ตั้งแต่ในยุคกรีกคริสโตเตล ได้อธิบายว่า มนุษย์เป็นสัตว์ที่มีเหตุผล และมีเสรีภาพเพราะว่ามนุษย์มีภูมิปัญญา ของมนุษย์เอง หากไม่มีการลดเสรีภาพของแต่ละคนลง และเกิดการขัดแย้งขึ้นในสังคม จะทำให้ผู้ที่อ่อนแอ ตกเป็นทาส และจะถูกจำกัดเสรีภาพ ทำให้เกิดการไร้ซึ่งเสรีภาพ การยอมรับอำนาจการเมือง เหนือตน เป็นรูปแบบการปกครอง ที่ให้อำนาจสูงสุดนั้นอยู่เหนือทุกคน ถือว่า เป็นกรรมกรที่ทำหน้าที่ในการรักษากติกาไม่ให้ผู้ที่อ่อนแอถูกรังแกจากผู้ที่มีความเข้มแข็งกว่า

แนวคิดสิทธิและเสรีภาพมีการพัฒนาและมีการเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัยโดยเริ่มมีบทบาท ในสถานะทางกฎหมาย มากขึ้น ทั้งในสหรัฐอเมริกา และฝรั่งเศส เกี่ยวกับกระแสความคิดเรื่องสิทธิและเสรีภาพ ทำให้แนวคิดเลี้ยงสิทธิและเสรีภาพ มีความแพร่หลาย ไปทั่วโลก และในวันที่ 10 ธันวาคม ค.ศ. 1948 (ค.ศ. 2491) สมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติได้รับรองปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแสดงให้เห็นว่าหลักการและแนวความคิดว่าด้วยสิทธิ และเสรีภาพนั้นได้กลายเป็นหลักสากลที่ได้รับการยอมรับอย่างสากลทั่วโลก แนวความคิดในทางกฎหมายที่เกี่ยวกับ “สิทธิและเสรีภาพ” มีแนวความคิดพื้นฐาน 2 แนวความคิด คือ แนวความคิดแบบเสรีนิยมกับแนวความคิดแบบเสรีภาพโดยส่วนรวมอันเป็น แนวคิดเสรีภาพของกลุ่มสังคมนิยม

1) แนวความคิดแบบเสรีนิยม คือ เสรีภาพของปัจเจกบุคคล โดยแนวคิดนี้ถือว่าปัจเจกบุคคลเป็นศูนย์กลางรัฐจะต้องการกำหนดกฎเกณฑ์ต่อปัจเจกชน เพื่อให้ปัจเจกบุคคล

สามารถใช้เสรีภาพของตนได้ภายในขอบเขต ของแต่ละบุคคล ซึ่งการทำให้ประสบความสำเร็จของ สิทธิและเสรีภาพตามแนวความคิดของ ฝ่ายเสรีนิยมโดยต้องมีองค์การในการตัดสินใจในข้อพิพาท ระหว่างรัฐกับปัจเจกบุคคลเพราะความขัดแย้ง ระหว่างการกำหนดกฎเกณฑ์ของรัฐกับปัจเจก บุคคลก่อให้เกิดปัญหาว่าการใช้อำนาจรัฐมักไปกระทบกับสิทธิและเสรีภาพของบุคคล (กาญจนา รัตน์ ลีวิโรจน, 2556)

2) แนวความคิดเสรีภาพส่วนรวม เป็นแนวคิดสิทธิมนุษยชนที่มุ่งเน้นต่อสังคม เป็นหลัก และปฏิเสธหลักการตกลงโดยอิสระของปัจเจกบุคคลซึ่งมีความแตกต่างจากแนวคิด เสรี นิยม กับแนวคิดสังคมนิยม ต่างก็ได้รับการพัฒนาจาก แนวความคิดที่แตกต่างกัน

2.2 แนวคิดเรื่องเกณฑ์ทหาร

แนวคิดการเกณฑ์ทหารและการจัดกำลังสำรองของประเทศไทย

การศึกษาประวัติศาสตร์ ทำให้มีความเข้าใจถึงพัฒนาการของระบบการเกณฑ์ ทหารและการจัดกำลังสำรองของประเทศไทยว่ามีการพัฒนาการอย่างไรนำไปสู่การทำ ความ เข้าใจในการจัดกระบวนการเกณฑ์ทหารและการจัดกำลังสำรอง ของประเทศไทยที่ไม่ขัดต่อหลัก สิทธิมนุษยชน ตั้งแต่สมัยก่อนกรุงสุโขทัย ถึงสมัยรัตนโกสินทร์ โดยมีเนื้อหาสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้(กรมยุทธการทหารบก, 2554)

1) สมัยสุโขทัย

การเกณฑ์คนเป็นทหารเป็นวิธีที่เป็นประเพณีมาตั้งแต่ดึกดำบรรพ์ โดย ธรรมชาติของมนุษย์หากมีการรวมกลุ่มกัน หรือการรวมตัวกันโดยมีอาณาเขตอยู่เป็นอิสระแต่ก็มี ความจำเป็นจะต้องมีกำลังพลไว้ สำหรับการต่อสู้ศัตรู ป้องกันการแย่งชิงอาณาเขต หรือกดขี่บีบ คั้นเอาไว้ในอำนาจในอาณาเขตของตน การเกณฑ์ทหารนั้นไม่ว่าชาติใดหรือเป็นวิธีเกณฑ์ในสมัย ใด ถ้าว่าโดยข้อมูลแล้วก็เป็นรูปแบบเดียว ด้วยกันทั้งนั้นคือการเลือกสรรเอาหนุ่มฉกรรจ์ที่มีกำลัง มากมาเป็นทหารและการฝึกให้เข้มแข็งในการรบ กระบวนการนี้นานาประเทศจะมีกระบวนการที่ แตกต่างกัน(สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยา, 2434-2505)

ในช่วงสุโขทัยตอนต้น (พ.ศ. 1792-2006) ในเรื่องของการจัดหาคนเป็นทหารนั้น ยังคง มีลักษณะเป็น “รัฐทหาร” คือกระบวนการจัดระเบียบการปกครองประเทศ โดยยึดการ ป้องกันประเทศเป็นสาระสำคัญ การรักษาบ้านเมืองและปกป้องประชาชนถือเป็นพระราชกรณีย กิจที่สำคัญของ พระมหากษัตริย์ไทยในยุคสมัยนี้ในศิลาจารึกหลักที่หนึ่ง พระมหากษัตริย์ทรงเป็น ผู้นำทัพในศึกสงคราม นอกจากทรงเป็นประมุขและ ปัญญาการทหารในสมัยสุโขทัย ซึ่งเป็น ผู้บังคับบัญชาโดยตรง มีแม่ทัพรองเป็นเสนาบดี ชายฉกรรจ์ทุกคน ต้องเป็นทหารโดยผู้ควบคุม

ทหารเรียกว่า “เจ้าหมู” หรือหัวหน้าสกุล ซึ่งทำการฝึกการใช้อาวุธแก่ทหารในสกุลของตนและสอนศิลปะการต่อสู้ทั้งในยามปกติและยามสงคราม

การจัดกำลังคนเข้าประจำกองทัพ ใช้เกณฑ์ในสถานการณ์ปกติชายฉกรรจ์ในเขตราชอาณาจักร ที่มีฐานะเป็นพลเรือนหรือชาวบ้านปกติทั่วไปแต่เมื่อเกิดสงครามต้องมาเป็นทหารกองประจำการในกองทัพหลวง ซึ่งการใช้ประเพณีที่ว่าชายฉกรรจ์ทุกคนต้องเป็นทหาร ไม่เปลี่ยนแปลงในสมัยสุโขทัย ไม่ได้มีการแยกฝ่ายพลเรือนและฝ่ายทหาร ในสถานการณ์ปกติ ชายฉกรรจ์ที่มีฐานะเป็นพลเรือน แต่เมื่อเกิดสงคราม จะเปลี่ยนเป็นทหารเข้าประจำกองทัพ แม่ทัพใหญ่ก็คือพระมหากษัตริย์ ที่ยกทัพหลวงไปรบ ส่วนขุนนางต่างๆ จะเป็นแม่ทัพรอง ซึ่งพระมหากษัตริย์อาจจะโปรด ให้ขุนนางผู้ใหญ่เป็นแม่ทัพไปรบแทน แต่ผู้ที่รบจริงๆคือพลเรือน ที่มีการเรียกเกณฑ์เข้ามาเป็นทหารนั่นเอง

3) สมัยอยุธยา

ในสมัยอยุธยา (พ.ศ. 1893-2310)อาณาจักรอยุธยามีการสืบทอดและรับเอาอิทธิพล จากขอมมากกว่าสุโขทัย รูปแบบการปกครอง รวมถึงรวมถึง รูปแบบของทหาร จึงเป็นการผสมผสานของสุโขทัยและขอมในยามสงครามโดยจะแพ้หรือชนะนั้นขึ้นอยู่กับความสามารถ ของไพร่พลในรัชสมัยสมเด็จพระเพทราชา (พ.ศ. 2531-2246) ได้มีการเปลี่ยนแปลงอำนาจหน้าที่ของสมุหพระกลาโหมและสมุหนายก โดยทำหน้าที่ดูทั้งพลเรือนและทหารโดยแบ่งออกเป็น สองฝ่ายคือ ฝ่ายเหนือให้สมุหนายกดูแล ฝ่ายใต้อยู่ในการบังคับบัญชาของสมุหพระกลาโหม การเปลี่ยนแปลงเช่นนี้ น่าจะเป็นเพราะต้องการถ่วงดุลอำนาจจักรมหาเสนาบดีเป็นสำคัญด้วย(หลวงวิจิตรวาทการ, 2491)

4) สมัยธนบุรี

ทหารสมัยธนบุรี (พ.ศ. 2310-2325) ก็ยังดำเนินการในแบบแผนของสมัยกรุงศรีอยุธยา เช่น กำหนดตามประเพณีเดิม คือชายฉกรรจ์ทุกคนต้องเป็นทหารโดยมีการลงทะเบียนทำทะเบียนไพร่พล ที่มีการรูดกุม เพื่อความไม่ยุ่งยากและมีความรวดเร็วในการเรียกระดมพล โดยการให้เข้ากรมต่างๆปีละ 6 เดือน เช่นเดียวกับสมัยอยุธยา ซึ่งในสมัยธนบุรีตั้งแต่การเสียกรุงมีการเกลี้ยกล่อมให้ผู้ที่หลบหนี เข้าไปในป่า ในการรบให้กลับออกมาและให้ชายฉกรรจ์เหล่านี้ที่หลบหนี เพื่อเป็นการจัดระเบียบกำลังพลและสามารถแยกจำพวกได้จากการสักที่ข้อมือเป็นชื่อของนายและเมืองที่สังกัด เพื่อให้ทราบจำนวนไพร่พลที่แน่นอน และง่ายต่อการควบคุม นอกจากนี้มีการกำหนดโทษรุนแรงหากมีการรบที่ไม่จริงจังหรือมีการหลบหนี ซึ่งสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช แสวงหา

อาวูธ มาประจำกองทัพเพิ่มขึ้น รวมถึงอาวูธปืนจากต่างประเทศ และยังโปรดเกล้าฯ ให้สร้างปืนใหญ่ เพื่อใช้เองสำหรับป้องกันรักษาพระนครด้วย

5) สมัยรัตนโกสินทร์

ในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชยังคงสืบสานและดำเนินการตามแผนของกรุงศรีอยุธยาและกรุงธนบุรี ซึ่งเป็นยุคแห่งการสร้างความมั่นคงให้กับบ้านเมือง และความเข้มแข็งทางการทหาร ด้าน อาวูธยุทธโศปกรณ์ การแบ่งเหล่าทหาร การเกณฑ์พลเข้ามาเป็นทหาร และการส่งกำลังบำรุง ถือว่า เป็นการทหารหลักสำคัญในตอนต้นสมัยต้นรัตนโกสินทร์ ยังมีการควบคุมกำลังคนในรูปแบบของไพร่ พลไกลแต่มีการเปลี่ยนแปลงบางประการ ให้มีความเหมาะสมกับสังคมในขณะนั้น เช่นในสมัยรัชกาลที่ 2 มีสงครามลดน้อยลง บ้านเมืองมีความสงบเรียบร้อย จึงให้มีการ กำหนดรับราชการทหาร ปีละ 3 เดือนและสามารถออกมาทำมาหากินได้ 9 เดือน หลังจากนั้น มีการปรับปรุง กำหนดให้กระทรวงกลาโหม มีหน้าที่ในการเตรียมพล คือการประมาณการ ว่าประเทศในประเทศไทยมีกำลังคนกำลังเศรษฐกิจ เท่าใด เพื่อใช้ในการจัดกำลังทหาร และแบ่งออกเป็น ทหารบก ทหารเรือ และการบำรุงเลี้ยงดู ซึ่งจะต้องไม่กระทบกระเทือนต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ ต่อมากระทรวงกลาโหม มีการปฏิรูป ให้เป็นในรูปแบบ ตะวันตก ในสมัยรัชกาลที่ 5 ให้มีระบบการจัดการทหารที่เป็นสากล ตามพระราชบัญญัติการเกณฑ์ทหารในสมัยรัชกาลที่ 5

2.3 รูปแบบกฎหมายการเกณฑ์ทหาร

กฎหมายต่างประเทศ

การพัฒนาแบบกฎหมายการเกณฑ์ทหาร เมื่อพิจารณาจากรูปแบบการเกณฑ์ทหาร เพื่อรักษาความมั่นคงของประเทศทั่วโลก ประเทศที่ใช้รูปแบบการสมัครใจของพลเมืองภายในประเทศเข้ามารับราชการทหารในช่วงห้วงเวลาใดเวลาหนึ่งหรือเป็นอาชีพในระยะยาว คือ สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี และเครือรัฐออสเตรเลีย มีรายละเอียด แต่ละประเทศดังต่อไปนี้

สหรัฐอเมริกา

สหรัฐอเมริกามีประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับ การทหารและสงครามนับตั้งแต่มีการก่อตั้งประเทศ ก็เริ่มด้วยสงครามปฏิวัติขอแยกตัวออกจากการเป็นรัฐอาณานิคมของสหราชอาณาจักร ซึ่งได้มีการรับสมัครชายหนุ่มและแรงงานมากมายรวมถึงทาสผิวสีมาร่วมเป็นทหาร โดยแลกกับการได้มาซึ่งสิทธิพลเมือง และต่อมาก็เกิดสงครามกลางเมืองโดยมีสาเหตุมาจากเรื่องทาส และก่อให้เกิดเป็นสงครามกลางเมืองการเกณฑ์ทหารจึงเกิดขึ้นในช่วงสงครามกลางเมือง อเมริกา ทำให้เกิดการจ้างบุคคลอื่นๆเข้ามาตามรัฐบัญญัติ Enrollment Act ปี ค.ศ. 1863 เพื่อรับราชการ

แทนได้ทำให้เกิดความไม่พอใจขึ้น และเกิดความวุ่นวายเกิดเหตุการณ์ต่างๆขึ้น(History.com Editors, 2021) มหาสงครามทั้ง 2 ครั้ง ก็ได้มีการอาสาชายหนุ่มพลเมืองอเมริกันไปรบทั้งในยุโรป และสมรภูมิแปซิฟิก

กฎหมายอังกฤษ ในลักษณะรูปแบบ กฎหมายจารีตประเพณี เป็นกฎหมายที่สหรัฐอเมริกาใช้เป็นแนวคิดของระบบกฎหมายสหรัฐอเมริกา โดยเป็นกฎหมายที่มี สอง ระดับคือ ระดับสหพันธรัฐ และกฎหมายระดับรัฐ ซึ่งเป็นกฎหมาย ที่แต่ละรัฐ ภายใต้พันธรัฐ จะออกกฎหมายมาเพื่อบังคับใช้ด้วยตนเอง(ควงจิตต์ กำประเสริฐ, 2543) ทั้งนี้ในเรื่องการจัดกำลังสำรองของสหรัฐอเมริกาจะอยู่ในการกำกับโดยพันธรัฐ โดยสหรัฐอเมริกาให้ความสำคัญกับเสรีภาพและสิทธิอย่างมาก ทำให้มีสวัสดิการที่ให้แก่ทหารอาชีพสูงมากแต่เมื่อประเทศไม่ได้อยู่ในช่วงสงครามก็มีการลดงบประมาณทางทหารในส่วนที่เกี่ยวข้องทหารชั้นสูงจึงทำให้ในสงครามโลกครั้งที่ 2 ที่สหรัฐอเมริกามีทหารประจำการน้อยมาก ต่อมาสหรัฐอเมริกามีการยกเลิกการเกณฑ์ทหารแต่สงครามโลกครั้งที่ 2 จบลงและเมื่อถึงสงครามเวียดนามก็ใช้วิธีการ อาสาสมัครมาเป็นทหารแทน (วิบูล ชัยนิกิจ, 2544)

สหราชอาณาจักร

สหราชอาณาจักรเป็นประเทศที่ใช้นิติวิธีแบบกฎหมายจารีตประเพณี (Common Law) ไม่มีการบัญญัติรัฐธรรมนูญไว้เป็นลายลักษณ์อักษร การจำกัดสิทธิและเสรีภาพจึงต้องผ่านรัฐสภา ซึ่งเป็นแทนตัวแทนของประชาชนเสียก่อน (สุนัย มโนมัยอุดม, 2552, น.13-14) การจัดกำลังพลสำรอง ในเรื่องสิทธิมนุษยชนของสหราชอาณาจักร มีการให้ความเคารพในสิทธิของผู้อื่นอย่างมาก เช่นในเรื่องการเกณฑ์ทหารหลังจากที่สงครามโลกสิ้นสุดลง สหราชอาณาจักรก็ยกเลิกระบบการเกณฑ์ทหารและเปลี่ยนมาใช้ระบบอาสาสมัครแทน ซึ่งเป็นการอาศัยความยินยอมของพลเมือง ในประเทศของตนเอง เป็นที่ตั้งแทนการบังคับ ทั้งนี้ ยังเป็นผู้สนับสนุนปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน การยกเลิกการเกณฑ์ทหารจึงเป็น การคำนึงถึงที่สำคัญ เรื่องสิทธิมนุษยชน ตามปฏิญญาสากล (วิบูล ชัยนิกิจ, 2544, น.220-222)

สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีเป็นประเทศมหาอำนาจที่มีขนาดใหญ่และยังพร้อมไปด้วยการจัดกำลังพลสำรองที่ดีและเห็นหลักสิทธิมนุษยชนเป็นสำคัญ ซึ่งปกครองแบบสหพันธ์สาธารณรัฐแบบมี รัฐธรรมนูญและรัฐสภา ระบบการปกครองของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี มีพื้นฐานจากเอกสาร รัฐธรรมนูญในปีค.ศ. 1949 (พ.ศ. 2492) ซึ่งเรียกว่า “กฎหมายพื้นฐาน (Grundgesetz)” สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีคือการรวมกันของรัฐทั้งหมด 16 รัฐ และก่อตั้งสหภาพการเงินกับสมาชิกในสหภาพยุโรปอีก 17 ประเทศ โดยใช้ชื่อว่า ยูโรโซน สหพันธ์ เป็น

สมาชิกของกลุ่ม UNO, , NATO OECD, G20 G7 ระบอบการปกครอง แบบประชาธิปไตยเชิงเสรีภาพและรัฐสวัสดิการ มีเมืองหลวงและเมืองใหญ่ของประเทศคือเบอร์ลิน โดยมีประชากร 80 ล้านคน สหพันธ์สาธารณรัฐ เยอรมนี เป็นประเทศที่มีการนำเข้าส่งออกมากที่สุดเป็นอันดับสาม มีเศรษฐกิจที่ใหญ่ที่สุดในยุโรปและใหญ่เป็นอันดับสี่ของโลกในปี ค.ศ. 2019 (พ.ศ. 2542) ซึ่งมีผลต่อการจัดกำลังสำรอง โดยสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีใช้วิธีการจัดกำลังสำรอง

เครือรัฐออสเตรเลีย

ออสเตรเลีย (Australia) ประเทศที่ใหญ่เป็นอันดับ 6 ของโลก และมีอาณานิคม สหพันธ์รวมกันเป็นเครือออสเตรเลีย รวมถึงเป็น หนึ่งในประเทศที่รวยที่สุดในโลก และมีเศรษฐกิจที่ใหญ่ที่สุด เป็นอันดับ 4 ของโลก ใช้การจัดกำลังกำลังพลสำรองตามรัฐธรรมนูญ ชายชาวออสเตรเลียทุกคนมีหน้าที่เข้ารับราชการทหาร และมีการกำหนดให้กองทัพออสเตรเลียมีการจัดตั้งหลักการของระบบอาสาสมัครขึ้น มีรายละเอียดดังนี้

ระบบการจัดกำลังสำรองของประเทศออสเตรเลียใช้ระบบอาสาสมัคร โดยจะแยก เป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มที่ 1 พลทหารกองหนุน จะทำการฝึกทั่วประเทศเป็นการฝึกขั้นพื้นฐานของแต่ละคน โดยรับกำลังพลสำรองระหว่างอายุ 17 - 24 ปี

กลุ่มที่ 2 นายทหารประทวนกองหนุนจะคัดเลือกจากกำลังพลสำรองประเภทพลทหาร ที่มีผลการปฏิบัติงานดี สามารถเลื่อนยศได้ถึงนายตาบ โดยมีระยะเวลา มีการศึกษา ตามแนวทางการรับ ของรัฐการคามโรงเรียนเหล่าและหน่วยฝึกอื่น ๆ ในพื้นที่ และ

กลุ่มที่ 3 ทหารกองหนุนได้มาจาก 2 แหล่ง คือ เข้ามาโดยตรงเฉพาะ กำลังพลสำรองของเหล่าพิเศษ เช่น แพทย์ หรือ นักกฎหมายโดยมีเงื่อนไขก่อนเข้ารับบรรจุว่าต้องทำการอบรมเป็นเวลา 14 วัน รวมถึงการได้มาจากหน่วยฝึกนักเรียนทหาร

สิทธิประโยชน์ของกำลังพลสำรอง ได้รับเบี้ยเลี้ยงในช่วงที่เข้ารับการฝึกหรือเรียกเข้าประจำการตามชั้นยศนั้น ๆ โดยได้ประมาณร้อยละ 85 ของกำลังประจำการ มีสิทธิได้รับค่าใช้จ่าย เช่นค่าเดินทาง ค่าเช่าที่พักการแจกเครื่องแต่งกาย มีการได้ลดหย่อนภาษีรายได้ และมีการเลื่อนยศ สูงขึ้น ตามแนวทางของรัฐ

กฎหมายไทย

ในการทบทวนกฎหมายของประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับการเกณฑ์ทหารของประเทศไทยประกอบไปด้วย รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับที่ 1 ถึง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มีรายละเอียดดังนี้

1) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2475 ถึง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2490 ช่วงก่อนที่จะกำหนดเป็นหน้าที่ของพลเมืองในการเกณฑ์ทหาร

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับที่ 1 ถึง ฉบับที่ 4 เป็นการกำหนดรายละเอียดว่าบุคคลมีหน้าที่ เคารพต่อกฎหมาย และมีหน้าที่ป้องกันประเทศ ช่วยเหลือราชการ โดยทางเสียภาษี ถือว่าทุกคนมีหน้าที่ ในการป้องกันประเทศ แต่ไม่พบว่า มีบทบัญญัติกำหนดหน้าที่ของพลเมืองต้องรับราชการทหารไว้

2) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2492 ถึง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ช่วงที่กำหนดเป็นหน้าที่ของพลเมืองในการเกณฑ์ทหาร

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับที่ 5 ถึง ฉบับที่ 20 ได้แก่ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2492 มีการเปลี่ยนแปลงเรื่อยมาจนกระทั่ง ถึงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้กำหนดเนื้อหาที่มี รายละเอียดเป็นลักษณะสอดคล้องกัน ตามหมวดหน้าที่ของชนชาวไทยว่า บุคคลมีหน้าที่ป้องกัน ประเทศและรับราชการทหารตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งถือว่าการกำหนดให้เป็นหน้าที่ของ พลเมืองในการรับราชการทหารของประเทศไทย

สำหรับกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ที่เกี่ยวข้องกับ การเกณฑ์ทหารของประเทศไทย สามารถแบ่งออกเป็นกลุ่ม ๆ ได้แก่ กฎหมายการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ และความเสมอภาค ที่มีวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของผู้เข้ารับการเกณฑ์ทหาร หน้าที่ของปวงชนชาวไทย และการพัฒนาประเทศ(รัฐสภา, 2560)

2.4 กระบวนการและข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการเกณฑ์ทหาร

ความหมายการเกณฑ์ทหาร

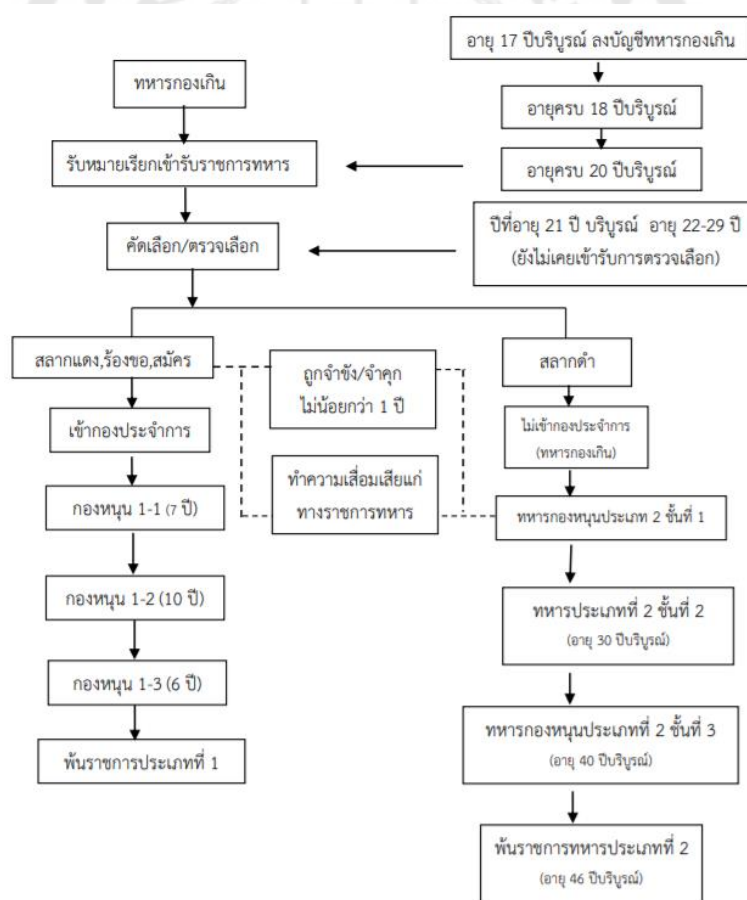
“เกณฑ์ทหาร” หมายถึงการเรียกบุคคลมาเพื่อรับราชการทหารในyalมปกติ(พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 2554)ในทางกฎหมาย พระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ.2497กำหนดไว้ว่าชายที่มีสัญชาติเป็นไทยนั้นต้องรับราชการทหารด้วยตนเองทุกคนเป็นการบังคับให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติรับราชการทหารอื่น ได้แก่ชายที่มีสัญชาติไทยตามกฎหมาย ส่วนกระเทย หรือสาวประเภทสอง ก็ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติรับราชการทหารเช่นกันแต่เมื่อมีการตรวจจากแพทย์และพบว่า เป็นสาวประเภทสองก็ไม่ต้องเข้าเป็นรับราชการทหาร(กองวิชาการสัสดี ส่วนการศึกษาโรงเรียนการกำลังสำรอง ศูนย์การกำลังสำรอง, 2554) การเกณฑ์ทหารในประเทศไทย รับใช้ชาติ ถือได้ว่าเป็นความภาคภูมิใจของลูกผู้ชาย เมื่อเข้าไปใน

กองทัพจะได้รับการฝึก ทั้งระเบียบและวินัย และความรู้ด้านต่างๆ การเกณฑ์ทหารจะมีทุกๆปีในเดือน เมษายน(กรุงเทพฯธุรกิจ, 2563)

กระบวนการเกณฑ์ทหาร

กระบวนการขั้นตอนการเกณฑ์ทหาร

ตามกฎหมาย พ.ร.บ.รับราชการทหาร พ.ศ. 2497 กำหนดให้ชายไทยต้องเข้ารับราชการทหารทุกคน ปกติการเกณฑ์ทหารจะกระทำกันในช่วงเดือน เมษายน ของทุกปี ซึ่งมีข้อยกเว้น และผ่อนผันสำหรับผู้เรียนวิชารักษาดินแดน (ร.ด.) (กรุงเทพฯธุรกิจ, 2563) ภูมิลำเนาเป็นสถานที่ที่ทหารกองเกินต้องไปรับการตรวจเลือกซึ่งในแต่ละพื้นที่มีจำนวนการรับราชการทหารที่แตกต่างกันแล้วแต่ความต้องการของฝ่ายทหารที่กำหนดมาในแต่ละพื้นที่ เมื่ออายุครบ 21 ปีจะต้องไปแสดงตัวที่อำเภอในพุทธศักราชนั้นเพื่อรับหมายเรียก สด35 ตามท้องที่ที่เป็นภูมิลำเนาเดิมของแต่ละบุคคล (ฝ่ายสรรพกำลัง มทบ13, 2554)



ภาพประกอบ 1 แผนภูมิการรับราชการทหารตามกฎหมาย
(กองการสื่อสาร กรมการสรรพกำลังกลาโหม สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม, 2563)

ขั้นตอนการตรวจเลือกทหารกองเกินเข้ารับราชการทหารกองประจำการ

ในวันตรวจเลือกทหารกองเกินมีเอกสารประกอบการตรวจเลือก 1).บัตรประชาชน 2).ใบสำคัญ สด.93).หมายเรียกเข้ารับราชการทหาร สด.35 4).วุฒิการศึกษา (ถ้ามี) มีขั้นตอนการปฏิบัติ ดังนี้(กองการสัสดี กรมการสรรพกำลังกลาโหม สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม, 2563)

ขั้นตอนที่ 1 กรรมการเรียกชื่อเข้าตรวจเลือก

ขั้นตอนที่ 2 กรรมการแพทย์ตรวจร่างกายว่าสมบูรณ์ดีหรือไม่

ขั้นตอนที่ 3 กรรมการสัสดีกำหนดคนเป็น 4 จำพวก คือ จำพวกที่ 1 คนร่างกายสมบูรณ์ดี จำพวกที่ 2 คนที่ร่างกายไม่สมบูรณ์ดีเหมือนคนจำพวกที่ 1 จำพวกที่ 3 คนที่ได้รับอุบัติเหตุหรือมีโรครักษาไม่หายภายใน 30 วัน จำพวกที่ 4 คนที่ร่างกายพิการทุพพลภาพ หรือมีโรคที่กฎหมายกำหนดให้ไม่ต้องเข้ารับราชการทหาร

ขั้นตอนที่ 4 กรรมการโต๊ะที่ 3 จะวัดขนาดสูงและขนาดรอบตัว

ขั้นตอนที่ 5 ถ้าร่างกายสมบูรณ์ดีและขนาดสูง 1 เมตร 60 เซนติเมตร ขึ้นไป ขนาดรอบตัว(หน้าอก) 76 เซนติเมตรขึ้นไปในเวลาหายใจออก จะให้รอจับสลาก สำหรับคนที่ร่างกายสมบูรณ์ดี แต่ขนาด สูงต่ำกว่า 1 เมตร 60 เซนติเมตร ขนาดรอบตัวต่ำกว่า 76 เซนติเมตร ในเวลาหายใจออกและคนจำพวกที่ 2 หากมีคนจำพวกที่ 1 พอกับจำนวนที่ต้องการ ประธานกรรมการจะปล่อยตัวพร้อมกับคนจำพวกที่ 3 และ 4 ซึ่งร่างกายไม่สมบูรณ์ดีหรือร่างกาย พิการทุพพลภาพพร้อมกับมอบใบรับรองผลการตรวจเลือก (แบบ สด.43) ให้ทหารกองเกินรับไป

ขั้นตอนที่ 6 ทหารกองเกินหรือบุคคลที่จับสลากถูกเข้ารับราชการทหารกองประจำการหรือสมัครเข้าเป็นทหาร กองประจำการ ประธานกรรมการตรวจเลือกจะส่งตัวให้นายอำเภอออกหมายนัดให้ไปเข้ารับราชการทหาร ตามผลัดที่ จับสลากได้ หรือผลัดที่สมัครไว้

การตรวจเลือกคนเข้ากองประจำการ

การตรวจเลือกทหารกองเกินจะต้องเป็นผู้ที่มีขนาดรอบตัวตั้งแต่ 76 เซนติเมตรขึ้นไปในเวลาหายใจออกและสูงตั้งแต่ 1 เมตร 46 เซนติเมตรขึ้นไป เรียกว่าเป็นคนจำพวกที่ 1 วิธีคัดเลือกนั้น คณะกรรมการจะเลือกคนซึ่งมีขนาดสูงตั้งแต่ 1 เมตร 60เซนติเมตรขึ้นไปก่อน ถ้ามีจำนวนมากกว่าจำนวนที่ทหารต้องการก็ให้ จับสลาก แต่ถ้ามีไม่พอก็จะเลือกจากผู้ที่มีความสูงถัดลงมาคือผู้ที่มีความสูงตั้งแต่ 1 เมตร 60 เซนติเมตรลงมา จนถึง 1 เมตร 46 เซนติเมตร ในการตรวจเลือกคณะกรรมการจะแบ่งคนเป็นจำพวก ดังนี้(กองการสัสดี กรมการสรรพกำลังกลาโหม สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม, 2563)

จำพวกที่ 1 ได้แก่ บุคคลคนซึ่งร่างกายสมบูรณ์ดีไม่มีอวัยวะพิการ

จำพวกที่ 2 ได้แก่ บุคคลคนซึ่งมีร่างกายที่เห็นได้ชัดว่าไม่สมบูรณ์ดีเหมือนคนจำพวกที่ 1 แต่ไม่ถึงกับทุพพล

จำพวกที่ 3 ได้แก่ บุคคลคนซึ่งมีร่างกายยังไม่แข็งแรงพอที่จะรับราชการทหารทหารในขณะนั้นได้เพราะป่วย ซึ่งจะบำบัดให้หายไม่ได้ภายในกำหนด 30 วัน

จำพวกที่ 4 ได้แก่ บุคคลคนพิการทุพพลภาพ หรือมีโรคซึ่งไม่สามารถรับราชการได้ เช่น ต้อหิน หูหนวกทั้งสองข้าง ลิ้นหัวใจพิการ หืด เบาหวาน กระทบ โรคจิต ไข้ คนเผือก ฯลฯ (ปลดพ้นราชการทหารประเภทที่ 2 ตามกฎหมาย

กระบวนการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง

สาวประเภทสอง ก็ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติรับราชการทหารเนื่องจากมีเพศกำเนิดเป็นชาย ในขั้นตอนระเบียบวิธีการเหมือนกับเพศชายซึ่งแตกต่างกันเล็กน้อยในขั้นตอนการขอใบรับรองแพทย์ของสาวประเภทสองเพื่อยืนยันว่าเพศสภาพไม่ตรงกับเพศกำเนิดจะได้ไม่ต้องเข้าเป็นทหารกองประจำการ และให้ปลดพ้นราชการทหารในประเภทที่ 2 โดยมีขั้นตอนและวิธีการเตรียมตัวดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขึ้นทะเบียนทหารกองเกิน เมื่ออายุครบ 17 ปีบริบูรณ์ ไปขึ้นทะเบียนทหารกองเกิน ณ ที่ว่าการอำเภอท้องที่ที่เป็นภูมิลำเนาเพื่อรับเอกสารใบสำคัญ ทหารกองเกิน(แบบ สด. 9) และ เมื่ออายุครบ 20 ปีบริบูรณ์ไปรับหมายเรียก (แบบ สด 35) ณ ที่ว่าการอำเภอท้องที่ ที่เป็นภูมิลำเนา ที่เดิมที่เคยไป ตอนขึ้นทะเบียนทหารกองเกินครั้งแรกและเมื่ออายุครบ 21 ปีบริบูรณ์เดินทางไปตรวจคัดเลือกเกณฑ์ทหาร

ขั้นตอนที่ 2 เมื่ออายุครบ 20 ปีบริบูรณ์และไปรับหมายเรียก (แบบ สด 35) แล้วจึงดำเนินการขั้นตอนต่อไปคือการขอหนังสือรับรองผลตรวจสภาพร่างกายและจิตใจ ใบรับรองแพทย์เพื่อยืนยันความเป็นสาวประเภทสองจริงเพราะมีการออกประกาศกฎกระทรวงฉบับที่ 75 มีการให้สถานะ เพศสภาพไม่ตรงกับเพศกำเนิด (Gender Dysphoria) โดยจะกำหนดเป็น บุคคลประเภทที่ 2 เป็นทางออกให้กับสาวประเภทสองซึ่งยื่นขอไม่เข้ารับราชการทหารได้ เอกสารสามารถขอรับได้จากโรงพยาบาลที่มีแผนกจิตเวชซึ่งอยู่ในสังกัดของทหาร เช่น โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า ช่วงเวลาที่เหมาะสมคือช่วงเดือนมกราคมเป็นต้นไปการขอเอกสารจะใช้เวลาถึง 2 เดือนโดยเอกสารมีอายุ 1 ปี เพื่อให้ทันการตรวจคัดเลือกเกณฑ์ทหารในช่วงเดือนเมษายนของทุกปี

ขั้นตอนที่ 3 อายุครบ 21 ปีบริบูรณ์เดินทางไปตรวจคัดเลือกเกณฑ์ทหารตามหมายเรียกโดยจะมีขั้นตอนดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 กรรมการเรียกชื่อเข้าตรวจเลือกขั้นตอนที่ 2 กรรมการ

แพทย์ตรวจร่างกายว่าสมบูรณ์ดีหรือไม่เมื่อถึงขั้นตอนนี้ให้ยื่นเอกสารใบรับรองแพทย์เพศสภาพไม่ตรงกับเพศกำเนิด เพราะในบางพื้นที่จะต้องเข้าไปตรวจร่างกายหากมีใบรับรองแพทย์ก็ไม่ต้องเข้าไปตรวจร่างกายหรือถอดเสื้อผ้า ขั้นตอนที่ 3 กรรมการสี่สี่กำหนดคนเป็น 4 จำพวก และเมื่อถูกจัดจำพวกที่ 2 คนที่ร่างกาย ไม่สมบูรณ์ดีเหมือนคนจำพวกที่ 1 ก็จะไม่ต้องเข้ารับราชการทหาร และรอรับใบรับรองผลการตรวจเลือด(สด.43)

ปัญหาการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง

ในการเกณฑ์ทหาร มักมีระเบียบกำหนดให้ชายต้องเปลือยร่างกาย ท่อนบน เพื่อวัดความกว้างของอกและมักกระทำกันในที่เปิดเผยเพื่อความ โปร่งใสและป้องกันการทุจริต ปัญหาที่น่าจะเกี่ยวกับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ คือกฎหมายไทยมิได้ยอมรับหรือยกเว้นการเกณฑ์ทหารสำหรับผู้ที่เกิดเป็น ชายที่มีใจเป็นหญิงหรือสาวประเภทสอง ชายที่แปลงเพศเป็นหญิง ดังนั้นจึงปรากฏตามสื่อต่างๆ ว่ามีการเปิดหน้าอกของผู้แปลงเพศเหล่านั้น ในทัศนะของชาย โดยทั่วไปก็คือความสนุกสนานเฮฮา แต่ถ้าถามถึงจิตใจของผู้เป็นหญิงย่อม ไม่มีใครพอใจหรือยินยอมให้ทำเช่นนั้นได้แน่นอน ด้วยการเทียบเคียงตัวอย่างการเกณฑ์ทหารจึงกล่าวได้ว่า การกระทำของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบน่าจะเป็นการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ได้(อุดม รัฐอมฤตและคณะ, 2544)การแต่งกายเป็นหญิง การผ่าตัดตัดแปลงร่างกาย หรือการเข้าไปตามโรงพยาบาลด้านจิตเวชเพื่อขอใบรับรองแพทย์ เป็นหนึ่งในหลายๆ ขั้นตอนในกลุ่มบุคคลหลากหลายทางเพศต้องทำเพื่อให้ได้มาซึ่งสิทธิในการยกเว้นการเกณฑ์ทหาร

ต่างประเทศ กรณีในประเทศเยอรมัน เคยปรากฏข้อเท็จจริงว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐ ไม่ยอมออกเอกสารให้ชายที่แปลงเพศเป็นหญิง บุคคลผู้นั้นจึงนำคดีมาสู้ ในกรณีนี้ศาลได้ตัดสินว่าคำขอดังกล่าวไม่เป็นการขัดต่อความสงบ และเป็นสิ่งที่รัฐสมควรจะทำให้ ดังนั้น ต่อมาจึงมีการออกกฎหมาย กำหนดเงื่อนไขในเรื่องการขอสิทธิของบุคคลแปลงเพศเหล่านี้ว่า

ประการแรก ต้องมีอวัยวะเพศหญิงปรากฏชัดเจน ประการที่สอง ต้องมีฮอร์โมนเพศหญิง (โดยการรับประทานหรือฉีด) ประการที่สาม ต้องมีการรับรองจากสมาคมจิตแพทย์ ตัวอย่างนี้น่าสนใจเพราะสังคมไทยมีบุคคลเหล่านี้เพิ่มมากขึ้นซึ่งเป็นผู้ที่ต้องการศักดิ์ศรีเช่นเดียวกับผู้ที่ เป็น ชายและหญิงโดยกำเนิด โดยนิตินัยสังคมยอมรับบุคคลเหล่านี้แล้ว การค้นคว้า วิจัยในเรื่องศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์จึงถือเป็นสัญญาณอย่างเป็นทางการให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องช่วยกันนำทางไปสู่การคุ้มครองที่เป็นรูปธรรมทางกฎหมาย(อุดม รัฐอมฤตและคณะ, 2544)

ปัจจุบันการเกณฑ์เกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง มีการปฏิบัติที่ดีมากขึ้น ดูแลดีขึ้น ให้เกียรติมากขึ้น แต่กองเชียร์ ผู้ชายที่เข้ารับการเกณฑ์ก็ยังมีส่วนละเมิดอยู่ เวลาสาวประเภทสองเข้าไปรับการเกณฑ์ทหาร จะมองว่าเป็นตัวตลก กลายเป็นรอยดูว่า ปีนี้จะสวยแค่ไหน โดยเฉพาะภายหลังจากการปรับใช้หลักเกณฑ์ใหม่ โดย พันเอก ไตรจักร์ นาคะไพบูลย์ ผู้อำนวยการกองการสัสดี หน่วยบัญชาการรักษาดินแดน เผยถึงขั้นตอนใหม่ที่ว่า เมื่อมีบุคคลข้ามเพศเข้ามารับการเกณฑ์ทหาร ทางหน่วยงานฯ จะกำหนดเป็น บุคคลประเภทที่ 2 โดยใช้ลักษณะระบุว่า “เพศสภาพไม่ตรงกับเพศกำเนิด” พร้อมกันนี้ ก็ได้มีการสั่งการให้นโยบายไปยังหน่วยเกณฑ์ทั่วประเทศว่า ในวันเกณฑ์ ถ้ามีบุคคลซึ่งมีเพศสภาพไม่ตรงกับเพศกำเนิดมา ก็ขอให้ปฏิบัติต่อบุคคลเหล่านั้นเสมือนสุภาพสตรี(ณฐนนท์ ตันติยาภินันท์, 2559)

สื่อกับการเกณฑ์ทหารกับสาวประเภทสอง

จากงานวิจัยเรื่อง วิเคราะห์การพาดหัวข่าวและเนื้อหาจากหนังสือพิมพ์และข่าวทางโทรทัศน์ ตั้งแต่ปี 2557-2559 พบว่า มีการทำข่าวเกี่ยวกับการเกณฑ์ทหารที่เน้นไปที่รูปร่างหน้าตาของสาวประเภทสองเป็นหลัก เช่น “หนุ่มฮือฮา ลั่นศาลาวัด! '2กระเทยสวย' เข้าคัดทหารเกณฑ์เป็นสัสดี”, “น้องแก้มชายสวย รายงานตัวเกณฑ์ทหารสุขโขทัย” และ “เกณฑ์ทหารอุดรฯ วันแรกคึกคัก 'น้องเฟิร์น' สาวนยะยะ สวยแต่รู้หน้าที่” เห็นได้ว่า สื่อนำเสนอข่าวสาวประเภทสองกับการเกณฑ์ทหาร 3 ประเด็นหลักคือ (รณภูมิ สมัคคีคารมย์ 2560 อ้างถึงใน I LAW, 2560)

1. สาวประเภทสองคือสัสดี สร้างความสนุก กระตุ้นอารมณ์และสร้างบรรยากาศให้กับการเกณฑ์ทหารเช่น สร้างความสนุกให้พี่ทหาร, หนุ่มๆ เห็นแล้วกระชุ่มกระชวย และสร้างความชื่นใจให้ทหาร เป็นต้น

2. สาวประเภทสองคือเรื่องฮือฮา เป็นความแปลกและแตกต่าง เช่น ไม่มีใครบอกคิดว่า เป็นผู้หญิงมาเกณฑ์, เดินข้างๆ ดูไม่รู้ว่าเป็นผู้ชาย, หนุ่มๆ แปลงกายเป็นสาว, หนุ่มๆ ในร่างนางฟ้า และแก๊งค์นางฟ้า

3. การนำเสนอลักษณะทางกายภาพของสาวประเภทสอง เช่น ผ่าตัดหน้าอกมาแล้ว, แปลงเพศหมดทั้งตัว และแต่งตัวจัดเต็ม เป็นต้น

สื่อและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจะเปลี่ยนมุมมองการนำเสนอข่าวการเกณฑ์ทหารที่เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของสาวประเภทสองให้มากขึ้น โดยมุ่งเน้นการนำเสนอ มุมมองต่อกระบวนการเกณฑ์ทหารเช่น แนวการปฏิบัติของสาวประเภทสองในการเกณฑ์ทหาร, คำแนะนำของเจ้าหน้าที่ตรวจเลือกในการเกณฑ์ทหาร, ผลการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ต่อสาวประเภทสอง หรือการชื่นชมที่สาวประเภทสองทำหน้าที่ตามกฎหมาย แทนที่ชนบแบบเดิมของการเสนอ

มุมมองต่อสาวประเภทสองว่า เป็นความสนุก ความแปลก และการนำสาวประเภทสองไปเปรียบเทียบกับผู้หญิง สื่อดูเหมือนจะชื่นชมสาวประเภทสอง แต่มักจะไปเปรียบเทียบกับผู้หญิงผู้หญิงต้องอาย ผู้หญิงต้องมอมดมดลูกให้ สิ่งเหล่านี้กำลังเปรียบเทียบว่า กะเทยคือมนุษย์ผู้ชายที่ใช้ชีวิตเป็นผู้หญิง แต่งตัวเป็นผู้หญิง ไม่ใช่ผู้หญิงแท้เป็นการสร้างอคติให้กับสาวประเภทสอง (อินทรชัย พาณิชกุล, 2559,)

สื่อมวลชนกับการทำข่าวเกณฑ์ทหาร มักจะจับประเด็นเฉพาะเรื่องกะเทยสวยไปเกณฑ์ทหาร โฟกัสไปที่กะเทยหน้าตาสวย รูปร่างดีเท่านั้น ซึ่งควรโฟกัสไปที่มาตรฐาน หรือการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ทหารที่มีต่อสาวประเภทสองมากกว่า เพราะยิ่งทำข่าวแบบนั้น มันยิ่งเห็นอคติในการนำเสนอความแปลกประหลาด ตลกขบขัน และสร้างบรรทัดฐานให้มีแต่กะเทยสวยเท่านั้นที่ได้รับการยอมรับ(ศิริโรตม์ คล้ามไพบูลย์ 2560 อ้างอิงใน I LAW, 2560)

3.งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเกณฑ์ทหารและความหลากหลายทางเพศ

ศิวัช ศรีโกคางกุลและเทอดศักดิ์ ไปจันติก (2560)ศึกษาเรื่อง การเกณฑ์ทหารกับการทรมานและการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อทหารเกณฑ์ในประเทศไทย: บทวิเคราะห์จากมุมมองหนังสือรัฐศาสตร์ไม่ฆ่า พบว่าประเทศไทยบังคับให้ชายที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปต้องเข้ารับการคัดเลือกเกณฑ์ทหาร ซึ่งพบว่ากลุ่มคนชั้นกลางและคนรวยที่มีเงินมักจะสามารถหาแนวทางเพื่อให้ตนพ้นจากการเกณฑ์ทหารได้เสมอ ดังนั้น ทหารเกณฑ์ส่วนใหญ่มักจะเป็นคนจนเพราะไม่มีเงินหรือแนวทางที่จะเอาตัวรอดจากการเกณฑ์ทหารได้ซึ่ง แต่ละปีก็จะมีข่าวที่หน้าหุดูถึงการถูกซ้อมและเสียชีวิตของทหารเกณฑ์ในค่ายทหาร นับตั้งแต่ ในยุคสื่อออนไลน์แพร่หลายยังมีการเปิดเผยถึงภาพและวิดีโอคลิปเกี่ยวกับการทำร้ายและทรมาน ทหารเกณฑ์ การเกณฑ์ทหารและปัญหาของการ ละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อทหารเกณฑ์ในประเทศไทย การเกณฑ์ทหารเป็นเครื่องมือที่สนับสนุนการใช้ความรุนแรงต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกันแต่เกิดเป็นความรุนแรงเชิงโครงสร้าง พบว่าวัฒนธรรมไทยมีส่วนในการส่งเสริมให้การเกณฑ์ทหารเป็นสถาบันซึ่งเอื้อต่อการใช้ความรุนแรงต่อชายที่ต้องเกณฑ์ทหารถือว่าอันตรายอย่างยิ่งที่ประเทศไทยสังคมไทยยังยึดติดกับกับดักความรุนแรงนี้

จากการศึกษานี้เห็นได้ว่าการเกณฑ์ทหารในประเทศไทยชายไทยอายุ 18 ปีขึ้นไปถูกบังคับให้ต้องเข้าเกณฑ์ทหารซึ่งเป็นเหตุให้เกิดการการถูกซ้อมและเสียชีวิตของทหารเกณฑ์ในค่ายทหาร กลายเป็นความรุนแรงเชิงโครงสร้าง ตลอดจน วัฒนธรรมในสังคมไทยยังมีส่วนสนับสนุนให้การเกณฑ์ทหารกลายเป็นสถาบันอีกด้วยซึ่งเอื้อต่อการใช้ความรุนแรง

รัฐภูมิ ศรีเจริญตา (2563) ศึกษาเรื่อง การปฏิรูปกองทัพไทย: มุมมองการลิดรอนสิทธิมนุษยชนตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญกรณีการเกณฑ์ทหาร พบว่า งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความหมายของพลเมืองและ สิทธิมนุษยชนของปวงชนชาวไทย ตามบทบัญญัติในกฎหมายรัฐธรรมนูญกรณี การเกณฑ์ทหาร แนวทางการสร้างระบบทหารอาชีพกับการปฏิรูปกองทัพใน ประเทศไทย แนวทางการสร้างระบบทหารอาชีพในประเทศสหรัฐอเมริกา การปฏิรูปกองทัพไทยในมุมมองของสถาบันทหาร รวมถึงการลิดรอนสิทธิ มนุษยชนภายใต้ระบบการเกณฑ์ทหารของรัฐไทย เพื่อนำข้อมูลที่ได้จาก การศึกษามาวิเคราะห์และสรุปเป็นข้อเสนอแนะในเชิงวิชาการต่อไป ผลการศึกษา พบว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวด 4 หน้าที่ของปวงชนชาวไทย มาตรา 50 अनुมาตรา 5 ได้ระบุให้บุคคลมีหน้าที่ ต้องรับราชการทหารตามที่กฎหมายบัญญัติสาวประเภทสองจึงอยู่ในเงื่อนไขในสถานะที่เพศกำเนิดเป็นชาย ถือเป็นการลิดรอนสิทธิมนุษยชนที่ ขัดกับหลักสิทธิมนุษยชนสากล ทั้งนี้ สนามรบในยุคปัจจุบันถูกแปรเปลี่ยนสภาพเป็นสนามการค้าที่สู้รบกันทางระบบเศรษฐกิจ จึงถือเป็นเหตุผลสำคัญที่ ระบบการเกณฑ์ทหารสมควรถูกยกเลิกไปโดยปริยาย เนื่องจากเป็นการบังคับ บุคคลโดยไม่สมัครใจและสิ้นเปลืองงบประมาณแผ่นดินในเชิงเศรษฐศาสตร์

จากการศึกษานี้เห็นได้ชัดว่าการถูกบังคับโดยกฎหมายให้เข้าสู่กระบวนการเกณฑ์ทหาร อาจจะเป็นการลิดรอนสิทธิมนุษยชนภายใต้ระบบการเกณฑ์ทหารของรัฐไทยและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ขัดกับหลักสิทธิมนุษยชนสากล ทั้งนี้ยังมองว่าสนามรบในยุคปัจจุบันถูกแปรเปลี่ยน สภาพเป็นสนามการค้าที่สู้รบกันทางระบบเศรษฐกิจ จึงถือเป็นเหตุผลสำคัญที่ ระบบการเกณฑ์ทหารสมควรถูกยกเลิกไปโดยปริยาย เนื่องจากเป็นการบังคับ บุคคลโดยไม่สมัครใจและสิ้นเปลืองงบประมาณแผ่นดินในเชิงเศรษฐศาสตร์

สมถวิล เขียมโก้ และ วิกรม บุญนุ่น (2564) ศึกษาเรื่อง การตีตราและการกดทับ LGBTQ ในสังคมไทยพบว่า การตีตราและการกดทับในประเทศไทยยังมีอยู่ในสังคมไทยไม่ว่าจะเป็นการสร้างตราปาบทำให้รู้สึกแค้น เกิดความรู้สึกต่อต้านการไม่ยอมรับของคนในสังคม โดยเฉพาะกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศโดยจำแนกออกดังนี้ มิติด้านครอบครัว มิติทางสังคมและเศรษฐกิจ มิติทางสิ่งแวดล้อม

จากการศึกษานี้พูดถึงเรื่อง การตีตราและการกดทับ LGBTQ ในสังคมไทยซึ่งรวมถึงสาวประเภทสองที่อยู่ในกลุ่มของ LGBTQ ด้วยเช่นกันพบว่าในสังคมไทยความรู้สึกต่อต้านและการไม่ยอมรับของคนในสังคมยังมีอยู่โดยจำแนกออกดังนี้ มิติด้านครอบครัว มิติทางสังคมและเศรษฐกิจ มิติทางสิ่งแวดล้อมหรือแม้กระทั่งในมิติของการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสองซึ่งถูกบังคับโดย

กฎหมายทำให้สาวประเภทสองต้องอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ถูกกดทับถูกตีตราทางสังคมเมื่อไป
เกณฑ์ทหาร

ชุนิภา เปิดโลกนิมิต (2563) ศึกษาเรื่อง ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมด้านสิทธิ
มนุษยชนของกลุ่มคน ที่มีความหลากหลายทางเพศในประเทศไทยโดยการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน
ในทางพระพุทธศาสนา พบว่า การถูกขับให้กลายเป็นชายขอบในประเมศไทยส่งผลให้เกิดการ
เคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้องสิทธิขั้นพื้นฐานจากรัฐ โดยหลักธรรมที่ส่งเสริมด้านสิทธิมนุษยชนใน
พระพุทธศาสนา คือการไม่เบียดเบียนซึ่งกันและกัน นั้นเป็นหลักธรรมขั้นพื้นฐานที่บุคคลควรมี
โดยเฉพาะกับกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศ ความรุนแรงที่เกิดขึ้นจากการไร้อำนาจทำให้เกิด
เป็นโครงสร้างเป็นการสะท้อนความเป็นจริงของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในสังคมไทยที่เกิดขึ้นกับ
กลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศ

จากการศึกษาข้างต้นพบว่า การไร้อำนาจทั้งพื้นที่ทางสังคม ของกลุ่มผู้มีความหลาย
หลายทางเพศ นั้นอาจจะมีส่วนและส่งผลให้ถูกกระทำ ความรุนแรงในเชิงโครงสร้างจากงานวิจัย
ข้างต้นความสอดคล้องกับหลักธรรมที่ส่งเสริมมนุษยชนในทางพระพุทธศาสนาไม่ได้ปลูกฝัง ระบบ
ความคิด และความเชื่อที่ส่งผลต่อการกระทำดังกล่าว เกิดจากค่านิยมในสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป
ในแต่ละยุคสมัย

(อภิรักษ์ณ์ เนียมกล้า, 2564) ศึกษาเรื่อง การพัฒนานโยบายว่าด้วยรูปแบบการเกณฑ์
ทหาร พบว่า พระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. 2497 มีความไม่เหมาะสมต่อการเมืองและ
บริบทของการปกครองและเศรษฐกิจในปัจจุบัน ในปัญหาการขึ้นทะเบียนทหารกองเกิน การ ตรวจ
ร่างกายคนเข้ากองประจำการ การฝึกอบรมภาคปฏิบัติการและการปฏิบัติหน้าที่ การแสวงหา
ประโยชน์ที่ เกิดขึ้นจากการใช้อำนาจหน้าที่โดยทุจริต และสิทธิประโยชน์ของทหารกองประจำการ

จากการศึกษาพบว่า การเกณฑ์ทหาร พระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. 2497 เป็น
กฎหมายที่ล้าสมัยและยังไม่สอดคล้องกับบริบทของบ้านเมืองเศรษฐกิจ ณ ปัจจุบันส่งผลกระทบให้
ชายไทยได้รับผลกระทบประกอบด้วย คุณสมบัติของผู้ถูกเกณฑ์ทหาร การลงบัญชีทหารกองเกิน
ข้อยกเว้นการ เกณฑ์ทหาร วิธีการคัดเลือก กระบวนการฝึกอบรมและปฏิบัติหน้าที่ ความรับผิดชอบ
สิทธิประโยชน์ องค์กร

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง การศึกษาการเกณฑ์ทหารในประเทศไทย: กรณีศึกษาสาวประเภทสอง มีจุดมุ่งหมายเพื่อทำความเข้าใจบริบทภาวะเบี่ยงของสาวประเภทสองที่เข้ารับการตรวจเลือกเกณฑ์ทหาร ว่าได้รับสภาพและปัญหาอย่างไร นำไปสู่การวิเคราะห์แนวทางแก้ไข เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research Method) ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1.1 การเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 รวบรวมข้อมูลจากเอกสาร

3.2 รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์

3.3 จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

4. วิเคราะห์ข้อมูล

1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1.1 การเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในงานวิจัยครั้งนี้คือกลุ่มสาวประเภทสองที่มีอายุตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป โดยได้ผ่านกระบวนการเกณฑ์ทหารมาแล้วรวมทั้งหมดจำนวน 10 คน โดยผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Indepth Interview) แต่ละครั้งใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมงและใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยไม่มีโครงสร้างทางเลือกที่เคร่งครัด มี ขั้นตอนและวิธีดำเนินการที่ไม่ซับซ้อน โดยมีจุดมุ่งหมายหลักของการเลือกเพื่อให้ได้ตัวอย่างที่ เหมาะสมที่สุด สำหรับแนวคิด และวัตถุประสงค์ของการวิจัย (ชาย โพธิ์สิตา, 2554)

ผู้วิจัยสร้างความสัมพันธ์กับผู้ให้ข้อมูลที่เป็นสาวประเภทสอง โดย การขอความช่วยเหลือจากเพื่อนๆ ของผู้วิจัยเองที่มีสภาพเป็นสาวประเภทสอง ผ่านระบบออนไลน์ เนื่องจาก ณ ขณะนั้นสถานการณ์ไวรัสโควิด 19 ทำให้ไม่สามารถออกไปนอกสถานที่ได้ โดยให้สาวประเภทสองมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้วิจัย ในการค้นหาสาวประเภทสอง

ที่มีความรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์ในเรื่องเกณฑ์ทหารเป็นอย่างดี โดยใช้ประเด็น ดังกล่าว เป็นแนวทางในการมาศึกษาต่อ เมื่อค้นพบสาวประเภทสอง ที่มีลักษณะดังกล่าวแล้ว ผู้วิจัยได้ แนะนำตัวเองว่ามาทำวิจัย และขอความช่วยเหลือจากสาวประเภทสอง ว่ายินยอมและเต็มใจ ช่วยเหลือผู้วิจัยหรือไม่ เมื่อยินยอมผู้วิจัยได้สานต่อความสัมพันธ์ โดยการติดต่อผ่านระบบ โทรศัพท์และระบบอินเทอร์เน็ต เช่น เฟซบุ๊ก นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธี Snowball Sampling ซึ่งเป็น วิธีการเลือกกลุ่ม ผู้ให้ข้อมูลโดยอาศัยผู้ให้ข้อมูลที่ได้เก็บข้อมูลไปแล้วช่วยแนะนำผู้ให้ข้อมูลคนอื่น ๆ ที่มีคุณลักษณะตรงกับที่ผู้วิจัยต้องการศึกษา เช่น ให้สาวประเภทสองคนนั้น แนะนำผู้วิจัยให้ รู้จักกับ สาวประเภทสองคนอื่น ๆ ที่รู้จักกัน ซึ่งผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จะพิจารณาตัดสินใจตาม คุณสมบัตินี้

- 1) เป็นสาวประเภทสองที่มีอายุ 21 ปีขึ้นไป และมีประสบการณ์ในการเกณฑ์ทหาร มาแล้วอย่างน้อยหนึ่งครั้ง ระยะเวลาไม่เกิน 5 ปีที่ได้ผ่านกระบวนการในการเกณฑ์ทหารมาแล้ว ของตนเอง
- 2) เป็นสาวประเภทสองที่ประสบปัญหาในการเกณฑ์ทหารตั้งแต่ กระบวนการก่อน ระหว่างและหลังจากเกณฑ์ทหารเช่น โดนบูลลี่คณะตรวจคัดเลือกเกณฑ์ทหาร
- 3) เป็นผู้ที่สามารถให้ข้อมูลและ ยินยอมตอบคำถามการสัมภาษณ์ ตามวัตถุประสงค์ ของวิจัย และทราบข้อมูลที่ชัดเจน ตลอดจนสามารถอธิบายได้ถึงวิธีการต่าง ๆ ตามคำสัมภาษณ์ ถึงแนวทางวิธีการในกระบวนการการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสองอย่างครบถ้วน

2 เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Indepth Interview) ใช้คำถามในการสัมภาษณ์แบบกึ่ง โครงสร้าง โดยประเด็นคำถามที่สำคัญคือ กระบวนการเกณฑ์ทหารประสบปัญหาอย่างไรส่ง ผลกระทบอย่างไรบ้างรวมถึงความต้องการหรือมีข้อเสนอแนะต่อการเกณฑ์ทหารของตนเอง อย่างไร โดยกำหนดข้อคำถามจากคำสำคัญ (Keyword) เพื่อให้คำถามมีความยืดหยุ่น เปิดโอกาส ให้ผู้สัมภาษณ์สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี โดยไม่มีข้อจำกัดผู้วิจัยได้ออกแบบสอบถามซึ่ง ประกอบด้วยแนวคำถาม ต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 สภาพและปัญหาในการเกณฑ์ทหารเป็นอย่างไร

ส่วนที่ 3 ในความคิดของตนเองการเกณฑ์ทหารได้รับผลกระทบหรือไม่อย่างไร

หลังจากผ่านการเกณฑ์ทหารมาแล้ว

ส่วนที่ 4 มีความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอย่างไรสำหรับการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง

ทั้งนี้ผู้วิจัยจะทำการบันทึกเสียงระหว่างการสัมภาษณ์ โดยมีการแจ้งผู้เข้าร่วมวิจัยก่อนทุกครั้ง และจะทำการลบข้อมูลทั้งหมดทันทีเมื่อจบโครงการวิจัย ส่วนข้อมูลที่เป็นที่สงสัยไม่สามารถพิสูจน์ ทราบได้หรือขาดความน่าเชื่อถือจะไม่นำมาใช้และถ้าได้ข้อมูลไม่เพียงพอที่จะศึกษาก็จะทำการเก็บ ข้อมูลเพิ่มเติมให้สมบูรณ์และสอดคล้องกับความเป็นจริงมากที่สุด

2.1 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ไม่มีคำถามอย่างชัดเจน แต่เป็นเพียงการกำหนดแนวทางคำถามสำคัญในการสัมภาษณ์อย่างกว้าง ๆ โดยสามารถปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับผู้ให้สัมภาษณ์และสถานการณ์ซึ่งอาจแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล มี ลักษณะคำถามแบบปลายเปิดเหมือนการสนทนามากกว่าถามตอบ เพื่อให้การสัมภาษณ์เป็นไปโดย ธรรมชาติ ไม่สร้างความอึดอัดแก่ผู้ถูกสัมภาษณ์ทำให้ผู้สัมภาษณ์รู้สึกเป็นกันเองและรู้สึกอิสระ ในการเล่าเรื่องต่าง ๆ นำไปสู่ข้อมูลที่ต้องการ กระบวนการและขั้นตอนในการออกแบบการวิจัย (Research Design) สามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาข้อมูลจากเอกสารแหล่งข้อมูลออนไลน์และหนังสือทางวิชาการ รวมไปถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเกณฑ์ทหารในประเทศไทย กรณี ของสาวประเภทสอง
2. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้าเพื่อนำมากำหนดประเด็นในการสัมภาษณ์
3. กำหนดกระบวนการ ขั้นตอนและแนวทางในการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องมีความรู้และผ่านประสบการณ์ในการเกณฑ์ทหารมาแล้ว
4. กำหนดแนวทางและคำถามสำคัญของการสัมภาษณ์ โดยประกอบไปด้วยแนวคำถามข้างต้นในเครื่องมือการวิจัย

2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การตรวจสอบคุณภาพแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

1. กำหนดประเด็นและหัวข้อหลักในการนำเสนอผู้เชี่ยวชาญและวัตถุประสงค์ของการศึกษา เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญใช้ประกอบการตรวจสอบประเมินความถูกต้องของเนื้อหา และความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญที่ทำการประเมินจำนวน 5 ท่าน ผลการประเมินผู้เชี่ยวชาญเห็นชอบ เนื่องจากคำถามในการสัมภาษณ์จะเป็นลักษณะปลายเปิดเข้าใจง่ายและสามารถอธิบายตามคำถามได้ไม่ยาก

2. หลังจากได้รับการประเมินแบบสัมภาษณ์จากผู้เชี่ยวชาญแล้ว ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาทำการปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะ
3. นำข้อมูลการประเมินมาจัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ และนำไปใช้เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 รวบรวมข้อมูลจากเอกสาร

รวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ตำราทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมไปถึงข้อมูลจากออนไลน์รวบรวมเป็นข้อมูลในระดับทุติยภูมิ (Secondary IData) เพื่อนำไปต่อยอดในการออกแบบแนวคำถามในการสัมภาษณ์ และเป็นองค์ความรู้พื้นฐานในการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์

3.2 รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์

3.2.1 ผู้วิจัยจัดเตรียมเอกสารโดยการนำเอกสารที่ได้รับการอนุมัติทางจริยธรรมในมนุษย์ที่ได้จากมหาวิทยาลัยต้นสังกัดของผู้วิจัย เอกสารชี้แจงอาสาสมัครผู้เข้าร่วมวิจัย เอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยเพื่อแสดงในการเชิญชวนกลุ่มสาวประเภทสอง ที่ได้ผ่านกระบวนการเกณฑ์ทหารมาแล้ว

3.2.2 ใช้วิธีประกาศเชิญชวนผ่านสื่อออนไลน์ Facebook ส่วนตัว และการไปพบและเชิญชวนด้วยตัวผู้วิจัยเองเนื่องจากสาวประเภทสองที่ได้ผ่านกระบวนการเกณฑ์ทหารมาแล้วเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีน้อย เพื่ออธิบายโครงการวิจัยฯ เชิญชวนให้เข้าร่วม การวิจัย อธิบายรายละเอียดโครงการวิจัย พร้อมทั้งแจกเอกสาร คำ อธิบายโครงการวิจัย เปิดโอกาสให้ซักถาม ให้เวลาในการตัดสินใจและขอให้ลงนามเป็นลายลักษณ์อักษรเมื่อมีผู้สมัคร ใจยินยอมเข้าร่วมโครงการ

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ชี้แจงรายละเอียดให้ผู้เข้าร่วมทราบถึงวัตถุประสงค์ของการศึกษาและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอสัมภาษณ์ อย่างเป็นทางการ ใช้วิธีการจดบันทึกข้อมูล และการบันทึกเสียงสัมภาษณ์ ซึ่งจะทำการขออนุญาตจากผู้ให้สัมภาษณ์ก่อนทุกครั้ง เพื่อนำมาใช้ใน การตรวจสอบความถูกต้อง

3.3 จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

จรรยาบรรณสำคัญที่ ผู้วิจัยต้องดำเนินการตามขั้นตอนตามบัณฑิตวิทยาลัยคือ การดำเนินการตามหลักจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ และสถาบันยุทธศาสตร์ทางปัญญาและ วิจัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้กำหนดให้บัณฑิตที่ดำเนินการพัฒนาสารนิพนธ์ต้องดำเนินการ ขอ
จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

การศึกษาครั้งนี้มีการดำเนินการขอจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์จากคณะกรรมการ
จริยธรรม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการตามเอกสารรหัส
โครงการวิจัย SWUEC-G-347/2565E โดยได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการศึกษาวิจัยเป็นที่เรียบร้อยแล้ว
แล้ว โดยมีขั้นตอนและแนวทางปฏิบัติในการศึกษาดังนี้

ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยมีการรักษาความลับและป้องกัน
ไม่ให้ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยส่งผลกระทบต่อผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ทั้งทางจิตใจและร่างกาย
ประกอบด้วยกระบวนการดังนี้ การขอความยินยอมจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญว่าจะดำเนินการ
บันทึกเสียงและถอดข้อความการบันทึกเสียง เพื่อนำมาใช้เป็น ข้อมูลในการวิจัย ซึ่งก่อนการ
สัมภาษณ์จะมีการแจ้งวัตถุประสงค์ของ การวิจัย และขอใช้นามสมมติเพื่อเก็บความลับของกลุ่ม
ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และส่วนที่สอง การ ป้องกันผลกระทบต่อกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยจะมีการ
นำเสนอข้อมูลเฉพาะที่ไม่สร้างผลกระทบ ต่อร่างกายและจิตใจของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล และเน้นการ
เก็บข้อมูลที่ไม่สอบถามเรื่องส่วนตัวที่อาจ กระทบต่อประเด็นภูมิหลังหรือความเปราะบางทาง
วัฒนธรรมของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการที่หลากหลายในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนั้น ข้อมูลที่นำเสนอต้อง
ไม่สามารถเชื่อมโยงไปถึงกลุ่มผู้ให้ข้อมูลโดยตรง เพราะการรักษาความลับให้กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูล
สำคัญ ถือเป็นประเด็นสำคัญที่ต้องตระหนักต่อการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

4 วิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยนำข้อมูลที่ได้จากวิจัยเชิงเอกสาร และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ กลุ่ม
ตัวอย่างมาศึกษาและวิเคราะห์ตามกระบวนการของงานวิจัยเชิงคุณภาพ เริ่มจากการพินิจ
พิเคราะห์ วิเคราะห์ ถึงประเด็นสำคัญที่ได้จากการสัมภาษณ์ (Thematic Analysis) เมื่อข้อมูลที่ได้
จากการสัมภาษณ์ได้คำตอบที่เริ่มซ้ำกัน โดยไม่มีประเด็นใหม่แล้ว ซึ่งแสดงว่าข้อมูลถึงจุดอิ่มตัว
จึงหยุดเก็บข้อมูล หลังจากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาจัดหมวดหมู่แยกตามประเด็นที่ทำการศึกษาและ
เป็นไปตามเหตุการณ์ โดยเรียบเรียง เนื้อหาให้เป็นระบบ วิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงเนื้อหาที่ได้จาก
การศึกษาดังกล่าวตามข้อเท็จจริงทั้งในเชิงเหตุและผล ข้อมูลนั้น จะนำไปในรูปแบบเชิง
พรรณานำไปสู่การตอบคำถามงานวิจัยและวัตถุประสงค์

การวิเคราะห์ข้อมูล (Data analysis)

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ถือว่าเป็นข้อมูลดิบหรือข้อมูลที่ต้องนำมาวิเคราะห์ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิควิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ตามแนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพ มีขั้นตอนการดำเนินการ ตามลำดับ ดังนี้

1 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นโดยมีการดำเนินการภายหลังการสัมภาษณ์ เพื่อจะได้ ปรับปรุงประเด็นข้อคำถามในครั้งถัดไป โดยดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1.1 ดำเนินการถอดเทปบันทึกเสียงจากการสัมภาษณ์เชิงลึกและเก็บข้อมูลในรูปเอกสาร

1.2 นำข้อมูลที่เก็บในรูปเอกสารมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการตีความพรรณนา และ นำมาสร้างข้อสรุปเบื้องต้น เพื่อนำมาอธิบายความสัมพันธ์ของกลุ่มข้อมูลต่างๆ

2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตีความ ผู้วิจัยนำข้อมูลทั้งหมดที่จัดหมวดหมู่ไว้เข้ามาพิจารณา เชื่อมโยงกันแล้วทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล สรุปเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสองพร้อมกับการนำเสนอแนวทางแก้ไข

3 การตรวจสอบคุณภาพของข้อมูล (Quality of data) ผู้วิจัยใช้วิธีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลก่อนนำไปวิเคราะห์ ในด้านการตรวจสอบความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของข้อมูล โดยใช้การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) เพื่อตรวจสอบว่าข้อมูลที่ได้จากการสังเกต การสัมภาษณ์ มีความถูกต้องหรือไม่

การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) เริ่มจากการตรวจสอบข้อมูลจากแหล่งที่แตกต่างกันในด้านเวลา สถานที่ บุคคล โดยนำข้อมูลที่เป็นคำตอบจากคำถามประเด็นเดียวกัน ถามจากต่างบุคคล เช่น ถามทั้งผู้ให้ข้อมูลสำคัญและเพื่อน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญใน ต่างเวลาและต่างสถานที่ เป็นต้นเพื่อพิจารณาว่าถ้าต่างเวลา ต่างสถานที่ ข้อมูลที่ได้ยังเหมือนเดิมหรือไม่ และถ้าบุคคล ผู้ให้ข้อมูลเปลี่ยนไปข้อมูลจะเหมือนเดิมหรือไม่ เมื่อข้อมูลสอดคล้องตรงกันได้บันทึกไว้เป็นข้อมูลที่ถูกต้อง หากข้อมูลที่ได้รับมาไม่สอดคล้องตรงกัน ผู้วิจัยจึงเข้าไปหากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล โดยเปลี่ยนบริบทของการสัมภาษณ์พร้อมกับใช้วิธีการสังเกตประกอบเพื่อหาข้อมูล ในการตรวจสอบข้อมูลจากการสัมภาษณ์อีกครั้ง

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การวิจัยการศึกษาการเกณฑ์ทหารในประเทศไทย : กรณีศึกษาสาวประเภทสอง เพื่อทำความเข้าใจบริบทและกฎระเบียบของสาวประเภทสองที่เข้ารับการตรวจเลือกเกณฑ์ทหาร ว่าได้รับสภาพและปัญหาอย่างไรเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research Method) เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารรวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และ การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยครั้งนี้คือ กลุ่มสาวประเภทสองที่มีอายุตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไปโดยได้ผ่านกระบวนการเกณฑ์ทหารมาแล้วจำนวน 10 คน โดยแบ่งการวิเคราะห์ผลการศึกษา ออกเป็น 3 ประเด็นดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพและปัญหาในการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง
 - 1.1 สภาพชีวิตในวัยเด็กของสาวประเภทสอง
 - 1.2 ปัญหาในกระบวนการเริ่มต้นการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง
 - (1) การรับรู้ข้อมูลเรื่องเอกสาร
 - (2) การขอใบรับรองแพทย์
 - 1.3 ปัญหาในระหว่างการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง
 - (1) ค่าเช่าการบุลดีเชิงคุกคามทางเพศ
 - (2) การตรวจร่างกาย
 - (3) มาตรฐานการตรวจคัดเลือก
2. ผลการศึกษาผลกระทบจากการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง
 - 2.1 สังคมกับสื่อเรื่องเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง
 - 2.2 ผลกระทบด้านเวลา
 - 2.3 สุขภาพจิตของสาวประเภทสองที่เกณฑ์ทหาร
3. ผลการศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง
 - 3.1 คุณสมบัติของผู้ถูกเกณฑ์ทหาร
 - 3.2 การปรับเปลี่ยนกฎเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง
 - 3.3 ทหารระบบอาสาสมัคร

1. ผลการศึกษาสภาพและปัญหาในการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง

1.1 สภาพชีวิตในวัยเด็กสาวประเภทสอง

ช่วงวัยเด็กของสาวประเภทสองพบว่าลักษณะนิสัยความชอบแตกต่างจากเด็กผู้ชาย มีบุคลิกที่อ่อนหวานชอบเล่นตุ๊กตา ชอบเสื้อผ้าเด็กผู้หญิงของเล่นแบบเด็กผู้หญิงชอบเล่นกับเด็กผู้หญิงไม่ชอบความรุนแรงซึ่งแตกต่างจากเด็กผู้ชายที่ชอบเล่นลูกบอลหรือ รถบังคับ เหตุนี้เองทำให้ถูกเปรียบเทียบและมองว่าแตกต่าง ทำให้ถูกล้อเลียนได้ในกลุ่มของเด็กผู้ชายหรือไม่ได้รับการยอมรับจากครอบครัวเมื่อโตขึ้นมาเข้าสู่การศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และมหาวิทยาลัย ในช่วง มัธยมศึกษาจะมีการเรียน รด หรือนักศึกษาวิชาทหาร ถือเป็นจุดเปลี่ยนหรือทางเลือกให้กับสาวประเภทสองว่าจะเรียนหรือไม่ พบว่าการเรียน รด เป็นสิ่งที่ขัดต่อสภาพของสาวประเภทสองอย่างมากทั้งการตัดผมสั้นและการฝึกที่หนักโดยเฉพาะการฝึกกลางแดดหรือสาวประเภทสองบางคนอยากเรียนเพื่อไม่ต้องไปเกณฑ์ทหารแต่ก็ขาดทุนทรัพย์ในการเรียนทำให้ไม่ได้เรียนเมื่อเวลาผ่านไป เติบโตขึ้นก็จะค้นพบว่าตนเองอยากที่จะสวยอยากเป็นผู้หญิงและมีความรักชอบเพศเดียวกัน จึงมีการพัฒนาตนเองเรื่อย ๆ อยู่ตลอดเวลาเพื่อให้ตนเองเหมือนผู้หญิงมากที่สุด

“.. ตั้งแต่จำความได้อายุสามขวบรูปในอัลบั้มทุกรูปจะต้องมีกระเป๋าและใส่สร้อยใส่เสื้อ ก้ามทำโพสตร์ทุกรูปจะเป็นลักษณะเลียนแบบของนางแบบเพราะอยากสวยเหมือนนางแบบ ส่วนของเล่นไม่ชอบเล่นพวกปืน ตอนเด็กๆชอบทาแป้งอาบน้ำแต่ต้องทาแป้งตลอดตอนเข้าอนุบาลเป็นความทรงจำที่ชัดมากเมื่อตอนที่อยู่ม.หนึ่ง เนี่ยเราเริ่มที่จะรู้สึกว่าจะต้องดูแลรักษาตัวเองแล้วจากที่ไม่เคยใช้แป้งพับ (แป้งอัดแข็งผสมรองพื้น) มาก่อนก็เริ่มใช้เครื่องสำอางค์มากขึ้นแบบว่ารักตัวเองมากขึ้นและการเริ่มแต่งหน้ารู้จักกับการทาครีมกันแดด เรารู้จักกับที่เขียนคิ้วเอาเรารู้จักกับ การแต่งหน้ามากขึ้น”(คิวบิค นามสมมุติ, การสื่อสารส่วนบุคคล 2565)

“.. ตอนนั้นอายุประมาณ 14 อยากเป็นผู้หญิงอยากสวยเราก็จะมีการเปลี่ยนแปลงตัวเองทางกายภาพเริ่มต้นจากการทศยาฮอร์โมนเพศหญิงจากคำแนะนำของรุ่นพี่ทำให้เราเริ่มมีเต้านมผู้ปกครองสังเกตเห็นหลังจากนั้นก็เลยมีการเปิดใจคุยกันอย่างจริงจังว่าเราเป็นแบบนี้ไม่ใช่ผู้ชายเป็นสาวประเภทสองท่านก็ยอมรับได้เราก็เลยเป็นตัวเองตลอดจนปัจจุบัน”(จิบนามสมมุติ, การสื่อสารส่วนบุคคล 2565)

“..เมื่ออายุ16โรงเรียนมีการเปิดรับสมัครนักศึกษาวิชาทหารหรือ รด เด็กผู้ชายทุกคนต้องสมัครเพราะครูบังคับรวบรวมถึงเราด้วยตอนนั้นตั้งใจจะไม่เรียนเพราะไม่ชอบมันไม่ใช่ตัวเราและอีกอย่างก็คือสอบไม่ติด ภาคปฏิบัติไม่ผ่านเลย ก็เลยไม่ได้เรียน ตอนนั้นก็ไม่คิดอะไรพออายุได้ 18

ก็ต้องไปทำเรื่อง สด9 ตอนนั้นก็เริ่มคิดกังวลแล้วว่า จะเกณฑ์ทหารอย่างไรจะทำนมผ่าตัดเลยดีมัย แต่ก็ไม่มีทุนทรัพย์” (ข้าว นามสมมุติ, การสื่อสารส่วนบุคคล 2565)

ในวัยเด็กสาวประเภทสองจะมีลักษณะความคิดพฤติกรรมของความเป็นเด็กผู้หญิงที่ตนเองก็ไม่สามารถกำหนดได้เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติเกิดจากตัวตนของตนเอง เมื่อโตขึ้นก็จะรับรู้และค้นพบตัวตนว่าตนเองนั้นมีความต้องการที่จะเป็นเพศหญิงและมีการพัฒนาตนเองเรื่อย ๆ มาตั้งแต่เด็กอาจจะหาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตหรือจากรุ่นพี่และเพื่อนทำให้ตนเองพัฒนาความเป็นหญิงตั้งแต่วัยรุ่นจนเติบโต

1.2 ปัญหาในกระบวนการเริ่มต้นการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง

ผลการศึกษาพบว่าเมื่อสาวประเภทสองต้องเกณฑ์ทหารเริ่มต้นเมื่อวัย 17 ปี (ย่างเข้า 18 ปี บริบูรณ์) จะต้องเข้าไปรายงานตัวเพื่อลงบัญชี ทหารกองเกินต่อเจ้าหน้าที่สัสดีของแต่ละอำเภอหรือจะสมัครเรียนนักศึกษาวิชาทหารเป็นจุดที่สาวประเภทสองต้องตัดสินใจและเมื่อไม่ได้สมัครเรียนจึงต้องเตรียมตัวและเริ่มศึกษาหาข้อมูลเพื่อเตรียมความพร้อมที่จะเข้าสู่กระบวนการเกณฑ์ทหารเมื่ออายุ 21 ปี การเอาตัวรอดเพื่อให้ตนเองถูกยกเว้นเนื่องจากเป็นผู้มี “ภาวะเพศสภาพไม่ตรงกับเพศกำเนิด” เป็นบุคคลจำพวก 2 ทำให้สาวประเภทสองประสบปัญหาดังนี้

การรับรู้ข้อมูลเรื่องเอกสาร

การไม่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสองไม่ทราบว่าต้องทำตัวอย่างหรือใช้เอกสารอะไรบ้าง เช่นการขอเอกสารใบรับรองแพทย์ที่ไหน ทำให้สาวประเภทสองประสบปัญหา ต้องกลับมาเกณฑ์ทหารใหม่อีกครั้งในปีถัดไป เพราะขอเอกสารไม่ทันถึงเวลานี้เองสร้างความวิตกกังวลอย่างมากกับสาวประเภทสองเนื่องจากการไม่มีเอกสารจะส่งผลให้ต้องเข้าไปเป็นทหารเกณฑ์หรือไม่กลัวว่าจะได้เป็นทหาร กลัวว่าจะถูกคุกคาม ถูกล่วงละเมิดทางเพศ

“..เราไม่รู้ยอมรับว่าเราไม่รู้กระบวนการเลยในการเกณฑ์ทหารจนกระทั่งใกล้ต้องไปเกณฑ์ทหารแล้ว อีกหนึ่งเดือน พบว่าการจะหลีกเลี่ยงการเป็นทหารต้องมีใบรับรองแพทย์พอรู้ก็ตกใจมากเพราะเตรียมตัวไม่ทันแล้วเพราะในการขอใบรับรองจะต้องเริ่มในเดือนมกราคมและจะได้ในเดือนมีนาคมของทุกปีเพื่อที่จะเกณฑ์ทหารในเดือนเมษายนตอนนั้นเครียดมากก็เลยหาวิธีที่จะผ่อนผันก็ทำไม่ได้โทรปรึกษาเจ้าหน้าที่ก็ไม่สามารถผ่อนผันทำเรื่องได้แล้วเนื่องจากเลยในช่วงเวลาทำการแล้วทำให้วิตกกังวลมากตอนนั้นมีการปรึกษารุ่นพี่และมีการไปบ่นที่วัด เพื่อให้รอดพ้นจากตรงนี้เครียดมากแต่ตอนนั้นรุ่นพี่แนะนำว่าอย่างไรก็ผ่านไม่ต้องกลัวรวบรวมสติและเตรียมใจไปเลยแบบไม่มีใบรับรองแพทย์อะไรเลย..” (กุชชี นามสมมุติ, การสื่อสารส่วนบุคคล 2565)

“..ไม่รู้ว่าการทำใบรับรองแพทย์ใช้เวลานานเป็นเดือนๆตอนแรกเลยตั้งใจจะไป ผ่อนผันเพราะเราไม่มีใบรับรองแพทย์เนื่องจากทำไม่ทันแล้ว ก็เลยจะไปผ่อนผัน จากคำแนะนำ ของสัสดีได้แนะนำว่า ยิ่งไงก็ไม่ผ่านไม่ได้จับใบดำใบแดงหรือทำให้เราไปเกณฑ์เลยจะได้จับในปี นี้ไม่ต้องมาอีกแล้วทำให้วันนั้นฉันก็เปลี่ยนใจจากการผ่อนผันเป็นเกณฑ์เลยโดยไม่มีใบรับรอง แพทย์..” (พอ นามสมมุติ, การสื่อสารส่วนบุคคล 2565)

การขอใบรับรองแพทย์

กองทัพบก ได้อนุมัติให้โรงพยาบาลในสังกัดกองทัพบก จำนวน 20 แห่งทั่ว ประเทศ เป็นสถานที่ตรวจโรคให้กับทหารกองเกินที่มีโรคที่ขัดต่อการรับราชการทหารก่อนการ ตรวจเลือกทหารกองเกิน เข้ารับราชการทหารกองประจำการ และได้กำหนดแนวทางการตรวจ ร่างกายทหารกองเกินที่มีสภาพร่างกายและ จิตใจเป็นหญิงที่ไม่ได้แปลงเพศ หรือไม่ได้ปรับเปลี่ยน ร่างกาย จะต้องมียังหนังสือรับรองจากโรงพยาบาลหรือสถาบัน ทางการแพทย์ของรัฐโดยแพทย์ทาง จิตเวชเป็นผู้วินิจฉัย สามารถไปตรวจสภาพร่างกายหรือจิตใจก่อนการตรวจเลือกฯ ได้ที่ โรงพยาบาลในสังกัดกองทัพบก ที่มีแผนกจิตเวช โรงพยาบาล, สถาบันทางการแพทย์ของรัฐ สถาบันกัลยาณราชนครินทร์ หรือสถาบันทางการแพทย์ ในเครือข่าย ของสถาบันฯ เช่น โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า เพื่อขอหนังสือรับรองจากแพทย์ทางจิตเวช เพื่อนำไปแสดงต่อ คณะกรรมการตรวจเลือกในวันตรวจเลือกฯ

การขอใบรับรองแพทย์ “เพศสภาพไม่ตรงกับเพศกำเนิด”ของสาวประเภทสองเพื่อใช้ ในวันตรวจเลือก จะทำให้ในวันตรวจเลือก มีความรวดเร็ว เป็นธรรม สามารถทำได้ในช่วงเดือน มกราคม และ จะได้ในเดือนมีนาคมของทุกปีเพราะ ฉะนั้นหากไม่ทราบมาก่อนก็จะประสบปัญหา ทำไม่ทันก่อนที่จะไปเกณฑ์ทหารนอกจากนั้นยังเป็นเรื่องของการเดินทางและค่าใช้จ่ายและ ระยะเวลาที่นานในการทำใบรับรองแพทย์ สาวประเภทสองหนึ่งในผู้ให้สัมภาษณ์ ไม่สามารถ เดินทางไปทำได้เนื่องจากประสบปัญหาทางการเงินค่าใช้จ่ายในการขอใบรับรองแพทย์ค่า เดินทางและ เวลาในการเรียนเพราะช่วงเวลาดำเนินการเป็นช่วงเวลาราชการซึ่งต้องลาหยุดเรียน ทำให้ขาดเรียนอีกด้วย

“..การขอใบรับรองแพทย์ตอนนั้น รู้ว่ามันมีค่าใช้จ่ายในการขอ ทั้งค่ารถค่าเดินทาง ในช่วงนั้นก็มาเรียนไกลเพราะท้องถิ่นอยู่จังหวัดชุมพร และมาเรียนในกรุงเทพ แต่การเดินทางไป โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้าเราก็ เสียประมาณร้อยสองร้อยแล้ว เป็นเด็กต่างจังหวัดแบบเดินทาง อะไรยังไม่ถูกไม่เป็นก็เลยแบบว่าไม่มีใบรับรองแพทย์ไม่ได้ไปทำไม่พร้อมเรื่องค่าเดินทางและ ประสบปัญหาเรื่องการไม่รู้เส้นทางด้วย..” (กวี นามสมมุติ, การสื่อสารส่วนบุคคล 2565)

“..เอาจริงๆมันก็ค่อนข้างเสียเวลา ที่จะต้องไปดำเนินการหลายขั้นตอนและยุ่งยาก ตั้งแต่การเตรียมหาเอกสารต้องไปโรงพยาบาลก่อนแล้วเราก็ต้องจ่ายค่าเดินทางนั่นนี่นั่นอะไร อย่างเงี้ยคะซึ่งแบบรู้สึกว่ามันไม่จำเป็นรู้สึกไม่สบายใจที่ต้องแบบพิสูจน์ตัวตนเอง ในความเป็นเรา เพื่อไปยืนยันในสิ่งที่เราแบบไม่จำเป็นด้วยซ้ำอะอะไรเงี้ยคะ รู้สึกว่าเสียเวลาเสียเงิน เหมือนโดนบังคับ ถึงแม้จะเป็นการทำตามกฎหมาย..” (ตรีม นามสมมุติ, การสื่อสารส่วนบุคคล 2565)

1.3 สภาพปัญหาในระหว่างการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง

คำแสวงการบูลลี่เชิงคุกคามทางเพศ

สาวประเภทสองในวันตรวจเลือกเกณฑ์ทหารกองเกินต้องพบเจอกับเจ้าหน้าที่ตรวจเลือก ผู้ชายที่มาตรวจเลือกและญาติผู้ตรวจเลือก ทำให้เป็นจุดสนใจเนื่องจากมีลักษณะที่แตกต่างจากกลุ่มที่มาตรวจเลือกเกณฑ์ทหารด้วยเหตุนี้เองทำให้ สาวประเภทสองได้รับคำแสวงจากเจ้าหน้าที่ทหาร มีการถ่ายรูปโดยที่ไม่ได้รับอนุญาตก่อน และ คำแสวงจากผู้ที่มาตรวจเลือกเชิงลบในแง่ คุกคามทางเพศ (Sexual Harassment) นี้ยังเป็นส่วนหนึ่งที่ยังพบในการไปเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง ณ ปัจจุบัน

“..วันนั้นทำผมพาร่าจัดเต็มเหมือนวันประกวดนางงามเลยและใส่ชุดนิสิตแบบเต็มชุดในช่วงแรกเจ้าหน้าที่ทหาร ดูแลให้หนึ่งเก้าอี้แยก กับผู้ชายชายมีการถามว่าเจ็บไหมอะไร อย่างนี้จากการที่ต้องมีเทปมาแปะแขนแล้วก็เขียนเบอร์คอยมาเทคแคร์อยู่เรื่อยๆ และ ก็มีคนมาขอถ่ายรูปบ้าง แต่พบว่าก็มีผู้ชายเหยียด พูดแซวเรากับเพื่อนในกลุ่ม พยายามจะพูดว่า “ นั่นๆเมียมึงอะ ” อย่างนั้นอย่างนี้ ละ หัวเราะเยาะเราภายในกลุ่ม ทำให้เรารู้สึกอายนอกเราก็เฉยๆ ไม่ได้สนใจอะไร ทั้งที่เราไม่ได้รู้จักกันเลยรู้สึกว่าเป็นการพูดที่ไม่สมควรเลย..” (คุกกี้ นามสมมุติ, การสื่อสารส่วนบุคคล 2565)

“..เจ้าหน้าที่ทหารเข้ามาแซวเราในช่วงแรก ประมาณว่าแบบว่าแกล้งหยอกล้อซมว่าเราสวยอะไรแบบนั้นแต่จริงๆก็รู้อยู่แล้วแหละว่าเขาคือแซวเอาขำกันในหมู่เพื่อนเพราะว่าเค้าแซวเราเสร็จเขาก็ไปหัวเราะกับเพื่อนก็คือเป็นการแซวใน แง่ลบ พูดว่า เดี่ยวขอเบอร์ได้มั๊ยเดี๋ยวหลังเกณฑ์เสร็จจะเดี๋ยวจอกันหรืออะไรแบบนี้ เป็นการที่ไม่ให้เกียรติ รู้สึกในใจลึกๆ เราโดนคุกคามเรารู้สึกไม่โอเค เราไม่โอเค แต่ตอนนั้นคือเราก็ไม่ได้ตอบโต้อะไรเพราะเราก็อายให้มันเสร็จแล้วก็ได้กลับบ้านเร็วๆนั่นเอง ..” (กีวี นามสมมุติ, การสื่อสารส่วนบุคคล 2565)

การตรวจร่างกาย

การตรวจร่างกายเป็นส่วนหนึ่งของการเกณฑ์ทหารทั้งเพศชายและสาวประเภทสองผลการวิจัยพบว่าสาวประเภทสองมีการพัฒนาตนเองให้เป็นหญิงทำให้มีหน้าอกเล็กน้อยถึงแม้จะไม่มี การผ่าตัดเสริมหน้าอกดังนั้นการถอดเสื้อเพื่อให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบเป็นเรื่องที่หน้าอับอายและวิตกกังวลว่าจะต้องถอดต่อหน้าสาธารณชนหรือไม่ เหมือนกับเพศชายที่มาเกณฑ์พบว่าสาวประเภทสองจะมีการตรวจร่างกายในห้องลับที่เป็นห้องปิดกระบวนการตรวจพบได้สองกรณี หนึ่งมีใบรับรองแพทย์จึงไม่ต้องตรวจร่างกายโดยการถอดเสื้อ สองไม่มีใบรับรองแพทย์ต้องเข้าตรวจร่างกายในห้องลับ ดังนั้นการตรวจร่างกายจะเกิดขึ้นหากไม่มีใบรับรองแพทย์เพื่อยืนยันภาวะเพศสภาพไม่ตรงกับเพศกำเนิด แต่ถ้าไม่มีใบรับรองแพทย์เจ้าหน้าที่ต้องตรวจร่างกายและตัดสินใจว่าจะได้รับการยกเว้นหรือไม่ พบว่าในแต่ละพื้นที่ มีมาตรฐานการคัดเลือกไม่เหมือนกันมีการคัดเลือกที่ต่างกันทำให้ประสบปัญหาคือ หนึ่งการมีใบรับรองแพทย์แต่ก็ต้องเข้าไปตรวจร่างกายในห้องมีด สองไม่มีใบรับรองแพทย์จึงต้องเข้าไปตรวจในห้องลับ ปัญหาที่พบคือเจ้าหน้าที่เข้ามาตรวจไม่ใช่แพทย์มีการสัมผัสหน้าอก หรือมีการถ่ายรูปหน้าอก ทำให้สาวประเภทสองประสบปัญหาความวิตกกังวลมีความกลัวว่าตนเองจะได้รับการคัดกรองแบบไหนต้องเจอกับอะไรบ้างแม้มีเอกสารครบถ้วนในการยกเว้น

“..ในวันเกณฑ์เราไม่พร้อมจึงไม่มีใบรับรองแพทย์นะคะพอถึงขั้นตอนตรวจร่างกายทำให้ต้องเข้าไปตรวจในห้องปิด พบว่ามีสาวประเภทสองอีกหลายคนเข้าไปแล้วทำการตรวจร่างกายโดยการถอดเสื้อ มีคนคุมประมาณสองคนและ ร่วมกันกระเทยอีกสามคน มีคนคุมคนหนึ่งแล้วก็มีอีกคนที่เดินเข้ามาเป็นพยาน ไม่มีหมอละเลยมีเป็นทหารสองคนเท่านั้น เมื่อเข้าไปในห้องเขาอธิบายว่าการตรวจกายเพื่อยืนยันว่าเรามีร่างกายที่เปลี่ยนไปเพื่อยืนยันว่าเป็นสาวประเภทสองจริงและจะได้รับการยกเว้นเมื่อถึงเราเจ้าหน้าที่แจ้งว่าต้องถอดยั้งก็ได้ให้เห็นหน้าอกเป็นอะไรที่อายมากที่สุดในชีวิตแล้วแต่ก็ผ่านมาได้..” (จีบนามสมมุติ, การสื่อสารส่วนบุคคล 2565)

“..การไม่มีใบรับรองแพทย์ทำให้ต้องไปตรวจร่างกายโดยเจ้าหน้าที่ทหารในขั้นตอนนี้รู้สึกอายมากเพราะตอนนั้นที่ทหารให้ถอดเสื้อมีการสัมผัสโดยการแตะที่หน้าอกเราและถ่ายรูปหน้าอกเรากับป้ายเลขที่ติดกับแขนถึงแม้จะไม่ได้ติดหน้าก็ตาม ทำให้รู้สึกว่ายากให้มันเสร็จเร็วๆให้เราผ่านไปจากตรงนี้เลยยอมทำให้ผ่านๆไปแบบจำใจอึดอัดใจและอายมาก..” (พอนามสมมุติ, การสื่อสารส่วนบุคคล 2565)

มาตรฐานการตรวจคัดเลือก

กรณีของบุคคลที่มีเพศสภาพไม่ตรงกับเพศกำเนิดเจ้าหน้าที่ตรวจคัดเลือกจะใช้วิธีการคัดเลือกแบ่งออกเป็นสามจำพวกด้วยกันคือ หนึ่งแปลงเพศแล้ว สองคืนดูจากรูปลักษณะภายนอกแล้วก็รู้ว่าเพศสภาพไม่ตรงกับเพศกำเนิด แน่ ๆ สาม ดูไม่รู้จากรูปลักษณะภายนอกเลย แต่ว่าจิตใจไม่ใช่ผู้ชายมีจิตใจเป็นหญิงจะต้องขอใบรับรองแพทย์เพื่อขอยกเว้นโดยผู้พิจารณาจะเป็นแพทย์ในหน่วยคัดเลือก ดังนั้นหากมีใบรับรองแพทย์ก็จะได้รับการยกเว้นอย่างแน่นอนแต่กลับพบว่า กระบวนการตรวจสอบคัดเลือกในแต่ละหน่วยแตกต่างกันสาวประเภทสองไม่ได้รับการยกเว้นถึงแม้จะมีใบรับรองแพทย์ แต่กลับถูกคัดเลือกเป็นบุคคลจำพวกที่ 3 ได้แก่ คนซึ่งมีร่างกายยังไม่แข็งแรงพอที่จะรับราชการทหารทหารในขณะนั้นได้เพราะป่วย ซึ่งจะบำบัดให้หายไม่ได้ภายในกำหนด 30 วัน กรณีนี้ให้เรียกมาตรวจเลือกในคราวถัดไป ทำให้สาวประเภทสองต้องกลับมาเกณฑ์ใหม่ในปีหน้าสาวประเภทสองต้องขอใบรับรองแพทย์ซ้ำและกลับมาเกณฑ์ใหม่ในปีถัดไปในขณะที่หน่วยงานอื่นแม้จะไม่มีใบรับรองแพทย์ไม่ได้ทำผ่าตัดแปลงเพศหรือผ่าตัดเสริมหน้าอกกลับผ่านการคัดเลือกให้ได้รับการยกเว้นดังนั้นการตรวจคัดเลือกในแต่ละพื้นที่มีมาตรฐานที่ไม่เหมือนทำให้สาวประเภทสองมีความวิตกกังวลว่าตนนั้นจะได้รับการยกเว้นหรือไม่ นั่นเองแม้จะมีเอกสารครบถ้วนก็ตาม

“..มีการเตรียมใบรับรองแพทย์ไปอย่างดีพอถึงขั้นตอนตอนการตรวจร่างกายกำลังจะยื่นแต่เขาไม่เอา แล้วให้เราไปตรวจ ในห้องเขาให้เข้าไปแล้วก็ให้หมอทหารคนหนึ่งเดินมาหาเราสองคนได้มั้ง แต่ก็ไม่ได้โอเคตรงที่ว่าเราต้องตรวจร่างกายแต่พี่อีกคนหนึ่งคือไม่ต้องตรวจทั้งที่ลักษณะภายนอกแต่งชายด้วยซ้ำอะไรเงี้ยอืม คือเค้าให้เราตรวจใช้ตรวจหน้าอกแต่ว่าปลดกระดุมสองสามเม็ดเลยเขาดูเนินหน้าอกนิดหน่อย ทั้งที่มีใบรับรองแพทย์มีนะแต่ไม่ได้ใช้เลยคือแบบว่าฉันจะไปขอมาเพื่ออะไรงกับตัวเองเหมือนกันอุตุส่าห์ไปขอมาแต่ก็ไม่ใช้..” (คุกกี้ นามสมมุติ, การสื่อสารส่วนบุคคล 2565)

“..การเกณฑ์ทหารตอนนั้นมีการเตรียมใบรับรองแพทย์ไปอย่างดีไม่มีการตรวจร่างกายแต่ตอนนั้นนั่งรอนานมากตั้งแต่เข้ารอเรียกประมาณสามชั่วโมงได้ปรากฏว่าเมื่อถูกเรียกชื่อเจ้าหน้าที่ทหารแจ้งว่าได้ระบุว่าเป็นคำจำพวกที่ 3 เราก็งงว่าคืออะไรเขาก็อธิบายต่อว่าหนูต้องมา

เกณฑ์ใหม่ปีหน้าจะเจอกันอีกปีหน้าปีนี้ยังไม่ผ่านด้วยเหตุผลที่ว่ายังไม่ได้ผ่าตัดแปลงเพศ..” (บาย นามสมมุติ, การสื่อสารส่วนบุคคล 2565)

2. ผลการศึกษาผลกระทบจากการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง

2.1 สังคมกับสื่อเรื่องการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง

ผลการศึกษาพบว่า การเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสองส่งผลกระทบต่อได้ทั้งผลดี และผลเสียในบริบทที่แตกต่างกันทั้งทางด้านสังคมสื่อและขึ้นอยู่กับตัวของสาวประเภทสองเอง ด้วยว่าได้รับผลตอบรับจากสังคมและสื่ออย่างไรหลังจากผ่านกระบวนการเกณฑ์ทหารมาแล้วและ สาวประเภทสองมีการจัดการตนเองอย่างไร

ผลดีระหว่างสื่อกับสาวประเภทสองเกณฑ์ทหาร

การเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสองเป็นสีสันในทุกปีสื่อนักข่าวจะมีการทำ ข่าวเผยแพร่ข้อมูลของสาวประเภทสองมาเกณฑ์ทหารโดยเฉพาะบุคคลที่มีรูปลักษณะสวยและ เหมือนผู้หญิงมากๆและยังเป็นคนที่ชื่อเสียงนักข่าวสื่อต่างๆจะจับจ้องเป็นพิเศษและนำเรื่องราวนี้ ไปทำข่าวเพราะสังคมให้ความสนใจอย่างมากเมื่อสาวประเภทสองมาเกณฑ์ทหารทำให้จากบุคคล ทำธรรมดาสาวประเภทสองที่ไม่มีชื่อเสียงไม่ได้เป็นที่รู้จักแต่เพียงข้ามคืนก็กลายเป็นที่รู้จักไปทั่ว และรวดเร็วในสื่อโซเชียลกลายเป็นเน็ตไอดอลกลายเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงโด่งดังจากการเกณฑ์ ทหารยกตัวอย่างเช่น เฟรม วรรณัน นั้ทวรสกุล" ที่โด่งดังจากการเกณฑ์ทหารที่จังหวัดลำปางเมื่อ หลายปีที่ผ่านมา ด้วยความสวยเข้าตาภาพของเธอจึงถูกแชร์บนโลกออนไลน์มากมายจนได้รับ ฉายาว่า "นางฟ้าทหารเกณฑ์"

“..ในวันเกณฑ์ทหารตอนนั้นมีคนมาขอสัมภาษณ์ มีการถามชื่อเราแล้วก็พี่เขาขอ ถ่ายรูปมีการแนะนำตัว ว่าพี่มาจากสำนักงานนี้ละและเอาชื่อเราไปขออนุญาตลง ประวัติเรา เล็กน้อยแจ้งว่าไม่ได้มีอะไรเสียหายหรอกแล้วเรา ก็โอเคได้คะไม่เป็นไร เราก็รู้สึกโอเคแฮปปี้ซึ่งวัน นั้นเราก็มีการเตรียมตัวมาบ้างเพื่อมีแมวมองเจอเรา..” (โบ นามสมมุติ, การสื่อสารส่วนบุคคล 2565)

ผลเสียระหว่างสื่อกับสาวประเภทสองเกณฑ์ทหาร

สาวประเภทสองที่ไปเกณฑ์ทหารถึงจะมีสภาพจิตใจเป็นผู้หญิงแต่ร่างกายมี ลักษณะบางอย่างที่เป็นผู้ชายพบพบว่าสาวประเภทสองในลักษณะดังกล่าวการนำเสนอของสื่อ การถ่ายรูปโดยบังเอิญหรือมีการถ่ายรูปโดยไม่ได้รับการยินยอมเมื่อรูปนั้นถูกเผยแพร่ในโลก

ออนไลน์จะทำให้สาวประเภทสองที่ถูกนำรูปไปเผื่อแพร่ได้รับคำวิจารณ์เสียชื่อเสียงถูกทำให้อับอายซึ่งรูปในโลกออนไลน์ไม่หายไปไหนเพราะมีการแชร์เรื่อย ๆ ถูกมองเป็นเรื่องตลกในการเกณฑ์ทหารในทุกๆปีมีการนำรูปเก่ามาแชร์ซ้ำในแต่ละปีทำให้เป็นปมด้อยในสังคมได้

“..เกณฑ์ทหารตอนนั้นก็ไม่ได้คิดว่ามันจะมีอะไรไม่คิดว่าจะจะดังจะมีกระแสด้วยตอนนั้นเราคิดว่าสวยของเราแล้วสวยแล้วกลายเป็นว่าเป็น ตัวตลกเข้าใจนะแบบเออโซเซี่ยลเค้าชอบอะไรแบบนี้แต่มันเริ่มรุนแรงขึ้นรุนแรงขึ้น จนเราจับไม่ได้กับตัวเองรูปเราเนี่ยจะถูกนำมาแชร์ใหม่วนทุกปีทุกปีทุกปีแค่ภาพนี้ภาพเดียวโซ่มันเหมือนรับคำวิจารณ์ไม่ได้เราก็แบบปิดทุกอย่างไม่กล้าออกไปไหนไม่กล้าไปเที่ยวเป็นเดือนๆ..” (บานามสมมุติ, การสื่อสารส่วนบุคคล 2565)

สื่อที่มีอำนาจต่อการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสองมีส่วนทำให้สังคมตีตราว่าสาวประเภทสองที่สวยและมีชื่อเสียงหรือเหมือนผู้หญิงเท่านั้นที่จะได้รับการยอมรับจากสังคมจะได้รับคำชมและตีตราด้านตรงข้ามว่าสาวประเภทสองที่ไม่ได้มีรูปลักษณะที่เหมือนผู้หญิงเป็นเรื่องที่ตลกขบขันและถูกกดให้ดูแย่ลงในสังคมทำให้ไม่ได้รับการยอมรับหรือถูกล้อเลียนเป็นเรื่องตลกขบขันในสังคม

2.2 ผลกระทบด้านเวลา

การเกณฑ์ทหารส่งผลให้เกิดการสูญเสียโอกาสและเวลาทั้งกับสาวประเภทสองหรือแม้กระทั่งผู้ชายที่ต้องเกณฑ์ทหารการจับใบดำใบแดงอาจจะทำให้บุคคลสูญเสียงานอาจจะโดนพักงานหรือให้ออกจากงานการสละเวลามาเกณฑ์ทหารส่งผลกระทบต่อทั้งหน้าที่การงาน การเรียนสำหรับสาวประเภทสองส่วนใหญ่กำลังเรียนอยู่ในระดับมหาวิทยาลัยต้องเตรียมตัวในการขอใบรับรองแพทย์การเตรียมเอกสารโดยแต่ละชั้นตอนใช้เวลาต้องขอลาและหยุดเรียนหลายครั้งเพื่อดำเนินการเตรียมตัวไปเกณฑ์ทหารเสียเวลาในการเดินทางไปเกณฑ์ทหารที่ภูมิลำเนาเดิมอีกด้วยซึ่งสาวประเภทสองส่วนใหญ่มาเรียนในกรุงเทพฯที่ห่างไกลจากภูมิลำเนาเดิม

“..เพื่อนของฉันตอนนั้นกำลังได้งานใหม่แต่ก็ต้องมาหยุดพักงานเพราะคำว่าหน้าที่หน้าที่ต้องรับผิดชอบต่อสังคมกองทัพเป็นอะไรที่โคตรเสียเวลาเลยมันเสียเวลาจริงๆ เพราะการจับใบแดงต้องเข้าไปเป็นทหารเกณฑ์และทิ้งทุกอย่างทั้งอนาคตและหน้าที่การงานที่ดี..” (กูซซี่ นามสมมุติ, การสื่อสารส่วนบุคคล 2565)

“..เสียเวลาเสียเวลา เสียเวลาชีวิต การทำงานเราต้องลาไปอะไรเงี้ย และก็ไม่ได้ลารอบเดียวเราต้องลาสำหรับการขอใบรับรองแพทย์ด้วย แล้วก็ไปรับรองแพทย์นี้มา เป็นปัญหา เป็นปัญหามากต้องตื่นแต่เช้า ไปตั้งแต่เช้าตั้งแต่ตีสี่ตีห้า อย่างเงี้ย เราไปเจอจิตแพทย์ ความรู้สึกของเราคือเราไม่ได้เป็นบ้าแม่สภาพไม่ต้องให้กำเนิดคิดว่าเราเป็นบ้าหรือมันก็รู้สึกแบบ แปลกๆ ..” (โบ นามสมมุติ, การสื่อสารส่วนบุคคล 2565)

2.3 สุขภาพจิตของสาวประเภทสองที่เกณฑ์ทหาร

การแต่งกายเป็นหญิง การผ่าตัดดัดแปลงร่างกาย หรือการเข้าไปตามโรงพยาบาล ด้านจิตเวชเพื่อขอใบรับรองแพทย์ เป็นหนึ่งในหลาย ๆ ขั้นตอนที่กลุ่มสาวประเภทสองต้องทำ เพื่อให้ได้มาซึ่งสิทธิในการยกเว้นการเกณฑ์ทหาร การเกณฑ์ทหารทำให้ต้องเจอกับบุคคลมากมาย อาจจะส่งผลต่อสภาวะจิตใจได้เช่น ความคิดรู้สึกอึดอัดใจและไม่สบายใจ หรือไม่มั่นใจตัวเอง รวมถึงความวิตกกังวล ว่าตนจะได้สิทธิในการยกเว้นการเกณฑ์ทหาร หรือไม่ ความเครียดเหล่านี้ อาจจะส่งผลต่อสุขภาพทางกาย เช่นอาการไม่สบายทางกายต่างๆเช่น ปวดหัว และ ผลต่อสุขภาพจิตใจ นำไปสู่ ความวิตกกังวล ซึมเศร้า กลัวอย่างไรเหตุผล อารมณ์ไม่มั่นคง เปลี่ยนแปลงง่าย หรือโรคประสาทบางอย่างหนึ่งได้

“..ก่อนหน้านี้เดินทางไปโรงพยาบาลศรีธัญญาเพื่อเข้าทดสอบทางจิตเวช เพื่อยืนยันว่าเพศสภาพของเขาไม่ตรงกับเพศกำเนิด และมีการนัดทำประเมินสองรอบก่อนที่จะออกใบรับรองแพทย์ให้ คิดว่ามันไม่เป็นการยุติธรรมที่เราต้องไปพิสูจน์ตัวเองกับแพทย์ว่าเพศสภาพของเราไม่ตรงกับเพศกำเนิดเพราะทำยที่สุดแล้วเราไม่ได้เป็นโรคอะไร ทำไมเราถึงต้องไปทำขนาดนั้น ..” (โบ นามสมมุติ, การสื่อสารส่วนบุคคล 2565)

“..ตอนนั้นเครียดเริ่มทักหาความช่วยเหลือเพราะไม่มีใบรับรองแพทย์ในการยื่นขอยกเว้นการเกณฑ์ทหารมีการขอความช่วยเหลือว่าถ้ากรณีนี้เนี่ยหนูต้องทำยังไงแต่ก็ไม่ได้แนะนำรายละเอียดที่ลึกหรือว่ามีวิธีการที่ชัดเจนอะไรเพียงแค่มาให้แต่งหญิงไปในวันเกณฑ์ทหารด้วยความที่จิตใจของเราไม่ใช่ผู้ชาย เกิดอาการกลัวที่อาจต้องเข้าไปเป็นทหาร เพราะกลัวการที่ต้องถอดเสื้อผ้าต่อหน้าคนอื่น หรือต้องทำอะไรแบบผู้ชายที่ทำให้เขารู้สึกอึดอัดและอับอาย..” (จีบ นามสมมุติ, การสื่อสารส่วนบุคคล 2565)

3. ผลการเสนอแนวทางสำหรับการแก้ไขปัญหาสาวประเภทสองเกณฑ์ทหาร

3.1 คุณสมบัติของผู้ถูกเกณฑ์ทหาร

การนิยามเพศของบุคคลที่เกณฑ์ทหาร กำหนดให้เป็นเพศชายเข้ามาเป็นทหารกองประจำการ เท่านั้น กล่าวได้ว่า การกำหนดเพศของประเทศไทยนั้น เป็นการกำหนดลักษณะเฉพาะประจำตัว ก่อนเรียกเข้ารับการตรวจคัดเลือกเป็นทหารกองประจำการ ซึ่งกำหนดให้ทหารกองประจำการมีสถานะทางเพศเป็น “ชาย” ที่ไม่ได้ให้คำนิยามไว้จึงเป็นปัญหาในปัจจุบัน เนื่องจากเพศสภาพของการเป็นชาย ในอดีตแตกต่างจากปัจจุบันที่มีกลุ่มชายที่มีความหลากหลายทางเพศหมายความว่าชายไทยที่เป็น กลุ่มหลากหลายทางเพศ สาวประเภทสองโดยสร้อยะบางส่วนเป็นชายแต่จิตใจเป็นหญิงสาวประเภทสองหลายรายที่ได้แปลงเพศเป็นหญิงแต่ตามกฎหมายก็ยังถือว่าเป็นชายอยู่จึงต้องมี หน้าที่เป็นทหารกองประจำการ จึงเป็นปัญหาในขณะฝึกอบรม ควรมีการปรับปรุงแก้ไขข้อกำหนดการนิยาม “ชายไทย” ให้มีความชัดเจนคือ ต้องเป็นเพศชายและมีจิตใจเป็นชายแท้จริง

“..อยากให้มีเหมือนเครพสิทธิเพราะว่าจริงๆในเมื่อเราจิตใจเป็นหญิงกายภาพเนี่ยเราก็เป็นหญิงแล้วมันไม่ยุติธรรมกับเรากลุ่มที่มีความหลากหลายทางเพศ ที่ต้องเข้าไปเกณฑ์ทหารโดยผลลัพธ์อาจจะได้รับการยกเว้นแล้วทำไมเราต้องไปอีก ก็ไม่ควรที่จะเกณฑ์อะไรเงี้ย มันก็ไม่สมควรหรือไม่ถ้าไปเกณฑ์ก็ไม่สมควรที่จะต้องเปิดนมให้ดูเหมือนน่าจะมีวิธีการที่แบบหลากหลายกว่านี้..” (จี๊บนามสมมุติ, การสื่อสารส่วนบุคคล 2565)

“..หากมีการแก้ไขกฎหมายคำว่าชายไทย ด้วยยุคสมัยที่เปลี่ยนไปแล้วอยากให้สังคมเข้าใจและยอมรับกับกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศถ้ามีการแก้ไขข้อกำหนดในข้อนี้ก็จะเป็นการดีมากสำหรับกลุ่มของเพราะถึงไปเกณฑ์อย่างไรเราก็ได้รับการยกเว้นอยู่ดีหากเป็นไปได้จะเป็นการลดขั้นตอนและงบประมาณได้มากหากเป็นการสมัครใจก็จะดีมากเช่นกัน..” (กุชชี นามสมมุติ, การสื่อสารส่วนบุคคล 2565)

3.2 การปรับเปลี่ยนกฎหมายเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง

สาวประเภทสองที่มีใบรับรองแพทย์สามารถยื่นและได้รับการยกเว้นได้โดยจัดเป็นคนจำพวกที่ 2 คือสภาพไม่ตรงกับเพศกำเนิดจึงเห็นว่าการเข้าไปเกณฑ์ทหารไม่จำเป็นเพียงแค่อื่นเอกสารที่เขตหรือมีพื้นที่เฉพาะของสาวประเภทสองการไปเกณฑ์ทหารร่วมกับเพศชายทำให้ตกเป็นเป้าสายตาถูกมองว่าเป็นสีสันของการเกณฑ์ทหารแท้จริงแล้วไม่ได้เกิดประโยชน์อะไรเลยกลับส่งผลเสียและสร้างปมด้อยจากการเกณฑ์ทหารบางคนมีรูปลักษณะหน้าตาที่ไม่สวยไม่ได้เป็นที่ชื่น

ชอบของสังคมก็จะถูกมองว่าเป็นเรื่องตลกขบขันเกิดเป็นปมด้อยได้ ดังนั้นหากไม่สามารถแก้ไขข้อกฎหมายในคำนิยามของคำว่าชายไทยได้อย่างน้อยก็มีการเปลี่ยนแปลงการเกณฑ์ทหารสำหรับสาวประเภทสองให้ดีขึ้นคือ หนึ่งการยื่นใบรับรองแพทย์โดยตรงหรือมีพื้นที่เฉพาะสำหรับสาวประเภทสองเกณฑ์ทหาร สองการตรวจคัดกรองเพศสภาพไม่ตรงกับเพศกำเนิดหรือใบรับรองแพทย์ ในวันที่ไปเกณฑ์ทหารได้เลย การมีพื้นที่เฉพาะของสาวประเภทสองสามารถลดปัญหาการบูลลี่หรือการตกเป็นเป้าสายตาและปัญหาอื่นๆในการขอใบรับรองแพทย์เช่นกัน

“..ปัญหาคือเราเรียนอยู่ที่กรุงเทพมหานครและเราต้องไปเกณฑ์ทหารภูมิลำเนาซึ่งอยากให้ปรับคือจุดที่ว่า การเกณฑ์ทหาร สามารถทำได้ในพื้นที่เราอาศัยอยู่ ณ ปัจจุบันได้โดยไม่ต้องจำเป็นต้องกลับไปภูมิลำเนาเพราะบางที่ถ้าไม่สะดวกในการเดินทางหรือว่าเราไปต่างประเทศแต่เนี่ยการเดินทางวิ่งกรุงเทพไปอุดรดิถีใช้เวลาหกชั่วโมงเราต้องดำเนินการจัดธุระส่วนตัวว่าต้องลาเรียนวันนี้และจะกลับมาวันไหน เพราะว่าการเดินทางหนึ่งวันเลยจึงทำให้ตรงเนี่ยเป็นปัญหาอยากให้คุณอยู่ที่ไหนสามารถเกณฑ์ที่จังหวัดนั้นได้เลยโดยใช้ข้อมูลกลาง..”(คิวบิค นามสมมุติ, การสื่อสารส่วนบุคคล 2565)

“..อยากให้ปรับพื้นที่หนึ่งคือไม่ต้องขอใบรับรองแพทย์แยกการต้องไปขอใบรับรองแพทย์แล้วก็มาเกณฑ์อีกทำให้เสียเวลาและงบประมาณเรามาก ถ้าเป็นไปได้ ค่ะให้ไปคุยกับคุณหมอนางงานตรงนั้นเลย ดึกว่าเพื่อลดปัญหาในการเดินทางไปออกแบบรับรองแพทย์เป็นการลดขั้นตอนในการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสองค่ะ..”(คุกกี้ นามสมมุติ, การสื่อสารส่วนบุคคล 2565)

3.3 ทหารระบบอาสาสมัคร

การเกณฑ์ทหารในระบบอาสาสมัครแบบสมบูรณที่สามารถเป็นทหารได้ทั้งเพศชายและเพศหญิงจะเป็นการแก้ปัญหาสำหรับบุคคลที่ไม่พร้อมบุคคลที่ไม่สามารถเป็นทหารได้ การปรับเปลี่ยนรูปแบบการเกณฑ์ทหารให้เฉพาะคนที่สมัครใจเท่านั้น ด้วยยุคสมัยที่เปลี่ยนไปแล้วและไม่ใช่เฉพาะในกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศเท่านั้นแต่บุคคลคนอื่นๆก็ควรได้รับสิทธินี้เพราะบางคนก็จำเป็นจะต้องทำงานเพื่อหาเลี้ยงครอบครัว แต่ไม่มีโอกาสที่จะได้เข้าทำงาน เพราะยังไม่มีใบรับรองผ่านการเกณฑ์ทหาร

“..คำว่าสิทธิกับหน้าที่เนี่ยต่างกัน แต่ถ้าทั้งสองอย่างนี้มาพร้อมกับฟรีวีว ความ เป็นอิสระเนี่ยมันจะเป็นแบบไหนสิทธิกับหน้าที่ทุกวันนี้ก็ยังเป็นอยู่กฎหมายก็ไม่ได้แก้รัฐธรรมนูญ ไม่ได้ถูกเขียนใหม่ทุกคนจะต้องจำใจอายุยี่สิบอายุยี่สิบทุกคนต้องเข้ารับเกณฑ์ทหาร แต่ถ้าแต่ถ้า การเกณฑ์ทหารเนี่ยเป็นสิทธิแต่กลายเป็นเรื่องของฟรีวีวเนี่ยรัฐธรรมนูญถูกแก้กฎหมายถูก เขียนใหม่ทุกคนอายุยี่สิบเนี่ยไม่จำเป็นต้องไปเกณฑ์ทหารเป็นสิ่งที่ทุกคนต้องการโลกต้องการเป็น สิ่งที่คนไทยทุกคนต้องการเป็นการแก้ไขปัญหาที่ได้ผลลัพธ์ที่ดีมากทั้งกับสาวประเภทสองและกับ บุคคลทั่วไปที่ต้องการจะเป็นทหารหรือไม่ต้องการเป็นทหาร..” (กุชชี่ นามสมมุติ, การสื่อสารส่วนบุคคล 2565)

“..อยากให้ในอนาคตให้มีการยกเลิกการเกณฑ์ทหารเป็นระบบอาสา ใช้แค่นี้แหละ แต่ถ้ายกเลิกไม่ได้ในส่วนของสาวประเภทสอง อย่างน้อยก็ ไม่ต้องให้สาวสองไปเกณฑ์ทหาร เสนอเป็นการแค่ยื่นเอกสารใบรับรองแพทย์ยื่นไปกับทางอำเภอสี่สี่อำเภอและส่งไปให้แค่นั้นเอง จะได้ไม่ต้องเป็นการเสียเวลา ของสาวสองเพื่อที่บางคนก็เรียนอยู่อะไรเงี้ยอ้อมต้องเดินทางกลับบ้าน ไปเกณฑ์ทหารเป็นการแก้ไขปัญหาก็ได้หลายมิติ..” (คุกกี้ นามสมมุติ, การสื่อสารส่วนบุคคล 2565)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยเรื่อง การศึกษาการเกณฑ์ทหารในประเทศไทย : กรณีศึกษาสาวประเภทสอง ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา สาวประเภทสองที่เข้ารับการตรวจเลือกเกณฑ์ทหาร ว่าได้รับสภาพและปัญหาอย่างไร ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการ สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยกระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research Method) หลังจากได้ดำเนินงานแล้วสามารถสรุปผลการดำเนินงานโดยแบ่งหัวข้อในการสรุปได้ดังต่อไปนี้

1 สรุปผลการวิจัยแบ่งเป็น 3 ส่วนดังนี้

- 1.1 การศึกษาสภาพและปัญหาในการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง
- 1.2 ผลกระทบจากการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง
- 1.3 การเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาวสาวประเภทสองเกณฑ์ทหาร

2 อภิปรายผลการวิจัยแบ่งเป็น 3 ประเด็นดังนี้

- 2.1 สภาพและปัญหาในการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง
- 2.2 ผลกระทบจากการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง
- 2.3 เสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาวสาวประเภทสองเกณฑ์ทหาร

3 ข้อเสนอแนะ

1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาการเกณฑ์ทหารในประเทศไทย : กรณีศึกษาสาวประเภทสองมีวัตถุประสงค์ประกอบด้วย 1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาในการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง 2. เพื่อศึกษาผลกระทบจากการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง 3. เพื่อเสนอแนวทางสำหรับการแก้ไขปัญหาวสาวประเภทสองเกณฑ์ทหาร ซึ่งผลการศึกษาพบว่า

1.1 สรุปผลสภาพและปัญหาในการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง

สภาพชีวิตในวัยเด็กสาวประเภทสอง

การศึกษาสภาพและปัญหาในการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสองพบว่าชีวิตการเติบโตของสาวประเภทสองตั้งแต่เด็กจนโต ในวัยเด็กสาวประเภทสองจะมีลักษณะความคิด พฤติกรรมของความเป็นเด็กผู้หญิงที่ตนเองก็ไม่สามารถกำหนดได้เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติเกิดจากตัวตนของตนเองเมื่อโตขึ้นก็จะรับรู้และค้นพบตัวตนว่าตนเองนั้นมีความต้องการที่จะเป็นเพศหญิงและมีการพัฒนาตนเองเช่น ทานฮอร์โมน ทำศัลยกรรม

สภาพปัญหาในกระบวนการเริ่มต้นการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง

การเข้าสู่กระบวนการเกณฑ์ทหาร ด้วยบุคลิกความคิดและสรีระทางร่างกายไม่สามารถเป็นทหารได้ และเมื่อกฎหมายบังคับให้ ชาย ที่เป็นสัญชาติไทยต้องเกณฑ์ทหารด้วยตนเองทุกคนทำให้สาวประเภทสองประสบปัญหาในหารเกณฑ์ทหารตั้งแต่กระบวนการเริ่มคือ ก่อนการเกณฑ์ทหาร ประสบปัญหาการรับรู้ข้อมูลเพื่อเตรียมตัวอย่างไรให้ถูกวิธีเพื่อที่จะได้รับการยกเว้นการเกณฑ์ทหาร และประสบปัญหาการขอใบรับรองแพทย์ พบว่าต้นทุนของแต่ละบุคคลไม่เท่ากันการขอใบรับรองแพทย์มีค่าใช้จ่ายในกระบวนการขอ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางและการใช้เวลาที่นานส่งผลต่อเวลาเรียนสำหรับนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่

สภาพปัญหาในกระบวนการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง

ต่อมาประสบปัญหาในกระบวนการระหว่างเกณฑ์ทหารคือ ในระหว่างการตรวจเลือกในขั้นตอนการตรวจร่างกายสาวประเภทสองต้องถอดเสื้อทำให้เกิดความไม่สบายใจทำให้รู้สึกอับอายที่ต้องเปิดหน้าอกในการตรวจร่างกายแม้จะเป็นการเปิดในห้องลับก็ตาม และการถูกบูลลี่ค่าแซวในเชิงคุกคามทางเพศในระหว่างการตรวจเลือกเกณฑ์ทหารอีกทั้งยังพบปัญหาการตรวจคัดกรองของเจ้าหน้าที่เกณฑ์ทหารที่ไม่ได้มาตรฐานพบว่าในแต่ละภูมิภาคมีมาตรฐานการคัดกรองที่ไม่ได้มาตรฐาน เหมือนกัน

2.2 สรุปผลกระทบจากการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง

การศึกษาผลกระทบจากการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสองพบว่าผลกระทบจากสื่อที่ทำข่าวหรือสื่อโซเชียลในแพลตฟอร์มต่างๆที่นำเสนอเกี่ยวกับสาวประเภทสองที่เข้ารับการตรวจเลือกเกณฑ์ทหารส่งผลกระทบได้สองรูปแบบ หนึ่งในรูปของการสร้างชื่อเสียงทำให้โด่งดังและกลายเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงในสังคมซึ่งต้องเป็นสาวประเภทสองที่มีรูปร่างสรีระที่สวยงามและเหมือนผู้หญิงอย่างมากทำให้เป็นที่นิยมของสังคมส่วนสาวประเภทสองที่ไม่ได้มีหน้าตาหรือสรีระที่สวยงามเหมือนผู้หญิงการนำเสนอสาวประเภทสองเช่นนี้ทำให้เกิดเป็นปมด้อยและอับอายและเป็นการตีตราสร้างค่านิยมให้กับสังคมว่าสาวประเภทสองที่สวยงามและมีชื่อเสียงเท่านั้นที่จะได้รับการยอมรับส่วนสาวประเภทสองที่ไม่สวยงามไม่ได้เป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงโด่งดังถูกมองว่าตลกขบขันในแง่ลบ

ประการที่สองผลกระทบด้านเวลา การเกณฑ์ทหารส่งผลให้เกิดการสูญเสียโอกาสและเวลาทั้งกับสาวประเภทสองหรือเพศชายก็ตามการเกณฑ์ทหาร และจับได้ใบแดงจะส่งผลทั้งการสูญเสียงาน หน้าที่การงานและ การเรียนสำหรับสาวประเภทสองส่วนใหญ่กำลังเรียนอยู่ในระดับมหาวิทยาลัยต้องเตรียมตัวในการขอใบรับรองแพทย์การเตรียมเอกสารโดยแต่ละขั้นตอนใช้

เวลานานต้องขอลาและหยุดเรียนหลายครั้งเพื่อดำเนินการเตรียมตัวไปเกณฑ์ทหารเสียเวลาในการเดินทางไปเกณฑ์ทหารที่ภูมิลำเนาเดิมซึ่งส่วนใหญ่บุคคลอาศัยอยู่ในกรุงเทพ

ประการที่สามสุขภาพจิตของสาวประเภทสองเกณฑ์ทหาร การแต่งกายเป็นหญิง การผ่าตัดตัดแปลงร่างกาย หรือการเข้าไปตามโรงพยาบาลด้านจิตเวชเพื่อขอใบรับรองแพทย์ เป็นหนึ่งในหลาย ๆ ขั้นตอนที่กลุ่มสาวประเภทสองต้องทำเพื่อให้ได้มาซึ่งสิทธิในการยกเว้นการเกณฑ์ทหาร การเกณฑ์ทหารทำให้ต้องเจอกับบุคคลมากมาย ซึ่งส่งผลกระทบต่อสภาวะจิตใจได้เช่น ความคิดรู้สึกอึดอัดใจและไม่สบายใจ หรือไม่มั่นใจตัวเอง รวมถึงความวิตกกังวล ว่าตนจะได้สิทธิในการยกเว้นการเกณฑ์ทหาร หรือไม่ ความเครียดเหล่านี้อาจจะส่งผลกระทบต่อสุขภาพจิตใจ นำไปสู่ ความวิตกกังวล ซึมเศร้า กลัวอย่างไรเหตุผล อารมณ์ไม่มั่นคง เปลี่ยนแปลงง่าย หรือโรคประสาทบางอย่างได้

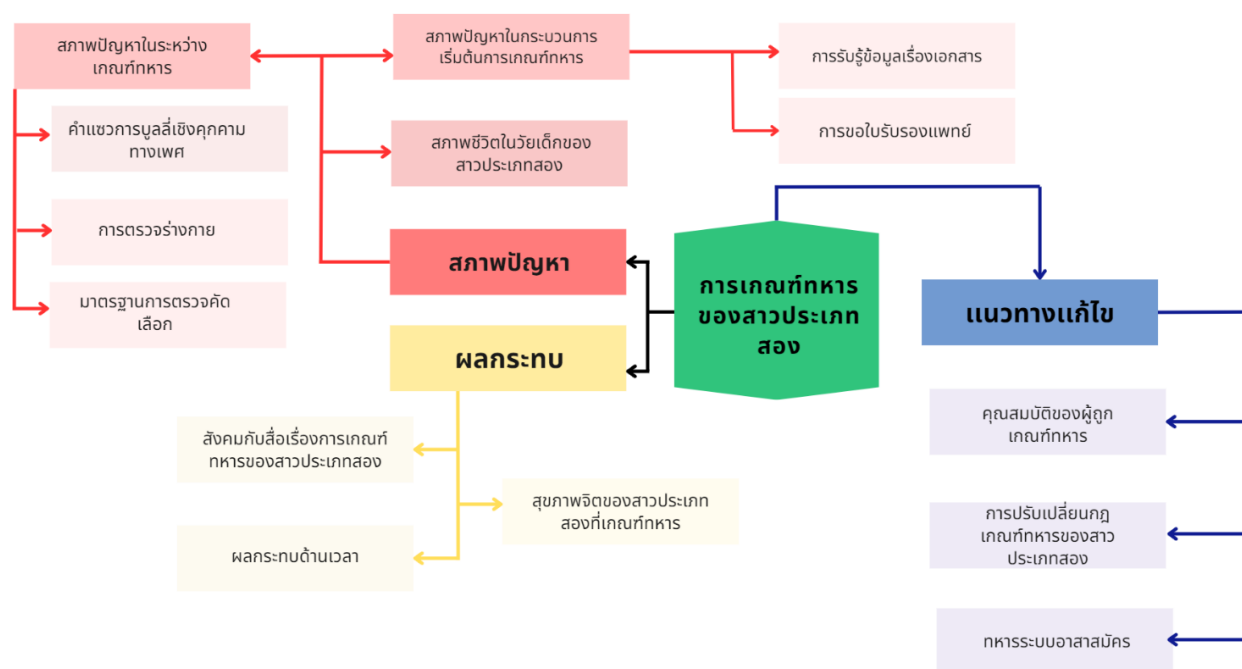
2.3 สรุปผลการเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาสาวประเภทสองเกณฑ์ทหาร

ประการแรก กฎหมายในประเทศไทยกำหนดให้ชายไทยเข้ารับการตรวจเลือกเกณฑ์ทหารด้วยตนเองทุกคนพบว่าไม่ได้มีการนิยามคำว่าชายไทยไว้ทำให้สาวประเภทสองต้องเกณฑ์ทหารเช่นเดียวกัน คุณสมบัติในเรื่องเพศของผู้ที่จะเข้าระบบการเกณฑ์ทหาร ควรกำหนดค่านิยาม 'ชายไทย' ให้มีความชัดเจน ซึ่งจะส่งผลดีต่อการกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะต้องเข้ารับการคัดเลือกเป็นทหารกองประจำการ คือ 'ชายไทย' หมายความว่า ผู้ที่มีเพศเป็นชายโดยสรีระและมีจิตใจเป็นชาย

ประการที่สอง การเปลี่ยนแปลง รูปแบบการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง คือหนึ่งมีสถานที่เฉพาะของสาวประเภทสองที่ไปเกณฑ์ทหารเพื่อลดการพบเจอบุคคลและถูกมองว่าแปลกแยกกับเพศชายและลดปัญหาด้านการบุลลีนิทา สองยกเลิกการเดินทางไปเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง ที่หน่วยประจำการคัดเลือก เพียงแค่นอกสารใบรับรองแพทย์ในการยกเว้นเกณฑ์ทหารที่หน่วยงานราชการที่ดี และ สามลดขั้นตอนการขอใบรับรองแพทย์โดย มีแพทย์ในการตรวจสอบเรื่องเพศสภาพไม่ตรงกับเพศกำเนิด เป็นขั้นตอนในวันที่ไปเกณฑ์ได้เลย

ประการที่สามการเกณฑ์ทหารให้เป็นรูปแบบอาสาสมัครในการเกณฑ์ทหารทั้งชายและหญิงการเกณฑ์ทหารในระบบอาสาสมัครแบบสมบูรณที่สามารถเป็นทหารได้ทั้งเพศชายและเพศหญิงจะเป็นการแก้ปัญหาสำหรับบุคคลที่ไม่พร้อมบุคคลที่ไม่สามารถเป็นทหารได้ การปรับเปลี่ยนรูปแบบการเกณฑ์ทหารให้เฉพาะคนที่สมัครใจเท่านั้น ด้วยยุคสมัยที่เปลี่ยนไปแล้ว

และไม่ใช่เฉพาะในกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศเท่านั้นแต่บุคคลคนอื่นๆก็ควรได้รับสิทธินี้ เพราะบางคนก็จำเป็นจะต้องทำงานเพื่อหาเลี้ยงครอบครัว แต่ไม่มีโอกาสที่จะได้เข้าทำงาน



ภาพประกอบ 2 แผนภูมิสรุปการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง

2.3 สรุปกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยสาวประเภทสองที่ได้ผ่านกระบวนการเกณฑ์ทหารมาแล้ว จำนวน 10 คน โดยใช้นามสมมติในการเขียนเรื่องราว ตามหลักจริยธรรม โดยการรักษาความลับและป้องกันไม่ให้ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยส่งผลกระทบต่อกลุ่มผู้ให้ข้อมูลทั้งทางร่างกายและจิตใจข้อมูลที่นำเสนอต้องไม่ สามารถเชื่อมโยงไปถึงกลุ่มผู้ให้ข้อมูลโดยตรง เพราะการรักษาความลับให้กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ถือเป็นประเด็นสำคัญ โดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีและได้ประกอบอาชีพแล้ว ประกอบด้วย

- 1 (คิวบิค นามสมมติ, การสื่อสารส่วนบุคคล 2565)
- 2 (จีบ นามสมมติ, การสื่อสารส่วนบุคคล 2565)
- 3 (ข้าว นามสมมติ, การสื่อสารส่วนบุคคล 2565)

- 4 (กุชชี นามสมมุติ, การสื่อสารส่วนบุคคล 2565)
- 5 (พอ นามสมมุติ, การสื่อสารส่วนบุคคล 2565)
- 6 (กีวี นามสมมุติ, การสื่อสารส่วนบุคคล 2565)
- 7 (ดรีม นามสมมุติ, การสื่อสารส่วนบุคคล 2565)
- 8 (คุกกี้ นามสมมุติ, การสื่อสารส่วนบุคคล 2565)
- 9 (บาย นามสมมุติ, การสื่อสารส่วนบุคคล 2565)
- 10 (โบ นามสมมุติ, การสื่อสารส่วนบุคคล 2565)

2. อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาการเกณฑ์ทหารในประเทศไทย : กรณีศึกษาสาวประเภทสองศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพค้นพบว่าแนวทางการศึกษาสามารถอธิบายลักษณะของปัญหาและทบทวนให้เห็นถึงกระบวนการของสาวประเภทสองที่เกณฑ์ทหารว่าประสบปัญหาอย่างไรตลอดจนสามารถเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เหมาะสมและนำไปปฏิบัติได้ จุดมุ่งหมายของงานวิจัยคือ 1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาในการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง 2. เพื่อศึกษาผลกระทบจากการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง 3. เพื่อเสนอแนวทางสำหรับการแก้ไขปัญหารสาวประเภทสองที่เกณฑ์ทหารจึงสามารถอภิปรายได้ดังนี้

2.1 อภิปรายสภาพและปัญหาในการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง การรับรู้ตัวตนเป็นสาวประเภทสอง

สาวประเภทสองในวัยเด็กมีสภาพชีวิตลักษณะนิสัยบุคลิกที่อ่อนหวานชอบเล่นตุ๊กตา ชอบเสื้อผ้าเด็กผู้หญิงชอบเล่นแบบเด็กผู้หญิงชอบเล่นกับเด็กผู้หญิงไม่ชอบความรุนแรงซึ่งแตกต่างจากเด็กผู้ชายที่ชอบเล่นลูกบอลหรือ รถบังคับ เหตุนี้เองทำให้ถูกเปรียบเทียบและมองว่าแตกต่าง ทำให้ถูกล้อเลียนได้ในกลุ่มของเด็กผู้ชายหรือไม่ได้รับการยอมรับจากครอบครัวเมื่อโตขึ้นมาเข้าสู่การศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และมหาวิทยาลัย ก็จะเริ่มค้นพบตัวตนอยากที่จะสวยอยากเป็นผู้หญิงและมีความชอบเพศเดียวกัน จึงมีการพัฒนาตนเองเรื่อย ๆ อยู่ตลอดเวลาเพื่อให้ตนเองเหมือนผู้หญิงมากที่สุด สอดคล้องกับแนวคิดของ Marginalized Group ที่อธิบายว่า เพศภาวะหรือเพศสภาพ (Gender) หมายถึง บทบาททางเพศหรือความเป็นเพศที่ถูกกำหนดและสร้าง ขึ้นจากขนบธรรมเนียมประเพณีแต่ก็มีกลุ่มบุคคลที่แสดงออกผิดไปจากบรรทัดฐานทางสังคมเห็นได้ว่า“เพศนั้นมีความหลากหลาย” ซึ่งเป็นเรื่อง ปกติ ที่มนุษย์จะแสดงอารมณ์ความรู้สึกชอบได้ตามที่ใจของตนเองคิดว่ามีคุณค่าในการดำรงชีวิตในสังคมของตนเอง(นฤพนธ์ ดั่งวิเศษ, 2558a) ซึ่งเพศชายและเพศหญิงสามารถมีพฤติกรรมรักเพศเดียวกันได้ทั้งนั้น และ

เกิดขึ้นได้กับทุกช่วงอายุ ซึ่งนั้นไม่ใช่เรื่องที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ แต่อย่างไรก็ตาม ตั้งแต่ยุคโบราณจนถึงยุคปัจจุบันพบว่าพฤติกรรมทางเพศนั้นเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ (C.Z., 2008) เพศสภาพของสาวประเภทสองเกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติไม่มีใครบังคับเป็นรสนิยมทางเพศอย่างหนึ่งที่สังคมต้องยอมรับในยุคของเพศที่มีหลากหลายในปัจจุบัน

ปัญหาการรับรู้ข้อมูลเรื่องเอกสาร

ในกระบวนการเริ่มต้น การเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง พบว่าปัญหาการไม่ทราบข้อมูล หรือ เข้าไม่ถึงข้อมูล ไม่รู้ว่าต้องทำตัวอย่างไร ขอเอกสารใบรับรองแพทย์ที่ไหน ทำให้สาวประเภทสองกลับมาเกณฑ์ทหารใหม่อีกครั้งในปีถัดไป เพราะขอเอกสารไม่ทันพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ.2497 ไม่ได้อธิบายหรือพูดถึงเรื่องเพศทางเลือกหรือผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ หากไม่ได้ศึกษาหรือไม่มีเครื่องมือสื่อออนไลน์จะไม่ทราบและไม่รู้ว่าเตรียมตัวอย่างไรอีกทั้งพบว่า ไม่มีหน่วยงานหรือแหล่งข่าวที่แพร่หลายโดยทั่วไปเพื่อนให้สาวประเภทสองทราบข้อมูลและเตรียมความพร้อมของตนเองได้ แต่ปัจจุบันสามารถหาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลออนไลน์เช่น (เครือข่ายเพื่อนกะเทยไทย, 2559)หรือคำแนะนำจากสาวประเภทสองรุ่นพี่ สะท้อนให้เห็นว่าสังคมไทยมองการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสองเป็นสีสน้อยอย่างหนึ่งแต่ไม่ได้ให้ความสำคัญถึงขั้นตอนหรือวิธีการที่ถูกต้องสำหรับการเกณฑ์ทหารโดยเฉพาะสื่อที่เป็นตัวกลางในการนำเสนอสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง วิเคราะห์การพาดหัวข่าวและเนื้อหาจากหนังสือพิมพ์และข่าวทางโทรทัศน์ ตั้งแต่ปี 2557-2559 พบว่า ช่วงเวลาดังกล่าวมีการรายงานข่าวการเกณฑ์ทหารทั้งหมด 72 ข่าว โดยร้อยละ 97 พบว่าสื่อพาดหัวข่าวพูดถึงเฉพาะรูปร่างหน้าตาของสาวประเภทสองที่มาเกณฑ์ทหารเท่านั้นเช่น “หนุ่มฮือฮาลั่นศาลาวัด! '2กะเทยสวย' สื่อมวลชนกับการทำข่าวเกณฑ์ทหาร มักจะจับประเด็นเฉพาะเรื่องกะเทยสวยไปเกณฑ์ทหาร ไฟกัสนไปทีกะเทยหน้าตาสวย รูปร่างดีเท่านั้น ซึ่งควรไฟกัสนไปที่มาตรฐาน หรือการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ทหารที่มีต่อสาวประเภทสองมากกว่า เพราะยังทำข่าวแบบนั้น มันยิ่งเห็นอคติในการนำเสนอความแปลกประหลาด ตลกขบขัน และสร้างบรรทัดฐานให้มีแต่กะเทยสวยเท่านั้นที่ได้รับการยอมรับ (ศิริโรตม์ คล้ามไพบูลย์ 2560 อ้างอิงใน I LAW, 2560)

การขอใบรับรองแพทย์

ในกระบวนการเริ่มต้น การเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง การขอใบรับรองแพทย์ “เพศสภาพไม่ตรงกับเพศกำเนิด”ของสาวประเภทสอง ถือเป็นขั้นตอนแรกๆที่สำคัญ เพื่อใช้ในวัจนตรวจเลือก เพื่อใช้ยื่นขอยกเว้นการเกณฑ์ทหารได้ ใช้เวลาในการดำเนินการขอ 2 เดือนสามารถทำได้ในช่วงเดือนมกราคม และ จะได้ในเดือนมีนาคมของทุกปีเพราะฉะนั้นหากไม่ทราบมาก่อนก็จะประสบปัญหาทำไม่ทันก่อนที่จะไปเกณฑ์ทหาร พบว่าการไปตรวจโรคที่แผนกจิตเวช

ของสาวประเภทสองและถูกจัดให้อยู่ในคนจำพวกที่ 2 ในใบ สด43 และระบุว่า ภาวะเพศสภาพไม่ตรงกับเพศกำเนิด เป็นการตอกย้ำของสังคมว่าสาวประเภทสองเป็นโรคอย่างหนึ่งหรือไม่ สอดคล้องกับ (สมเดช รุ่งศรีสวัสดิ์ และ สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ, 2564) สังคมกำลังสร้างภาพลักษณ์ทางลบในบางครั้งให้กับกลุ่มสตรีข้ามเพศโดยที่รู้ตัวหรือไม่ก็ตาม ส่งผลให้พื้นที่ทางสังคมจับตามอง ทั้งสื่อ ที่เผยแพร่ในรูปแบบเดิมๆ เช่นบทบาทในภาพยนตร์หรือละครที่มักเป็นตัวตลก ทำให้เห็นถึงความแปลกแยกแตกต่างออกไป จากความเท่าเทียมสื่อควรฉายภาพความหลากหลายของการดำเนินชีวิตในแง่มุมอื่น ๆ ทั้ง สุข เศร้า เหงา รัก คนดีคนเลว ดังเช่นมนุษย์ปุถุชนคนทั่วไป ในแง่มุมของการเกณฑ์ทหารก็เช่นกัน

คำแสวงการบูลลี่เชิงคุกคามทางเพศ

สาวประเภทสองในวันตรวจเลือกเกณฑ์ทหารกองเกินต้องพบเจอกับเจ้าหน้าที่ทหารและ ผู้ที่มาตรวจเลือกรวมถึง ญาติของผู้ที่มาตรวจเลือกเกณฑ์ทหาร ทำให้เป็นจุดสนใจเนื่องจากมีลักษณะที่แตกต่างจากกลุ่มที่มาตรวจเลือกเกณฑ์ทหารด้วยเหตุนี้เองทำให้ สาวประเภทสองอาจจะได้รับคำแสวงจากเจ้าหน้าที่ทหาร มีการถ่ายรูปโดยที่ไม่ได้รับอนุญาตก่อน และ คำแสวงจากผู้ที่มาตรวจเลือกเชิงลบในแง่ Sexual Harassment (คุกคามทางเพศ, ล้วงละเมิดทางเพศ)นี้ยังเป็นส่วนหนึ่งที่ยังพบได้ในการไปเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสองการกระทำดังกล่าวถือเป็นการละเมิดและไม่ให้เกียรติสอดคล้องกับ (จรัส ดิษฐาอภิชัย, 2549) แนวคิดเรื่อง "สิทธิในความเสมอภาค" (Gleichheitsrecht) สิทธิในความเสมอภาคเป็นการ แสดงว่ามนุษย์ทุกคนมีสิทธิและ เสรีภาพเท่าเทียมกัน ความแตกต่างทางเพศไม่สามารถนำมาอ้างเพื่อบูลลี่ดูถูกผู้อื่นได้รัฐควรมีหลักประกันและให้การคุ้มครองกับประชาชนทุกคนอย่างเท่าเทียมและงานวิจัยของ (ชุนนิภา เปิดโลกนิมิต, 2563) อธิบายว่า ความแตกต่างทางเพศและการไม่มีพื้นที่ทางสังคม ของกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศ นั้นส่งผลให้ถูกกระทำ ความรุนแรงในเชิงโครงสร้าง การบูลลี่เกิดจากค่านิยมในสังคม มองว่าเป็นเรื่องตลกขำขันหรือเป็นเรื่องปกติของและก่อเกิดค่านิยมผิดๆในสังคมได้

การตรวจร่างกาย

การตรวจร่างกายเป็นขั้นตอนในกระบวนการคัดเลือกเกณฑ์ทหาร สำหรับผู้ชายทั่วไปก็จะมี การถอดเสื้อ ส่วนสาวประเภทสองจะมีวิธีการที่แตกต่างออกไป ทำให้สาวประเภทสองเกิดความวิตกกังวลเรื่องการถอดเสื้อ กลัวว่าจะถูกบังคับให้ถอดเสื้อต่อหน้าสาธารณะชนหรือไม่ สอดคล้องกับ (อุดม รัฐอมฤตและคณะ, 2544) แนวคิดเรื่องศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ (Human Dignity) อธิบายว่าในการเกณฑ์ทหาร มักมีระเบียบกำหนดให้ชายต้องเปลือยร่างกาย ท่อนบน เพื่อวัดความกว้างของอกและมักกระทำกันในที่เปิดเผยเพื่อความ โปร่งใสและป้องกันการทุจริต ซึ่งกฎหมายไทยมิได้ยอมรับหรือยกเว้นการเกณฑ์ทหารสำหรับผู้ที่เกิดเป็น ชายที่มีใจเป็นหญิง ดังนั้น

จึงปรากฏตามสื่อต่างๆ ว่ามีการเปิดหน้าอกของผู้แปลงเพศเหล่านั้น ในทัศนะของชาย โดยทั่วไปก็คือความสนุกสนานเฮฮา แต่ถ้าถามถึงจิตใจของผู้เป็นหญิงยอม ไม่มีใครพอใจหรือยินยอมให้ทำเช่นนั้นได้แน่นอน ด้วยการเทียบเคียงตัวอย่างการเกณฑ์ทหารจึงกล่าวได้ว่า การกระทำของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบน่าจะเป็นการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ได้ แต่ปัจจุบันการตรวจร่างกายของสาวประเภทสองถ้ามีใบรับรองแพทย์ เพศสภาพไม่ตรงกับเพศกำเนิด ก็ไม่จำเป็นต้องเข้าไปตรวจร่างกาย หากไม่มีใบรับรองแพทย์ การพิสูจน์อย่างเดียวยังทำได้ คือ ตรวจร่างกาย ปัจจุบันในหน่วยจะมีห้องลับเฉพาะในการตรวจร่างกาย เพื่อให้แพทย์ในหน่วยตรวจเลือกตรวจ ซึ่งแพทย์บางคนก็เป็นผู้ชาย สร้างความไม่สบายใจให้กับสาวประเภทสองได้ ทำให้รู้สึกถูกล่วงละเมิดทางเพศหรือไม่

มาตรฐานการตรวจคัดเลือก

สาวประเภทสองเมื่อไปเกณฑ์ทหารพบว่าเจ้าหน้าที่ทหารจะพิจารณาและแบ่งออกเป็นสามจำพวกคือ หนึ่งแปลงเพศแล้ว สองคืนดูจากรูปลักษณ์ภายนอกแล้วก็รู้ได้ว่าเพศสภาพไม่ตรงกับเพศกำเนิด แน่ ๆ สาม ดูไม่รู้จากรูปลักษณ์ภายนอกเลยแต่จิตใจไม่ใช่ผู้ชายมีจิตใจเป็นหญิงจะต้องขอใบรับรองแพทย์เพื่อขอยกเว้นโดยผู้พิจารณาจะเป็นแพทย์ในหน่วยคัดเลือก สอดคล้องกับ(กองวิชาการสัสดี ส่วนการศึกษาโรงเรียนการกำลังสำรอง ศูนย์การกำลังสำรอง, 2554) สาวประเภทสองหรือกะเทย ก็ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติราชการทหาร เมื่อถึงกำหนดเข้ารับการตรวจเลือกแพทย์ตรวจพบและรับรองว่าเป็นกะเทยก็ไม่ต้องเข้าเป็นทหารกองประจำการ และให้ปลดพ้นราชการทหารประเภทที่ 2 พบว่า กระบวนการตรวจสอบคัดเลือกในแต่ละหน่วยไม่เหมือนกัน กรณีหนึ่งพบว่ามีใบรับรองแพทย์ แต่กลับถูกคัดเลือกเป็นบุคคลจำพวกที่ 3 ได้แก่ คนซึ่งมีร่างกายยังไม่แข็งแรงพอที่จะรับราชการทหารทหารในขณะนั้นได้เพราะป่วย ซึ่งจะบำบัดให้หายไม่ได้ภายในกำหนด 30 วัน กรณีนี้ให้เรียกมาตรวจเลือกในคราวถัดไป ทำให้สาวประเภทสองต้องกลับมาเกณฑ์ใหม่ในปีหน้าสาวประเภทสองต้องขอใบรับรองแพทย์ซ้ำและกลับมาเกณฑ์ใหม่ในปีถัดไป สะท้อนให้เห็นว่าการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ถือว่าไม่มีความเป็นมาตรฐาน สอดคล้องกับ (จรัล ดิษฐาอภิชัย, 2549) ในแนวคิดหลักการห้ามเลือกปฏิบัติ (Non-Discrimination Principle) เรื่องการถูกเลือกปฏิบัติ จากผู้ที่ใช้อำนาจรัฐ ถือเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนในหลักของความเสมอภาคเพราะนอกจากบุคคลจะมีสิทธิในการชีวิตและร่างกายแล้วหลักความเสมอภาคถือว่าเป็นรากที่สำคัญอย่างหนึ่งเพื่อที่จะให้มนุษย์อยู่อย่างมีศักดิ์ศรี

2.2 อภิปรายผลกระทบจากการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง

สังคมกับสื่อเรื่องการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง

การเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสองส่งผลกระทบต่อทั้งผลดีและผลเสีย การทำข่าวหรือ สื่อโซเชียลอาจจะทำให้สาวประเภทสองกลายเป็นเน็ตไอดอลเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงโด่งดังจากการเกณฑ์ทหารหรือกลับกันกับสาวประเภทสองนั้นมีสภาพจิตใจเป็นผู้หญิงแต่ร่างกายมีลักษณะบางอย่างที่เป็นผู้ชายปนอยู่ ในลักษณะดังกล่าวการนำเสนอของสื่อการถ่ายรูปโดยบังเอิญหรือมีการถ่ายรูปโดยไม่ได้รับการยินยอม อาจจะได้รับคำวิจารณ์เสียชื่อเสียงทำให้ได้รับความรู้สึกอับอาย ในการเกณฑ์ทหารทุกปีมีการนำรูปเก่ามาแชร์ซ้ำในแต่ละปีทำให้เป็นปมด้อยในสังคมสอดคล้องกับงานวิจัย (สมถวิล เข้มมโก และ วิกรม บุญนุ่น, 2564) เรื่อง การตีตราและการกีดกัน LGBTQ ในสังคมไทยซึ่งรวมถึงสาวประเภทสองที่อยู่ในกลุ่มของ LGBTQ ด้วยเช่นกันพบว่าในสังคมไทยยังมีความรู้สึกต่อต้านและการไม่ยอมรับของคนในสังคมยังมีอยู่โดยจำแนกออกดังนี้ มิติด้านครอบครัว มิติทางสังคมและเศรษฐกิจ มิติทางสิ่งแวดล้อมหรือแม้กระทั่งในมิติของการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสองซึ่งถูกบังคับโดยกฎหมายทำให้สาวประเภทสองต้องอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ถูกกีดกันถูกตีตราทางสังคมเมื่อไปเกณฑ์ทหารส่งผลต่อสภาพจิตใจเมื่อถูกวิพากษ์วิจารณ์หรือบูลลี่จากสังคม

ผลกระทบด้านเวลา

การเกณฑ์ทหารส่งผลให้เกิดการสูญเสียโอกาสและเวลาทั้งกับสาวประเภทสองหรือเพศชายก็ตามการเกณฑ์ทหาร และจับได้ใบแดงจะส่งผลทั้งการสูญเสียงาน หน้าที่การงานและการเรียนสำหรับสาวประเภทสองส่วนใหญ่กำลังเรียนอยู่ในระดับมหาวิทยาลัยต้องเตรียมตัวในการขอใบรับรองแพทย์การเตรียมเอกสารโดยแต่ละชั้นตอนใช้เวลาต้องขอลาและหยุดเรียนหลายครั้งเพื่อดำเนินการเตรียมตัวไปเกณฑ์ทหารเสียเวลาในการเดินทางไปเกณฑ์ทหารที่ภูมิลำเนาเดิมซึ่งส่วนใหญ่บุคคลอาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ สอดคล้องกับงานวิจัยของ(อภิรักษ์ณ์ เนียมกล้า, 2564) ที่ว่า การเกณฑ์ทหาร ส่งผลกระทบต่อในด้านต่าง ๆ มากมาย ดังเช่น 1) ด้านการสูญเสียโอกาสในอนาคต ในช่วงระยะเวลา 2 ปีที่ถูกเกณฑ์เป็นทหาร เนื่องจากช่วง อายุ 21 ปีของชาย นับเป็นช่วงสำคัญในการสร้างอนาคตด้านการศึกษาหรือการทำงานรวมถึงความรับผิดชอบ ต่อครอบครัวทำให้สูญเสียโอกาสที่ดี

สุขภาพจิตใจของสาวประเภทสองเกณฑ์ทหาร

สุขภาพจิตใจของสาวประเภทสองเกณฑ์ทหาร การผ่าตัดดัดแปลงร่างกาย หรือการเข้าไปตามโรงพยาบาลด้านจิตเวชเพื่อขอใบรับรองแพทย์ เป็นหนึ่งในหลายขั้นตอนที่กลุ่มสาวประเภทสองต้องทำเพื่อให้ได้มาซึ่งสิทธิ์ในการยกเว้นการเกณฑ์ทหาร การเกณฑ์ทหารทำให้ต้อง

เจอกับบุคคลมากมาย ซึ่งส่งผลต่อสภาวะจิตใจได้เช่น ความคิดรู้สึกอึดอัดใจและไม่สบายใจ หรือไม่มั่นใจตัวเอง รวมถึงความวิตกกังวล ว่าตนจะได้สิทธิในการยกเว้นการเกณฑ์ทหาร หรือไม่ ความเครียดเหล่านี้อาจจะส่งผลต่อสุขภาพจิตใจ นำไปสู่ ซึมเศร้า ความวิตกกังวล หรือโรคประสาทบางอย่างได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ(อภิลักษณ์ เนียมกล้า, 2564) การเกณฑ์ทหาร มีชายฉกรรจ์ที่ไม่มีความประสงค์ที่จะถูกเกณฑ์ทหารเนื่องจากการถูกเกณฑ์เป็นทหารกองประจำการจะถูกบีบคั้นทั้งร่างกายและจิตใจ ขาดอิสรภาพ เพราะจะต้องอยู่ในกฎระเบียบและมีความเสี่ยงต่อชีวิต เช่น การถูกเกณฑ์ให้ทำหน้าที่ตระเวนชายแดนภาคใต้ที่มีความเสี่ยงสูง เช่น จังหวัดชายแดนใต้ ทั้ง ๆ ที่ยังเป็นผู้ที่ไม่มีความประสงค์ในการต่อสู้เป็นการสร้างความหวาดกลัวสำหรับผู้ที่ไม่พร้อมผู้ที่จะถูกเกณฑ์เป็นทหารนั่นเอง

2.3 อภิปรายการเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาสาวประเภทสองเกณฑ์ทหาร คุณสมบัติของผู้ถูกเกณฑ์ทหาร

กฎหมายตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. 2497 กำหนดให้ชายที่มีสัญชาติเป็นไทยตามกฎหมายมีหน้าที่ต้องเข้ารับราชการทหารด้วยตนเองทุกคน พบว่า เป็นการกำหนดลักษณะเฉพาะประจำตัวเพศกำเนิด กล่าวคือมีสถานะทางเพศเป็น “ชาย” โดยที่ไม่ได้ให้คำนิยามไว้ดังนั้นก็จึงเป็นปัญหาในปัจจุบันในยุคที่มีความหลากหลายทางเพศ เนื่องจากเพศสภาพของการเป็นชาย ในอดีตแตกต่างจากปัจจุบันมีกลุ่มชายที่มีความหลากหลายทางเพศมากขึ้นและอีกกลุ่มหนึ่งคือ สาวประเภทสองโดยสรีระบางส่วนเป็นชายแต่จิตใจเป็นหญิง สาวประเภทสองหลายรายที่ได้แปลงเพศเป็นหญิงแต่ตามกฎหมายก็ยังถือว่าเป็นชายอยู่จึงต้องมี หน้าที่เป็นทหารกองประจำการ จึงเป็นปัญหาในขณะฝึกอบรม ควรมีการปรับปรุงแก้ไขข้อกำหนดการนิยาม “ชายไทย” ให้มีความชัดเจนคือ ต้องเป็นเป็นเพศชายและมีจิตใจเป็นชายแท้จริง สิ่งเหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่า ปัญหาการกำหนดเพศเป็นปัญหาที่จะเกิดในปัจจุบันและในอนาคตเมื่อมีการได้รับการคัดเลือกเข้าไปเป็นทหารกองประจำการแล้วนั้นจะสร้างปัญหาให้เกิดขึ้นได้ เนื่องจากบุคคลถึงมีเพศกำเนิดเป็นชายแต่จิตใจเป็นหญิงจึงส่งผลต่อ ประสิทธิภาพในการฝึกของกองทัพ (อภิลักษณ์ เนียมกล้า, 2564)

การปรับเปลี่ยนกฎเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง

การเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสองหากมีใบรับรองแพทย์จะสามารถยื่นและได้รับการยกเว้นได้โดยจัดเป็นคนจำพวกที่ 2 คือเพศสภาพไม่ตรงกับเพศกำเนิด จึงไม่เห็นความสำคัญของการเดินทางไปเกณฑ์ทหารที่หน่วยประจำการตรวจคัดเลือก กลับส่งผลกระทบต่อสาวประเภทสองในด้านลบอาจจะได้รับการบูลลี่ คำแฉหรือต้องตรวจร่างกายโดยการถอดเสื้อผ้า

ทำให้รู้สึกได้รับความอับอายเป็นปกติได้จึงเห็นว่าการยื่นใบรับรองแพทย์เพื่อการยกเว้นการเกณฑ์ทหารหากสามารถทำได้ในพื้นที่หรือมีหน่วยรับเรื่องเฉพาะของสาวประเภทสองไม่จำเป็นต้องเข้าไปอยู่ในกระบวนการเกณฑ์ทหารที่มีทั้งผู้ชายและกลุ่มคนจำนวนมากทำให้ตกเป็นเป้าสายตาการยื่นใบรับรองแพทย์โดยตรงหรือมีพื้นที่เฉพาะสำหรับสาวประเภทสองเกณฑ์ทหารหากเป็นไปได้จะเป็นการเปลี่ยนแปลงการเกณฑ์ทหารสำหรับสาวประเภทสองในแนวทางที่ดีและลดปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นเมื่อสาวประเภทสองไปเกณฑ์ทหาร สอดคล้องกับงานวิจัยของ (อภิลักษณ์ เนียมกล้า, 2564) ที่ว่าการรับรองและคุ้มครองสิทธิตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 เมื่อรัฐจะวางกฎเกณฑ์หรือการใช้อำนาจรัฐต้องมีมาตรการที่กระทบกระเทือนต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชนให้น้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้เพื่อบรรลุต่อสาธารณะประโยชน์

ทหารระบบอาสาสมัคร

การเกณฑ์ทหารในรูปแบบอาสาสมัครทั้งชายและหญิงสามารถเป็นทหารได้ไม่จำเป็นที่จะเป็นเพศอะไร ทั้งเพศชายและเพศหญิง เป็นการแก้ไขปัญหสำหรับบุคคลที่ไม่พร้อมบุคคลที่ไม่สามารถเป็นทหารได้ หรือกับกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศก็ การรับราชการทหารให้กับผู้ที่สนใจเท่านั้น โดยการสร้างแรงจูงใจด้วยสวัสดิการที่ดี เป็นต้น เพราะบางคนก็จำเป็นจะต้องทำงานเพื่อหาเลี้ยงครอบครัว แต่ไม่มีโอกาสที่จะได้เข้าทำงานด้วยยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปแล้ว สอดคล้องกับงานวิจัยของ (รัฐภูมิ ศรีเจริญตา, 2563) สนามรบในยุคปัจจุบันถูกแปรเปลี่ยน สภาพเป็นสนามการค้าที่สู้รบกันทางระบบเศรษฐกิจ จึงถือเป็นเหตุผลสำคัญที่ ระบบการเกณฑ์ทหารสมควรถูกยกเลิกไปโดยปริยาย เนื่องจากเป็นการบังคับ บุคคลโดยไม่สมัครใจและสิ้นเปลืองงบประมาณแผ่นดินในเชิงเศรษฐศาสตร์ เห็นได้ว่าการพัฒนารูปแบบกฎหมายการเกณฑ์ทหารเพื่อรักษาความมั่นคงของประเทศทั่วโลก ประเทศที่ใช้รูปแบบการสมัครใจของพลเมืองภายในประเทศเข้ามารับราชการทหารในช่วงห้วงเวลาใดเวลาหนึ่งหรือเป็นอาชีพในระยะยาว คือ สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี และเครือรัฐออสเตรเลีย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. การทำข่าวของสื่อมวลชนเรื่องการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง สะท้อนให้เห็นว่าในการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง เป็นเรื่องของสีสันสาวประเภทสองคือเรื่องฮือฮา เป็นความแปลกและแตกต่างเป็นการโฟกัสจุดจุดดั่งนั้นผู้ผลิตเนื้อหาที่เผยแพร่ในโซเชียล ควรพิจารณาและโฟกัสให้นำเสนอถึงแนวการปฏิบัติของสาวประเภทสองในการเกณฑ์ทหารหรือคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ตรวจเลือกในการเกณฑ์ทหาร

2. ภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะกองการสวัสดิ์ ควรมีการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการเกณฑ์ทหาร ให้ความรู้สำหรับสาวประเภทสองถึงกระบวนการและวิธีการที่ถูกต้องเช่นการขอใบรับรองแพทย์ ตั้งแต่ในขั้นตอนมาขึ้นทะเบียนทหารตอนอายุ 17 ปี (สศ9) ที่สัสดีภูมิลำเนา เพื่อให้สาวประเภทสองมีความเข้าใจที่ถูกต้องถึงกระบวนการ แนวทางปฏิบัติและ วิธีการ เพื่อเตรียมความพร้อมเวลาอายุ 20 ปีบริบูรณ์จะได้มีความพร้อมในเรื่องเอกสารในการเกณฑ์ทหาร

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการเกณฑ์ทหารในกรณีที่แตกต่างกันออกไปนอกจากกลุ่มสาวประเภทสองยังมีกลุ่มคนหลากหลายทางเพศอีกหลายรูปแบบ เช่น เพศสภาพที่ยังไม่ชัดเจนทั้งยังมีผมสั้นอยู่ หรือมี อັตลักษณ์ทางเพศที่ยัง เป็นผู้ชายอยู่ แต่มีจิตใจเป็นหญิง

2. ควรมีการศึกษาในเชิงปริมาณควบคู่กับเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลที่กว้างและครบถ้วนมากยิ่งขึ้น

3. ควรมีการศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกลุ่มอื่นเพิ่มเติมนอกจากกลุ่มสาวประเภทสองเช่นเจ้าหน้าที่ตรวจเลือกทหาร ผู้ชายที่มาเกณฑ์ทหาร เพื่อให้ได้ข้อมูลหลายมิติ

บรรณานุกรม

- C.Z., I. (2008). *Introduction: Havelock Ellis, John Addington Symond and the Construction of Sexual Inversion*. New York: Palgrave Macmillan.
- Garton, & Stephen. (2004). *Histories of Sexuality*. New York: Routledge.
- History.com Editors. (2021). Congress passes Civil War Conscription Act. Retrieved from <https://www.history.com/this-day-in-history/>
- I LAW. (2560). แนว "สื่อ" ปรับปรุงการนำเสนอข่าว "สาวประเภทสองเกณฑ์ทหาร เคารพความเป็นมนุษย์มากขึ้น". <https://ilaw.or.th/node/4464>
- Marginalized Group. (2008). How common is intersex. Retrieved from <https://isna.org/faq/frequency/>
- Vance, & S., C. (2005). "Anthropology Rediscovered Sexuality: A Theoretical Comment" in Jennifer Robertson (ed.) *Same-Sex Cultures and Sexualities*. Malden: Blackwell Publishing.
- Weeks, & Jeffrey. (2003). *Sexuality*. London: Routledge.
- กรมยุทธการทหารบก. (2554). เอกสารประกอบการสอนวิชาประวัติศาสตร์ทหาร [เอกสารประกอบการสอน]. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด อรุณการพิมพ์.
- กรุงเทพธุรกิจ. (2563). เกณฑ์ทหารคืออะไร. สืบค้นจาก <https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/890913>
- กฤตยา อาชวนิจกุล. (2554). เพศวิถีที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปในสังคมไทย. วารสารประชากรและสังคม, 15(1), 43-66.
- กองการสวัสดิการ กรมการสรรพกำลังกลาโหม สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม. (2563). คู่มือแนวทางการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ.2479 ประจำปี 2563. สืบค้นจาก https://dmd.mod.go.th/personnel-recruitment/document/ppt/คอมการปฏิบัติตามพรบ-2497-ป-63_compressed.aspx
- กองวิชาการสวัสดิการ ส่วนการศึกษาโรงเรียนการกำลังสำรอง ศูนย์การกำลังสำรอง. (2554). กฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร [เอกสารประกอบการสอน] โรงเรียนการกำลังสำรอง ศูนย์การกำลังสำรอง.
- กาญจนารัตน์ ลีวิโรจน์. (2556). สิทธิและเสรีภาพของประชาชน: ความคุ้มครองที่อาจถูกจำกัดโดย

- กฎหมายและกฎ [เอกสารประกอบการสอน] กรุงเทพฯ: วิทยาลัยรัฐธรรมนุญ ศาล
รัฐธรรมนุญ.
- กุลพลพลวัน. (2538). พัฒนาการสิทธิมนุษยชน (พิมพ์ครั้งที่3). กรุงเทพฯ: วิทยุชน.
- กุลพลพลวัน. (2543). สิทธิมนุษยชนในสังคมไทย. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.
- คณะทำงานของกลุ่มธนาคารโลกในประเทศไทย. (2560). การมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจของกลุ่ม
LGBTI. <https://www.worldbank.org/en/home>
- ควงจิตต์ กำประเสริฐ. (2543). กฎหมายแองโกลอเมริกันเบื้องต้น = *Introduction to Anglo -
American Law*. . กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เครือข่ายเพื่อนกะเทยไทย. (2559). เมื่อดิฉันต้องเกณฑ์ทหาร. มหาวิทยาลัยมหิดล: กรุงเทพฯ.
- จรัญ โฆษณานันท์. (2545). สิทธิมนุษยชนไรพรมแดน: ปรัชญา กฎหมาย และความเป็นจริงทาง
สังคม. กรุงเทพฯ: พิมพ์นิติธรรม.
- จรัล ดิษฐาอภิชัย. (2549). บนหนทางสิทธิมนุษยชน. กรุงเทพฯ: สุขุมและบุตรจำกัด.
- ชาย โพธิ์สิตา. (2554). ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ:
อมรินทร์พริ้นติ้งแลนด์พับลิชชิง จำกัด มหาชน.
- ชฎินภา เปิดโลกนิมิต. (2563). ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมด้านสิทธิมนุษยชนของกลุ่มคนที่มี
ความหลากหลายทางเพศในประเทศไทยโดยการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนในทาง
พระพุทธศาสนา. วารสาร มจร มนุษยศาสตร์ปริทรรศน์, 6, 255-266.
- ณัฐนนท์ ตันติยาภินันท์. (2559). สู้อย่างไร! หัวใจสีรุ้ง. สืบค้นจาก
<https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/688529>
- ทวิศศรีเกตุ. (2558). หลักทางวิชาการเกี่ยวกับการใช้ และการตีความกฎหมาย. บทความสำนักงาน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2-3.
- ทวีลักษณ์ พลราชม. (2560). เพศวิถีร่วมสมัย [เอกสารประกอบการสอน]. กรุงเทพฯ: สำนักศิลป
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์.
- เทอดศักดิ์ ร่มจำปา. (2545). วาทกรรมเกี่ยวกับ “เกย์” ในสังคมไทย พ.ศ. 2508-2542. (วิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ธัญญ์ เกตวงกต. (2560). ประวัติศาสตร์การเกณฑ์ทหารในสังคมไทย. กรุงเทพฯ: มูลนิธิฟรีดริค เอ
แบร์ท.
- นนทพัทธ์ พรหมกาญจน์. (2566). เมื่อกะเทยไปเกณฑ์ทหาร. สืบค้นจาก
<https://thelouder.co/2023/03/05/transwomen-conscription/>

- นฤพนธ์ ด้วงวิเศษ. (2558a). แนวคิดทฤษฎีเรื่อง “ความหลากหลายทางเพศ” สืบค้นจาก
<https://www.sac.or.th/th/wp-content/uploads/2016/05/Sexual-diversity.pdf>
- นฤพนธ์ ด้วงวิเศษ. (2558b). วิพากษ์ “ความเป็นหญิง” ของหญิงในร่างชาย.
<https://www.sac.or.th/databases/anthropology-concepts/articles/9>
- นาดา ไชยจิตต์. (2555). กว่าจะถึงวันฟ้าใส เมื่อกะเทยไทยมีสื่อสุขภาวะทางเพศสำหรับตนเอง.
 วารสารเพศวิถีศึกษา(2), 229-250.
- บรรเจิด สิงคะเนติ. (2547). หลักพื้นฐานของสิทธิ เสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตาม
 รัฐธรรมนูญ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: วิทยุชน.
- ปรมปรีดา ปราโมช ณ อยุธยา. (2546). การช่วงชิงอัตลักษณ์ “กะเทย” ในงานคาร์บาเรตโชว์. (ศิลป
 ศาสตร์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ปวีวรรณ อุ้นตระกูล. (2560). กระบวนการพัฒนาทักษะการประกอบอาชีพของทหารกองประจำการ
 ในกองทัพบกก่อนปลดประจำการ. วิทยาลัยการทัพบก.
- ฝ่ายสรรพกำลัง มทบ13. (2554). หน้าทีของชายไทยตามพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ.
 2497. สืบค้นจาก
http://www.saap13.com/index.php?option=com_content&view=article&id=16&Itemid=43
- พงษ์เทพ สันติกุล. (2562). สิทธิมนุษยชน สิทธิพลเมือง และสิทธิทางสังคม. วารสารการเมือง การ
 บริหาร และกฎหมาย, 39-42.
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. (2554). ความหมายเกณฑ์ทหาร. สืบค้นจาก
<https://dictionary.orst.go.th/>
- พระราชบัญญัติรับราชการทหารปีพ.ศ.2497. (2497, 16 กุมภาพันธ์). ราชกิจจานุเบกษา (เล่ม 71
 ตอนที่ 13, น. 200).
<http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2497/A/013/195.PDF>
- รัฐภูมิ ศรีเจริญตา. (2563). การปฏิรูปกองทัพไทย: มุมมองการลดรอนสิทธิมนุษยชนตามบทบัญญัติ
 แห่งรัฐธรรมนูญกรณีการเกณฑ์ทหาร. *The Journal of Law, Public Administration and
 Social Science. School of Law Chiang Rai Rajabhat University*, 4(2), 57-88.
- รัฐสภา. (2560). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพ.ศ. 2560 กรุงเทพฯ: รัฐสภา.
- โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า. (2562). บทที่ 4 ความมั่นคงแห่งชาติ (National Security).
 สืบค้นจาก : http://www.crma.ac.th/msdept/e_bookmsd2012/strategym

- วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร. (2552-2553). ความมั่นคงแห่งชาติ. คู่มือการศึกษาตามหลักสูตร ประจำปี การศึกษา พุทธศักราช เอกสาร วปอ. หมายเลข 008.
- วิบูล ชัยนิกิจ. (2544). การพัฒนาระบบการผลิตกำลังพลสำรอง ประเภทพลทหาร: ศึกษาเฉพาะกรณี หน่วยทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยาน. (ภาคนิพนธ์). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- ศิวัช ศรีโกคางกุลและเทอดศักดิ์ ไปจันทิก. (2560). การเกณฑ์ทหารกับการทรมานและการละเมิด สิทธิมนุษยชนต่อทหารเกณฑ์ในประเทศไทย: บทวิเคราะห์จากมุมมองหนังสือรัฐศาสตร์ไม่ ฆ่า. *CMU Journal of Law and Social Sciences*, 10(2), 47-80.
- สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยา. (2434-2505). ตำนานการเกณฑ์ทหาร. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ รุ่งเรืองธรรม.
- สมเดช รุ่งศรีสวัสดิ์ และ สุรสิทธิ์ วิทยาวิรัฐ. (2564). ภาพลักษณ์สตรีข้ามเพศในประเทศไทย. วารสาร สังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ, 6(7). สืบค้นจาก https://scholar.google.com/scholar?scilib=1&hl=th&as_sdt=0,5
- สมถวิล เอี่ยมโก้ และ วิกรม บุญนุ่น. (2564). การตีตราและการกดทับLGBTQในสังคมไทย. *Academic Journal Phranakhon Rajabhat University*, 12(1), 384-398.
- สุนัย มโนมัยอุดม. (2552). ระบบกฎหมายอังกฤษ (*English legal system*). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- หลวงวิจิตรวาทการ. (2491). ดูประวัติรัฐศาสตร์ไทย โดยหลวงวิจิตรวาทการ หนังสือพิมพ์นิติสาสนปีที่ 19 เล่มที่14. กรุงเทพฯ.
- อภิรักษ์ณ์ เนียมกล้า. (2564). การพัฒนากฎหมายว่าด้วยรูปแบบการเกณฑ์ทหาร. (วิทยานิพนธ์นิติ ศาสตร์ดุซงฎิบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีปทุม, กรุงเทพฯ.
- อินทรัชย์ พาณิชกุล. (2559,). ไขข้อสงสัยที่คนไม่ค่อยรู้ "เมื่อกะเทยต้องไปเกณฑ์ทหาร". โพสต์. สืบค้นจาก <https://www.posttoday.com/politic/report/424568>
- อุดม รัฐอมฤตและคณะ. (2544). การอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือใช้สิทธิและเสรีภาพของ บุคคล ตามมาตรา 28. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด นานาพิมพ์.



ข้อคำถามในการสัมภาษณ์

วัตถุประสงค์ในการสัมภาษณ์

เพื่อทำความเข้าใจการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง

กลุ่มเป้าหมายในการสัมภาษณ์

สาวประเภทสองที่ผ่านกระบวนการเกณฑ์ทหารมาแล้ว

ระยะเวลาในการสัมภาษณ์

ประมาณ 45 นาที

โดยมีข้อคำถามดังนี้

- 1 การรับรู้ตัวตนการเป็นสาวประเภทสองและการเกณฑ์ทหารตั้งแต่ตอนไหนอย่างไร
- 2 ในการเกณฑ์ทหารประสบปัญหาและปัญหาในการเกณฑ์ทหารอย่างไรบ้าง
- 3 ในความคิดของตนเองการเกณฑ์ทหารได้รับผลกระทบหรือไม่อย่างไรหลังจากผ่านการเกณฑ์ทหารมาแล้ว
- 4 มีความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอย่างไรสำหรับการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง

แบบสัมภาษณ์เชิงลึก สัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview)

ชื่อโครงการวิจัย : การศึกษาการเกณฑ์ทหารในประเทศไทย: กรณีศึกษาสาวประเภทสอง

ส่วนผู้สัมภาษณ์

ชื่อผู้สัมภาษณ์: สัมภาษณ์เมื่อ วัน/เดือนปี:

เวลา: สถานที่:

ส่วนผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์: สถานะ:

อาชีพ : อายุ :

ข้อคำถาม

1 การรับรู้ตัวตนการเป็นสาวประเภทสองและการเกณฑ์ทหารตั้งแต่ตอนไหนอย่างไร

.....
.....

2 ในการเกณฑ์ทหารประสบปัญหาและปัญหาในการเกณฑ์ทหารอย่างไรบ้าง

.....
.....

3 ในความคิดของตนเองการเกณฑ์ทหารได้รับผลกระทบหรือไม่อย่างไรหลังจากผ่านการเกณฑ์ทหารมาแล้ว

.....
.....

4 มีความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอย่างไรสำหรับการเกณฑ์ทหารของสาวประเภทสอง

.....
.....

ประวัติผู้เขียน

